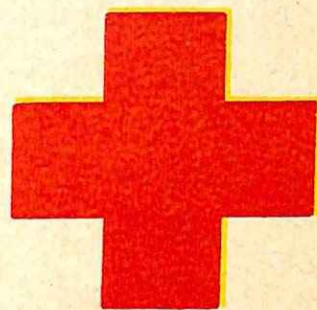

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ
ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1969

16. Πρωτοχρονιά

Μουσική: ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στίχοι: ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ

'Α - πό - ψε'Α - γιο - Βα - εί - λη μου νά - ρθῆς εἰ - πε - ρι - μέ - νω θά
Τυ - λί - ζου μέ τήν κάπ - πα σου και πά - ρε τό - σα - κού - λι βια

εοῦ - χω ἄ - να - μέ - νο τό τζά - κι εἴ - χω - νιά.
σου νά ρθῆς πα - πού - λη για - τί εἶ - ναι πα - χω - νιά.

'Ο - λα τρι - χύ - ρω κά - τα - ἔπρα τά ἐκέ - πα - ἔε τό - χιό - νι
'Ε - λα 'Α - γιο Βα - εί - λη μου για - τί περ - νᾶ ἡ ὥ - ρα

'Ε - λα για - τί τε - λειώ - νει εἰ - λί - χο ἡ χρο - νιά.
καί φέ - ρε μου τά ὦ - ρα για τήν πρω - το - χρο - νιά.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 • Γ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 24ον • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1969 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως Α. Ν. 1092, ἄρθρον 6 : Διεύθυνσις Περιодικοῦ : ΚΑΛΛΙΡΡΩ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Δώρα δ' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἔτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελλ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Παρακαλοῦμεν θερμῶς: α) Τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
S.A. GONARD : Μήνυμα ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει	2
E. ΦΩΤΙΑΔΟΥ : Πρωτοχρονιά	2
K. ΚΟΥΡΚΟΥΛΑ : Οἱ Τρεῖς Γενναῖοι	4
Σ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : Μ. Ἀναγνος	5
A. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ : Ὁ Φώτης στὸ φεγγάρι	6
Σ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ : «Κρούετε καὶ ἀνοίγῃσεται»	8
Θ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ : Ποίημα	9
Π. ΦΛΩΡΟΥ : Τὸ τάμα τοῦ Σωτήρη	10
A. Κ. : Ὅλα νέα	11
A. ΤΡΟΠΑΙΑΤΗ : Ὁ Ἀγ - Βασίλης καὶ τὸ φτωχὸ παιδί	12
Γ. ΜΙΣΤΡΑΛ : Τὸ ἄσμα τῆς Δασκάλας	13
Σ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ : Ἡ ὑγεία	15
ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν. (Εἰκόνες)	16
KΙΝΗΣΙΣ - ΔΡΑΣΙΣ, Ε.Ε.Σ. καὶ Ε.Ε.Σ.Ν.	18
N. ΣΦΥΤΡΟΕΡΑ : Ποίημα	21
N. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ : Ὁ αἰγίθαλος	22
ΠΑΛΑΙΟΥ : Ἀστρονομικά	23
E. ΜΩΡΑΙ-ΤΟΥ - ΒΑΣΣΟΥ : Ὁ ρόλος τοῦ Ἐκπαιδευτι- κοῦ εἰς τὰ προβλήματα τῆς σημερινῆς νεολαίας	23
A. Μ. : Τὸ φθάσιμον	24
ΠΑΠΟΥ - ΠΑΓΙΑΣ : Ἑμμετρὲς συμβουλές	25
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ : Μιά ἐκδρομὴ μαθητῶν στὴν Δ. Μακε- δονία	25
ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΤΡΙΚΑ ΝΕΑ	26
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	28
ΠΝΕΥΜ. ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ	29
ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ (Εἰκόνες)	30
I. ΒΕΡΝ : Στὴ χώρα τῶν γουναρικῶν	32
A.B. - Λ. ΠΑΠΑΔΗΜΑ - Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ - Στίχοι - Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα	
S. A. GONARD, President of I.C.R.C. : Message on the New Year	2
E. FOTIADIS : New Year	2
K. KOURKOULAS : The Three Bravemen	4
S. SPILIOPOULOS : M. Anagnos	5
A. KARANTONIS : Fotis at the Moon	6
S. PANAGIOTOPOULOS : Knock and It Shall Be Opened Unto You	8
TH. KONSTANTINOU : Poem	9
P. FLORES : Setiris' Vow	10
A.K. : Everything New	11
A. TROPEATIS : Santa Claus and the Poor Child	12
G. MISTRAL : The Song of the Teacher	13
S. SPERANTZAS : Health	15
H.J.R.C. GROUP ACTIVITIES : (Pictures)	16
H. J. R. C. and H.J.R.C. : Movement - Activities	18
N. SFIROERAS : Poem	21
N. DIMITROKALLIS : Aegithalus	22
PALEOS : Astronomy	23
E. MORAITIS - VASSOS : The Teacher and the Pro- blems of Juniors	23
A. M. : The Arrival	24
GRANDFATHER - GRANDMOTHER : Advice in Verse	25
EDITORS : Excursion of Juniors in W. Macedonia	25
RED CROSS NEWS	26
READERS CONTRIBUTION	28
PUZZLES	29
GLIMPSES ALL OVER THE WORLD (Pictures)	30
JULES VERNE : The Furland	32
A. B. : L. PAPADIMAS - A. PANAGIOTOPOULOS Music - Verse in the Inner Cover	

Εὐτυχισμένος ὁ Νέος Χρόνος

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΜΑΣ : Ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς Φρουρὸς τῆς Βιόνης. Φωτογραφία ἀπὸ
τὴν παρέλασιν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου εἰς τὴν Οὐρσάκιαν.

ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ 1969

του κυρίου S. A. GONARD

Προέδρου της Διεθνούς Επιτροπής του Ερυθρού Σταυρού

Μάρτυς επί αιώνα και πλέον των καταστροφών αι όποιαι ήρήμωσαν τον κόσμον, ή Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού συνέχισε, καθ' όλην την διάρκειαν του λήξαντος έτους, την ανθρωπιστικήν αποστολήν της υπέρ των θυμάτων του πολέμου.

Η δράσις της Δ.Ε.Ε.Σ. ανεπτύχθη κυρίως εις Δυτικήν Αφρικήν, εις Μέσην Ανατολήν και εις Ν. Α. Ασίαν όπου, επί πλέον των εκ παραδόσεως καθηκόντων αυτής υπέρ των τραυματιών και των αιχμαλώτων πολέμου, εμερίμνησεν όμοίως και διά την τύχην των άμάχων πληθυσμών. Διά της βοήθειας πολυαριθμών εθνικών Ερυθρών Σταυρών και πολλών διακυβερνητικών ή ιδιωτικών Οργανώσεων Αρωγής, ή επέμβασις της Δ.Ε.Ε.Σ. ιδία εις Νιγηρίαν και Μπιάφραν, επέτρεψε προσωρινώς την σωτηρίαν εκ βεβαίου θανάτου περίπου ενός και ήμισις εκατομμυρίων γυναικών και παιδιών.

Αλλά ή Δ.Ε.Ε.Σ. περιήλθε σήμερον εις εξάντλησιν των πόρων αυτής. Η έκτασις του δράματος, όπερ συντελείται εις τό τμήμα αυτό της Αφρικής, είναι τοιαύτη ώστε αι αναγκαίως περιορισμέναι δυνάμεις του Ερυθρού Σταυρού δεν επαρκούν πλέον. Τό πρόβλημα τίθεται επί παγκοσμίου επιπέδου και μόνον ή ταχεία ένωσις όλων των διαθεσίμων δυνάμεων, είτε κυβερνητικών ή διακυβερνητικών είτε ιδιωτικών, θα επιτύχη να αποσπάση όριστικώς από τον θάνατον τά εκατομμύρια των θυμάτων τά όποια επέτuxe να διατηρήση εν ζωή μέχρι τουδε εις περιορισμένος αριθμός φιλανθρωπικών οργανώσεων.

Επί τη ενόρξει του Νέου Έτου άς μοι επιτραπή να απευθύνω έκκλησιν εις όλους τους έμπορουμένους από καλών θελήσεων, προς ύποστήριξιν του έργου του Ερυθρού Σταυρού, ίνα ούτος δυνηθί να συνεχίση την ανθρωπιστικήν αποστολήν του υπέρ εκείνων οι όποιοι ύποφέρουν.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Η ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ

Είναι εξηκριβωμένον, ότι την έορτήν της πρώτης του έτους μάς έκληροδότησαν οι Ρωμαίοι διά μέσου των Βυζαντινών. Αλλά δεν είναι εξ ίσου εξηκριβωμένη ή άρχή της έορτής αυτής ούτε εις άλλους

λαούς, ούτε εις τους Ρωμαίους. Διότι δεν πρέπει να λησμονούμεν ότι την πρώτην του έτους έώρταζον και οι λαοί της Ανατολής, — οι Βαβυλώνιοι, οι Πέρσαι, οι Αρμένιοι και πρό πάντων οι Ιουδαίοι,

των οποίων ή έορτή επέδρασε και επί της ιδικής μας, της χριστιανικής, έορτής.

Πρώτη του έτους ή μάλλον άρχή του πολιτικού έτους εις τους Ρωμαίους ώρίζετο από μέν του 222

πρό Χριστού ή 15η Μαρτίου, από δε του 153 επίσης πρό Χριστού, ή 1η Ιανουαρίου. Αφότου δε ή 1η Ιανουαρίου ώρίσθη ως άρχή του πολιτικού έτους, έκτοτε, φαίνεται, επέδρασαν επί της έορτής τά Σατουρνάλια, τά όποια έτελούντο περί τά μέσα και τά τέλη Δεκεμβρίου προς τιμήν του θεού Σατούρνου, του θεού της σποράς, του Κρόνου των Ελλήνων.

Η διάρκεια των Σατουρνάλιων γίνεται σιγά σιγά επταήμερος. Μόνον ή πρώτη ήμέρα είχε θρησκευτικούς χαρακτήρα. Αί λοιπαί ήσαν ήμέραι έορτασμού και αναπαύσεως. Κατά την θυσίαν της πρώτης ήμέρας ό ιερεύς έλειτούργει άσκητής σύμφωνα προς έλληνικόν έθιμον. Έπειτα έξεχύνετο τό πλήθος εις τάς όδους, και ήρχιζεν έτσι ή γενική χαρά των επτά ήμερών: Διασκεδάσεις, άμοιβαίαι προσκλήσεις των πολιτών εις αυτάς, ανταλλαγή δώρων μεταξύ φίλων και γνωστών και ή μέχρι σήμερα συνεχιζόμενη συνήθεια της χαρτοπαίζιας, συνήθεια βεβαίως όχι και τόσον διασκεδαστική και πάντοτε άφορμή... μεταμελείας. Τά σχολεία και τά δικαστήρια δεν έλειτούργουν, αι πολεμικαί επιχειρήσεις διεκόπτοντο, άκόμη και οι δούλοι, όσοι μετείχον εις την θυσίαν, είχαν διά τάς έορταστικάς εκείνας ήμέρας τά αυτά δικαιώματα διασκεδάσεως όσα και οι κύριοί των. Ήσαν ήμέραι πλήρους και γενικής ευτυχίας.

Μετά τά Σατουρνάλια έώρταζον τά Παγανάλια. Μεταξύ δε των δυο τούτων έορτών παρενέβαλον οι Ρωμαίοι — όπως είπαμεν από του 153 πρό Χριστού — την πρώτην του έτους, την όποιαν λαμπρότατα έώρταζον. Και δώρα συνήθιζον να ανταλλάσσουν την ήμέραν αυτήν οι Ρωμαίοι και μεγαλοπρεπώς έγκαθίστων τους αίρετούς, τους εξ έκλογών δηλαδή προερχομένους, άρχοντάς των.

Όπως δε επί της έορτής της πρώτης του έτους επέδρασαν τά Σατουρνάλια, έτσι επέδρασαν επί αυτής και τά Παγανάλια. Με τήσιν δε λαμπρότητα έγίνετο ό έορτασμός της πρώτης του έτους και τοιαύτην θέσιν κατέλαβεν εις την λαϊκήν συνείδησιν ή έορτή αυτή, ώστε συν τω χρόνω έλησμονήθησαν και τά Σατουρνάλια και τά Παγανάλια. Και όσα έγίνοντο εις τάς δυο αυτές έορτάς έθεωρήθησαν βαθμηδόν ως μία έορτή: ως ή έορτή της πρώτης

του έτους. Ο Λιβάνιος, σπουδαίος λόγιος, σύγχρονος και φίλτατος του μεγάλου Βασιλείου και διευθυντής μεγάλης ρητορικής σχολής, «μίαν» μάς λέγει — «γνωρίζει κοινήν έορτήν όλων όσοι ζούν υπό την έξουσίαν των Ρωμαίων, την έορτήν εκείνην ή όποια τελείται όταν τελειώνη ό ένας χρόνος και άρχιζη ό άλλος». Και μάς περιγράφει με τό άριστουρρηματικόν ύφος του την χαράν και την εύφροσύνην όλων, τά πλούσια τραπέζια, την σπατάλην εν γένει των ήμερών εκείνων, την χαρτοπαίζιαν, την ανταλλαγήν δώρων, την έλευθερίαν των δούλων, την συμπιλώσιν των φίλων και των συγγενών που ήσαν εις διάστασιν, την αναβολήν των δικών.. Δεν λησμονεί ό Λιβάνιος και τάς όδάς, αι όποιαι εξέλιχθησαν εις τά γνωστά μας κάλανδα.

Αλλά ή έορτή της πρώτης του έτους δεν έγινε ποτέ έκκλησιαστική έορτή. Παρέμεινε ό,τι ήτο και επί των Ρωμαίων και των άλλων ειδωλολατρικών λαών: Έορτή πολιτική, άρχή του έτους της πολιτείας. Διά την έκκλησίαν ή 1η Ιανουαρίου ήτο και είναι έορτή της περιτομής του Χριστού και της μνήμης Βασιλείου του Μεγάλου. Ως άρχήν δε του έτους — του έκκλησιαστικού λεγομένου έτους — έορτάζει ή Έκκλησία την 1ην Σεπτεμβρίου.

Ας ιδωμεν τώρα τό περιεργότερον αλλά και τό πλέον εύφρόσυνον έθιμον της Πρωτοχρονιάς. Την βασιλόπιτταν και τό χρυσούν ή άργυρούν νόμισμα, που θέτομεν εις αυτήν. Διότι ή έλληνική οικογένεια, κατά την νύκτα της παραμονής της πρώτης του έτους, έορτάζει την βασιλόπιτταν ως άγαθόν οίωνόν ίσης ευτυχίας δι' όλα τά μέλη της οικογενείας και τους προσκεκλημένους. Διά τούτο και εξ ίσου εις όλους τους παρόντας μοιράζομεν την βασιλόπιτταν. Επί πλέον δε ως άριστος οίωνός της προσωπικής μας τύχης θεωρείται να εύρωμεν εις τό «κομμάτι» μας τό χρυσούν ή άργυρούν νόμισμα. Αλλά ποία είναι ή άρχή της βασιλόπιττας; Ιδού μία παράδοσις ή όποια έρμηνεύει αληθοφανώς τό πράγμα: «Ήτο πολύ σκληρός ό έπαρχος — ό διοικητής — της Καπαδοκίας και είχεν εμπνεύσει τον φόβον εις όλην την περιφέρειάν του. Αλλά δεν ήτο μόνον σκληρός. Είχε καταληφθί από τό πάθος της φιλοχρηματίας. Διό και αι επισκέψεις του εις τά διάφορα

μέρη της επαρχίας του δεν έσήμαινον τίποτε άλλο παρά διαπραγήν και λεηλασίαν κάθε πολυτίμου αντικειμένου των δυστυχών υπηκόων του».

Και συνεχίζει ή παράδοσις: «Τότε της Καισαρείας επίσκοπος ήτο ό Βασίλειος ό Μέγας, εις τον όποιον κάποιος Χριστιανός άγγέλλει την επίσκεψιν του επάρχου, έρχομένου να επισκεφθί, δήθεν, την Καισαρείαν, πράγματι δε να την συλήσιν. Η είδησις διαδίδεται από στόμα εις στόμα και μετ' όλίγον ή κοινότης των εύσεβών ζητεί την βοήθειαν του Ιεράρχου, ό όποιος βλέπων ταραχμένον τό ποιμνιόν του, λέγει: «Αδελφοί μου, την σωτηρίαν μας πρέπει πρώτιστα να αναμείνωμεν από τον Θεόν. Έπειδή όμως τους εύτελείς ανθρώπους θαμβώνει ή λάμπις του χρυσοϋ, σάς προτρέπω να μου δώση ό καθένας ό,τι πολύτιμον έχει, και όσα συλλεχθούν θα τά θέσω εις πολύτιμον θήκην και θα τά παραδώσω εις τον σκληρόν έπαρχον. Ίσως τότε σωθώμεν».

»Σας προτείνω επίσης — συνεχίζει ό Βασίλειος — να εξέλθωμεν προς συνάντησιν του και να τον ύποδεχθώμεν με προσποιητήν χαράν. Εγώ θα είμαι πρώτος — πρώτος. Ας προχωρήσωμεν». Και όλοι οι Καισαρείς, ήγουμένου του Ιεράρχου, σπεύδουν να προϋπαντήσουν τον άρχοντα, ό όποιος εύχαριστημένος από την προσφώνησιν του Βασιλείου και από την γενομένην ύποδοχήν άρνείται να δεχθί τά πολύτιμα αντικείμενα. Μετά την αναχώρησιν του επάρχου, καλεί ό ποιμενάρχος τά πνευματικά του τέκνα και λέγει: «Θεία Χάριτι, αδελφοί, δεν έγινε κακόν εις την πόλιν μας. Τά δώρα σας ήρνήθη να δεχθί ό άρχων και την προσεχή Κυριακήν θα λάβη έκαστος ό,τι μου έδωσε πρό όλίγου». Αλλ' ό χωρισμός των πολυτίμων ήτο δυσχερής, διότι πολλοί πολλά όμοια είχαν προσφέρει. Όθεν ό Βασίλειος διατάσσει να κατασκευασθούν την έσπέραν του Σαββάτου πλακούντια, θέσει εις έκαστον εξ αυτών εν αντικείμενον και την επομένην δίδει άνα εν εις τους Χριστιανούς. Και οι τρώγοντες τίς μικρές πίττες εύρισκαν τό πολύτιμον αντικείμενον! Του γεγονότος τούτου μνήμονες οι Χριστιανοί θέτουν νομίσματα εις την πίτταν κατά την επέτειον του Αγίου Βασιλείου έορτήν».

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΝΑΙΟΙ

Τὸ νὰ ἐπιχειρῇ κανεὶς τὴν σκιαγραφίαν τριῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοῦ ἀναστήματος τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν, τοῦτο, ἀποτελεῖ ἀναμφιβόλως ἐγγεῖρημα. Θὰ ἴσκει τοῦ ἐνός καὶ μόνου ἡ Θεωρία νὰ γεννήσῃ τὸν ἱλιγγον. Δὲν ἔχομεν λοιπόν, παρά, νὰ μείνωμεν ἀπλοὶ θεωροὶ τοῦ μεγαλείου των. Καὶ ἐκ τοῦ θησαυροῦ τῶν ἀρετῶν των νὰ ἀνασύρωμεν ἀπλῶς μίαν καὶ μόνην, ἀλλὰ κοινὴν καὶ εἰς τοὺς τρεῖς ἀρετὴν: Τὴν ἀρετὴν τῆς ἀνδρείας καὶ γενναιότητος.

Ὁ καθεὶς ἐκ τῶν τριῶν ἔχει τὸ ἰδιάζον. Ὁ Βασίλειος τὴν ἐπιστημονικὴν βαθύτητα. Ὁ Ἰωάννης τὴν θελογουσαν ῥητορείαν. Ὁ Γρηγόριος τὸν Θεολογικὸν

Βασίλειος Γρηγόριος Χρυσόστομος

στοχασμόν. Ἀλλὰ καὶ οἱ τρεῖς φέρουν, ὡς κοινὸν γνώρισμα, τὴν ἀρετὴν τῆς ἀνδρείας. Ὑπῆρξαν ἄνδρες ἀληθινοί, γενναῖοι καὶ ἀτρόμητοι εἰς τοὺς ἀγῶνας των.

Μέμφεται τὸν Χριστιανισμόν ὁ Σπινόζα ὅτι, δὴθεν καλλιεργεῖ εἰς τοὺς ὁπαδούς του τὰς θηλείας ἀρετάς, τὴν ὑπομονήν, τὴν ἀνεξικακίαν, τὴν ὑποχωρητικότητα, ἐνῶ παραμελεῖ, λέγει, τὰς ἄρρενας τοιαύτας, τὸ θάρρος, τὴν γενναιότητα, τὴν εὐθυχίαν. Πανηγυρικὴν διάφρεσιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἀποτελεῖ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἡ ζωὴ καὶ οἱ ἀγῶνες τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴν παρατήρησιν ἐνός ἐξ αὐτῶν, ἐνῶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἔζων ὡς ἀνία ἄκακα, ἐγένοντο λέοντες ὅταν ἐπρόκειτο νὰ υπερασπίσων ἀρχὰς καὶ νὰ ἀγωνισθοῦν δι' ἰδεώδη.

Καὶ ἐστάθη ὄντως ὁ καθεὶς ἐξ αὐτῶν λέων ἀτρόμητος εἰς τὴν μάχην του. Ὁ Βασίλειος εἰς τὴν ἀπειλὴν τοῦ αὐτοκράτορος. Ὁ Ἰωάννης εἰς τὸν διωγμὸν τῆς Εὐδοξίας. Ὁ Γρηγόριος εἰς τὸν πόλεμον τῆς Αἰρέσεως. Ἡπέλυσεν τὸν Βασίλειον ἐξ ὀνόματος τοῦ αὐτοκράτορος ὁ ἐπαρχος Μόδεστος ὅτι θὰ τὸν ἐξορίσῃ. Ὅπου κ' ἐὰν εὐρεθῶ, τοῦ ἀπήντησεν ἀτάραχος ἐκεῖνος, «Κύριος ποιμαίνει με καὶ οὐδὲν με ὑστερήσει». Θὰ σοῦ δημύσῃ τὴν περιουσίαν τοῦ εἶπεν. Ὑπῆρχεν, πράγματι, ἡ μεγάλη πατρικὴ μου περιουσία. Ἀλλ' ἀπὸ μακροῦ ἤδη εὐρίσκεται εἰς τὰ χέρια τῶν πτωχῶν. Διὰ τὸν ἑαυτὸν μου δὲν ἐκράτησα παρὰ μερικὰ βιβλία καὶ δὲν ἔχω ἄλλην ἰδιοκτησίαν ἀπὸ τὸ τριμμένο αὐτὸ ῥάσο. Μὴν λησμονῆς, παρετήρησεν ἐξωργισμένος ὁ ἐπαρχος, ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ ἔχει καὶ ἐπὶ τῆς ζωῆς σου δικαίωμα, θὰ σὲ θανατώσῃ.

Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν — ἀπήντησεν γαλήνιος ὁ Βασίλειος — θὰ τοῦ ἀφείλω εὐγνώμοσύνην. Διότι θὰ

κάμῃ ὥστε ἡ ψυχὴ μου νὰ ἐνωθῇ τὸ ἐνωρίτερον μὲ τὸν Θεὸν καὶ Κύριόν μου.

Μὰ τί γλώσσα εἶναι αὕτη, τὸν διέκοψε ἀπότομα ὁ Μόδεστος. Πρώτη φορὰ εἰς τὴν ζωὴν μου συναντῶ ἐπίσκοπον νὰ ὁμιλῇ τοιαύτην γλώσσαν πρὸς τὸν αὐτοκράτορα.

— Φαίνεται, ὅτι πρώτη φορὰ εἰς τὴν ζωὴν σου, ἐπαρχε Μόδεστε, συναντᾷς ἀληθινὸν ἐπίσκοπον....

Τὸ ἴδιο καὶ ὁ ἄλλος Ἱεράρχης ὁ Χρυσόστομος. Ἐστάθη ἐδῶς εἰς τὰς πεποιθήσεις του μὲ τόσην ἐμμονήν, ὥστε μερικοὶ τῶν ἱστορικῶν νὰ τοῦ καταλογίζων ἀκαμψίαν, ἡ ὁποία ἐὰν τοῦ ἔλειπε — λέγουν — θὰ εἶχεν ἀποφύγει πολλὰς ταλαιπωρίας. Θὰ εἶχεν ὄντως ἀποφύγει πολλὰς ταλαιπωρίας ὁ Χρυσόστομος, ἀκόμη καὶ τὸν ἐν ἐξορίᾳ θάνατον. Θὰ ἀπέθνησκεν ἐνδοξος ἐπὶ τοῦ θρόνου του καὶ ὅχι ἐξόριστος εἰς Κονκουσὸν τῆς Ἀρμενίας.

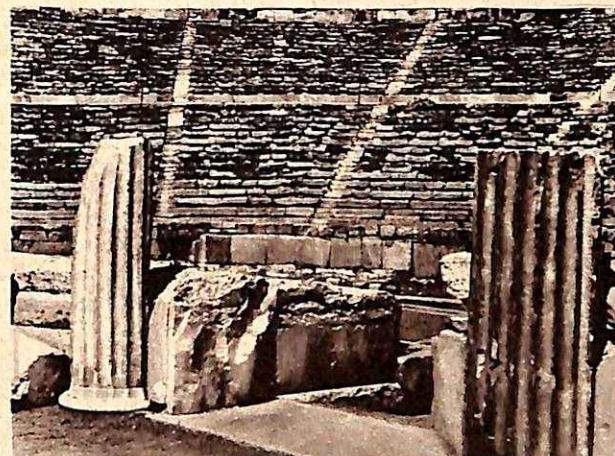
Δὲν θὰ ἐκέρδιζεν ὅμως τὴν θέσιν τὴν ὁποίαν κατέλαβε εἰς τὴν Ἱστορίαν. Θὰ ἔμενεν ἀπλῶς ὡς ἓνας καλλιπὴς ῥητωρ. Δὲν θὰ ἦτο αὐτὸ πὺν εἶναι σήμερον. Ὁ Χρυσόστομος τῆς Ἱστορίας. Αὐτός, πὺν ἠδύνατο ὅχι ἀπλῶς νὰ θέλγῃ μὲ τὰ ῥητορικὰ σχήματα τὸ ἀκοροτήριόν του, ἀλλὰ νὰ τὸ διδάσκῃ μὲ τὸ παράδειγμά του καὶ νὰ τὸ φρονηματίζῃ μὲ τὴν θυσία του. Αὐτός, πὺν ἠδύνατο νὰ διακηρύσσῃ ἀτρόμητος: «Εἰ βούλεται ἡ βασίλισσα ἐξορίσασαι, ἐξορισάτω με, τοῦ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. Εἰ βούλεται πριονίσαι, πριονισάτω, μὲ τὸν Ἡσαΐαν ἔχω ὑπογραμμόν. Εἰ θέλει με εἰς τὸ πέλαγος ἀκοντίσαι τὸν Ἰωάνν ὑπομνήσκουμαι. Εἰ θέλει με εἰς λάκκον ἐμβαλεῖν, ἔχω τὸν Δανιὴλ ἐν τοῖς λέουσι βεβλημένον. Εἰ θέλει λιθάσαι με, Στέφανον ἔχω τὸν πρωτομάρτυρα, τοῦτο πεπονθότα. Εἰ θέλει τὴν κεφαλὴν μου λαβεῖν, ἔχω τὸ Βαπτιστήν. Ἐμοὶ παραινεῖ καὶ ὁ Ἀπόστολος λέγων, πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει. Καὶ Δαβὶδ καθοπλίζει με: «ἐλάλουν ἐναντίον βασιλέων καὶ οὐκ ἡσυχνόμεν».

Καὶ ἐπὶ τῶν γραμμῶν αὐτῶν ἔμεινεν ἀπτόητος πιστὸς μέχρι θανάτου. Τὸ ἴδιο καὶ ὁ τρίτος, Γρηγόριος ὁ Νανζιανζηνός. Εἰς τὴν ἀπειλὴν τῆς αἰρέσεως καὶ εἰς τὴν μικρότητα τῶν ψευδαδέλφων ἀντέταξε τὸ μεγαλεῖον τῆς ψυχῆς του καὶ τὴν περιφρόνησιν τῶν ἀξιωματῶν. Δὲν ἐδίστασε νὰ θυσιάσῃ αὐτὸν τοῦτον τὸν θρόνον του χάριν τῶν ἀρχῶν του «εἰ τι ὑμῖν ἐγὼ τῆς διαστάσεως αἷτιος — εἶπεν πρὸς τοὺς βυσσοδομοῦντας συναδέλφους — βάλετέ με ὡς Ἰωάνν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ παύσεται ἀφ' ὑμῶν ὁ κλύδων τῶν ταραχῶν. Θρόνον ἐξώσατε, πόλεως ἀπελάσατε μόνην τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε». Εἶπε καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εἰρήνην ἀγαπήσατε. Εἶπε καὶ ἐγκατέλειπε τὸν θρόνον. Καὶ ἐφυγεν εἰς Ἀριανζόν, τὴν μακρυνὴν καὶ ἄσημον γερέτειραν, συναποκομιζῶν τὸν στέφανον τοῦ γενναίου. Τοῦ ἀνθρώπου — ὁ ὁποῖος μαζί με τοὺς ἄλλους δύο μεγίστους φωστήρας τῆς τρισηλίου θεότητος, θὰ δύνανται ἤδη νὰ διδάσκουν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας, ὅτι ὄντως «ἄνθρωπος» εἶναι ἐκεῖνος πὺν μένει εἰς τὰς πεποιθήσεις του ἐδῶς. Εἰς τὰς ἀντιξοότητας ἀσάλευτος. Καὶ εἰς τὸ καθημερινὸν προσκλητήριον τῆς ζωῆς προσέρχεται ἀγέρωχος.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΝΑΓΝΟΣ

ὑπὸ ΣΤΑΘΗ ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Στὸ τελευταῖο ἄρθρο γιὰ τὴν Ἑλέν Κέλλερ εἶχε μνημονευθῇ, μεταξὺ ἐκείνων πὺν εἶχαν βοηθήσει τὴ μόρφωσί της, καὶ ὁ ἑλληνικὴς καταγωγῆς Διευθυντῆς τοῦ Ἰνστιτούτου Πέρκινς τῆς Βοστώνης Μιχαὴλ Ἀνάγνος. Ὁ Ἀνάγνος αὐτός, ὅπως γράφει ὁ κ. Μπ. Μαλαφούρης στὸ βιβλίο του «Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς», ἐπῆρξε «ἡ πὺν ἐξέχουσα ἴσως ἑλληνικὴ φυσιογνωμία στὴν Ἀμερικὴ, καὶ τὸ ἀνθρωπιστικὸ του ἔργο θὰ μείνῃ γιὰ πάντα ἓνας ἀπὸ τοὺς στερεώτερους συνδετικούς κρίκους Ἑλλάδος καὶ Ἀμερικῆς».

Τὸ θέατρον τῆς Δωδώνης

Ὁ Μιχαὴλ Ἀναγνωστόπουλος, αὐτὸ ἦταν τὸ ἐπώνυμόν του, πρὶν τὸ συντομεῦσθαι στὴν Ἀμερικὴ — γεννήθηκε στὰ 1837 στὸ χωριὸ Πάπιγκο τῆς Ἡπείρου, κοντὰ στὴν ἀρχαία Δωδώνη. Ἀπὸ μικρὸς ἐγκατέλειπε, ὅπως τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι Ἡπειρώτες, τὴν τουρκοκρατομένη τότε ἀκόμη πατρίδα του καὶ κατέφυγε στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα. Ἐσπούδασε νομικὰ καὶ φιλολογία στὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Στὰ 1867, συντάκτης τότε τῆς ἐφημερίδος «Ἐθνοφύλαξ», γνωρίσθηκε μὲ ἓναν ἐνθερμον Ἀμερικανὸ φιλέλληνα, τὸν ἱατρὸ Σαμουὴλ Χάου, πὺν εἶχε ἔλθει γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα στὰ 1824, εἶχε λάβει μέρος στὸν Ἀγῶνα τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ εἶχε χρηματίσει Ἀρχίατρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολεμικοῦ Ναυτικοῦ. Τὸ ταξίδι τοῦ 1867 τὸ εἶχε ἐπιχειρήσει ὁ Ἀμερικανὸς φιλέλληνας, γιὰ νὰ συμβάλῃ στὴν περίθαλψιν τῶν προσφύγων τῆς Κοιτικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1866.

Ὁ Χάου, ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴ φιλομάθεια καὶ τὴ φιλεργία τοῦ νεαροῦ Ἡπειρώτη, τὸν προσέλαβε γραμματεὰ του καὶ τὸν ἐπῆρε μαζί του στὴν Ἀμερικὴ, ὅπου διηύθυνε τότε τὴ Σχολὴ Τυφλῶν τῆς Μασσαχουσέτης, τὴν ἴδια ἐκείνη Σχολὴ πὺν ὀνομάσθη ἀργότερα Ἰνστιτούτο Πέρκινς. Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ ἐκτίμησις τοῦ Ἀμερικανοῦ ἐπιστήμονος γιὰ τὸν Ἕλληνα συνεργάτη του, ὥστε τοῦ ἔδωσε σὲ γάμο τὴν κόρη του.

Στὰ 1870, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σαμουὴλ Χάου, τὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰνστιτούτου Πέρκινς ἀνέθεσε τὴ διεύθυνσιν τοῦ Ἰνστιτούτου Μιχαὴλ Ἀνάγνο. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ δρᾶσι πὺν ἀνέπτυξε ὁ νέος Διευθυντῆς ἦταν

μεγάλῃ καὶ πολὺπλευρῃ. Ἡ ἰδουσι εἰδικῶς τυπογραφείου γιὰ τὴν ἐκτύπωσιν βιβλίων, κατὰ τὸ σύστημα Μπράιγ, γιὰ τοὺς τυφλοὺς ὑπῆρξε ἓνα ἀπὸ τὰ πρῶτα καὶ σημαντικότερα ἔργα του. Τὸ τυπογραφεῖο αὐτὸ ἐφωδίασε σὲ λίγα χρόνια μὲ βιβλία Μπράιγ ὅλες τῆς δημόσιες βιβλιοθήκες τῆς Πολιτείας τῆς Μασσαχουσέτης. Ἐξαιρετικὲς προσπάθειες κατέβαλε καὶ γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κοφλαλῶν τυφλῶν. Ἡ περὶ πτωσι τῆς Ἑλέν Κέλλερ ἦταν μίαν ἀπὸ τῆς σπουδαιότερας καὶ πλέον ἐντυπωσιακῆς ἐπιτυχίης τοῦ Ἰδρυματοῦ σ' αὐτὸν τὸν τομεὰ.

Ἡ θαυμαστὴ σταδιοδρομία πὺν ἐσημείωσε ὁ Μιχαὴλ Ἀνάγνος στὴν Ἀμερικὴ, δὲν τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ τὴν πατρίδα του. Ἐκτὸς ἀπὸ ἄλλες ἐκδηλώσεις τῆς φιλοπατρίας του, ἔκαμε καὶ μίαν δωρεὰ 25 χιλιάδων δολλαρίων γιὰ τὰ σχολεῖα τῆς γενετήρας του. Τὴ δωρεὰ αὕτη τὴ συνώδευσε μὲ ἓνα γράμμα πὺν ἔγραφε: «Ζήσας ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν ξέναις χώραις οὔτε ἐν ταῖς λύπαις μου, οὔτε ἐν τῇ εὐτυχίᾳ μου, ἐλησμόνησα ποτὲ τὴν προσφιλεῖ μου πατρίδα, ἀλλὰ πάντοτε προσεπάθησα νὰ ἐνθαρρύνω αὐτὴν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ εὐτυχίαν. Τὰς οικονομίας τὰς ὁποίας ἐκέρδινα διὰ σκληρᾶς ἐργασίας πολλῶν ἐτῶν, μετὰ χαρᾶς ῥίπτω ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ παραγάγῃ τὰ ὠραυότερα ἀνθὴ τῆς ἑλληνικῆς παιδείας καὶ ἀναπτύξεως καὶ ἐκπολιτισμοῦ τῆς μικρᾶς ἐκείνης γωνίας τῆς Ἡπείρου, ὅπου τὸ πρῶτον εἶδα τὸ φῶς τοῦ ἡλίου καὶ εἰς τὴν ψυχὴν τῆς ὁποίας ἐπιθυμῶ νὰ χύσω φῶς».

Στὰ 1906, ὁ Ἀνάγνος ἦλθε στὴν Ἀθήνα γιὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες. Ἐπεσκέφθη ὕστερα τὴν Τουρκία, τὴ Σερβία καὶ τὴ Ρουμανία. Αὐτὸ ἦταν καὶ τὸ τελευταῖο του ταξίδι. Ἀρρώστησε καὶ πέθανε στὴ Ρουμανικὴ πόλιν Τοῦρνο-Σεβερίνο, στίς 29 Ἰουνίου τοῦ 1906. Τὸ λείψανό του τὸ μετέφεραν καὶ τὸ ἔθαψαν στὸ ἀγαπημένον του χωριὸ, τὸ Πάπιγκο.

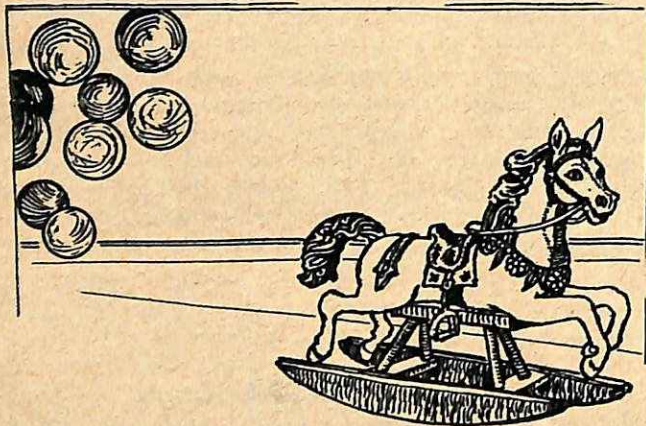
Ἡ Ἐκθεσις Πεπραγμένων τοῦ Ἰνστιτούτου Πέρκινς τοῦ 1906 γράφει: «Ἡ Ἀμερικὴ ἔχασε ἓνα πιστὸν θετὸν τῆς τέκνον. Ἡ Ἑλλὰς ἔχασε ἓνα ἐνδοξον υἱὸν ἐκ γενετῆς, οἱ ἀόμματοι τοῦ κόσμου ὅλου ἓνα πατέρα καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἓνα φίλον».

Στὸ μνημόσυνο πὺν ἔγινε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1906 στὴ Βοστώνη, ὁ Κυβερνήτης τῆς Πολιτείας Μασσαχουσέτης εἶπε: «Εἶχα τὸ προνόμιον νὰ γνωρίσω τὸν Ἀνάγνο τόσο ὑπὸ τὴν ἐπίσημην ιδιότητά του, ὅσο καὶ ὡς προσωπικὸν μου φίλον, καὶ τὸν παρακολούθησα, στὸ συγκινητικὸν του ἔργο ἀνάμεσα στὰ μικρὰ παιδιὰ, καὶ νὰ σημειώσω τὰ λόγια τῆς συμπαθείας μὲ τὰ ὁποῖα τὰ ἐνεψύχωνε, τὸ καλοκάγαθο πνεῦμα καὶ τὸ χιοῦμο μὲ τὰ ὁποῖα τὰ ἐνεθάρρυνε, καθὼς καὶ τὴ σχεδὸν θεία ὑπομονὴ μὲ τὴν ὁποία καθωοηγοῦσε τὰ χεράκια τῶν παιδιῶν, ὥσπου ἓνα μεγάλο διανοητικὸ χεράκι τῶν παιδιῶν, ὥσπου ἓνα μεγάλο διανοητικὸ φῶς ἀρχίζε βαθμιαίως ν' ἀνοίγεται γιὰ τὰ πλάσματα ἐκεῖνα πὺν ἦσαν βυθισμένα στὸ σκοτάδι. Τὸ ὄνομα τοῦ Μιχαὴλ Ἀνάγνου ἀνήκει στὴν Ἑλλάδα. Ἡ φήμη του ἀνήκει στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ἀλλὰ οἱ ὑπηρεσίης του ἀνήκουν στὴν ἀνθρωπότητα».

Καὶ ὁ ἐπίσκοπος Λῳρενς, μιλῶντας γιὰ τὸ ἔργο (Συνέχεια στὴ σελίδα 9)

Ο ΦΩΤΗΣ ΣΤΟ ΦΕΓΓΑΡΙ... (Αφήγημα)

ΑΝΑΣΗΚΩΘΗΚΕ σιγά-σιγά από το κρεβάτι του και σαν κλέφτης — έτσι πάντα λέμε σ' αυτές τις περιπτώσεις — ο Φώτης βγήκε στο διάδρομο. Ένα μικρό λαμπιόνι φώτιζε το διάδρομο, αλλά ο Φώτης τὰ έβλεπε όλα τώρα γύρω του λίγο πιο θολά και πιο σκοτεινά. Δεν είχε ακόμα συνέλθει από τις πολλές και ώραιες έντυπώσεις της γιορτής του. Πόσα δώρα του είχαν φέρει οι συγγενείς του και οι φίλοι του! Τέ μεγάλο τραπέζι της σάλας είχε γεμίσει από τουρτες και κουτιά με γλυκά, στις καρέκλες ήταν μισοανοιγμένα δέματα παιχνιδιών — τραϊνάκια, τάνκς που έβγαζαν φωτιές — σε μια γωνιά στεκόταν σά νυσταγμένος ένας γερανός (απ' αυτούς που ξεφορτώνουν στα λιμάνια τὰ μεγάλα πλοία) κ' έκειδά, πάνω

σε μια έταξέρα, καμάρωνε ένα μικρό Αστεροσκοπείο! Ήταν τὸ δῶρο πὸν τοῦ εἶχε κάνει ὁ θεῖος του ὁ ἀστρονόμος κύριος Δελτάριος, ἄνθρωπος ἀληθινὰ σοφός, πὸν τις μέρες του καὶ τις νύχτες του, τις περνοῦσε στὸ ἀληθινὸ Αστεροσκοπεῖο, χτισμένο ἐκεῖ ἀπέναντι στὸν πράσινο λόφο. Ὁ Φώτης ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τὸν θεῖο του τὸν σοφὸ καὶ τὸ Αστεροσκοπεῖο καὶ συχνὰ εἶχε κοιτάξει τὸ φεγγάρι μετὰ τὸ μεγάλο τηλεσκόπιο, ἐνῶ ὁ θεῖος του τοῦ ἐξηγοῦσε ἀπλᾶ μερικὲς ἀπὸ τις ιδιότητες τῶν οὐρανίων σωμάτων καὶ κάποιους ἀπὸ τοὺς νόμους πὸν κυβερνᾶν τὸ Σύμπαν. Καὶ τώρα, στὴ γιορτὴ του, ὁ θεῖος του τοῦ ἔκαμε δῶρο ἕνα μικρὸ Αστεροσκοπεῖο, μὰ πὸν ἦταν σὰν ἀληθινό. Γι' αὐτὸ ὁ Φώτης βγήκε ἀπὸ τὴν κάμαρά του καὶ πατώντας στὰ νύχια τῶν ποδιῶν του ἄρχισε νὰ διασχίῃ τὸν μακρὸν διάδρομο τοῦ σπιτιοῦ τους πὸν ὠδηγοῦσε στὴ σάλα. Τώρα πὸν ὅλοι πιά κοιμόνταν κουρασμένοι ἀπὸ τὴν ὥραία γιορτὴ, ἤθελε ὁ Φώτης νὰ ξαναδῇ τὴ χαρούμενη σάλα, τὰ γλυκά, τὰ παιχνίδια, καὶ πρὸ παντὸς ἐκείνου τὸ Αστεροσκοπεῖο. Ἐτσι, νὰ τὰ δῇ γιὰ λίγο μόνος του, μαζεμένα ὅλα ἐκεῖ, πρὶν αὐριο τοῦ τὰ ταχτοποιήσῃ ἢ μῆτερά του. Ἐπειτα, αὐριο, ποῖος ξέρει! Ἐκτὸς πὸν σὲ δυὸ μέρες θ' ἄρχιζε τὸ σχολεῖο καὶ ὁ Φώτης δὲν θὰ εἶχε πιά πολὺ καιρὸ νὰ πασπατεῦν τὰ παιχνίδια του, αὐριο, ποῖος ξέρει, μπορεῖ καὶ νὰ μὴν τοῦ ἔκαναν πιά τόση ἐντύπωση...

Τράβηξε πρὸς τὴ σάλα. Ὅλοι κοιμόντανε στὰ δωμάτιά τους. Περνώντας ἀπὸ τὴν κάμαρα τῆς ἀδελφῆς του, τῆς Δώρας, ἄκουσε τὴν ἀνάλαφρή της ἀνάσα. Γιὰ μιὰ στιγμή, σκέφτηκε νὰ τὴν ξυπνήσῃ γιὰ νὰ πᾶνε κ' οἱ δυὸ στὴ σάλα, μὰ ἀμέσως τὸ μετανόησε. «Ὁχι, εἶπε, ἡ καημένη ἡ Δώρα κουράστηκε σήμερα πολὺ. Ἄς ξεκουραστῇ, κ' εἶναι καὶ μιὰ ὑπναροῦ!..» Μπήκε στὴ σάλα, ἄναψε τὸ φῶς, κι ἄξαφνα ὅλα μπροστά του τοῦ φάνηκαν σὰ μαγικά. Πῆγε καὶ ἔβαλε τὰ παιχνίδια του στὴ σειρά, ἔκαμε τὸν γερανὸ νὰ λειτουργήσῃ, θαύμασε πάλι τὴ μεγάλη τούρτα πὸν δὲν τὴν εἶχαν κόψει — ἕναν λόφο, σὰν τοῦ Αστεροσκοπεῖου, ἀπὸ σοκολάτες καὶ σαντιγὺ — καὶ τέλος γονάτισε μπροστά στὸ μικροσκοπικὸ — σχετικὰ μετὰ τὸ ἀληθινὸ — Αστεροσκοπεῖο. Τὶ ὥραϊο πὸν ἦταν! Εἶχε μιὰ μεγάλη πόρτα μπροστά, τριγυρισμένη ἀπὸ κολώνες πράσινες, κι ἀπὸ τὸν γκρίζο θόλο τοῦ ἔβγαине ἕνα τηλεσκόπιο σὰν τὸ ἀληθινό. Τάχα θὰ μποροῦσε μ' αὐτὸ νὰ κοιτάξῃ τὸ φεγγάρι καὶ νὰ τὸ δῇ πάλι, τόσο μεγάλο καὶ λαμπερό, ὅσο τοῦ τῶξε δεῖξει ὁ θεῖος του; Ἐπειτα, εἶχε ἰδεῖ καὶ τὰ βουνά του καὶ τις κοιλάδες του καὶ τις ἐρημιές του (σὰ σχήματα βέβαια) μὰ κ' εἶχε διαβάσει τόσα γιὰ τὸν πῶν κοντινὸ δορυφόρο τῆς γῆς. Ἀλλωστε, ἤξερε πὸς σὲ λίγο καιρὸ θὰ πατοῦσαν στὸ ἔρημο φεγγάρι ἄνθρωποι ἀπὸ τὴ γῆ — αὐτοὶ οἱ περίφημοι ἀστροναῦτες. Νᾶταν κι αὐτὸς μαζί τους! Καθὼς σὲ μιὰ στιγμή ἔπεσαν πάλι τὰ μάτια του στὴ μεγάλη τούρτα, ἐνοιωσε κάτι σὰ λιγούρα στὸ στομάχι του. Πλησίασε, πήρε ἕνα μαχαίρι πὸν ἦταν στὸ τραπέζι, κ' ἔκοψε ἕνα μεγάλο κομμάτι. «Α, τί ὥραϊο πὸν ἦταν! Δὲν ἔτρωγε κι ἄλλο ἕνα; Καὶ γιατί νὰ μὴ φάῃ καὶ τρίτο καὶ τέταρτο κομμάτι; Γιὰ τὴ γιορτὴ του δὲν τὴν εἶχαν στείλει; Νὰ λοιπὸν πὸν ἀποτελείωσιν καὶ τὸ πέμπτο κομμάτι. Ἀλλὰ τώρα, τὸ στομάχι του εἶναι βαρὺ, πολὺ βαρὺ, καὶ ἡ γλῶσσα του τόσο γλυκειά, πὸν δὲ θ' ἔθελε νὰ τὴ νοιώθῃ ἔτσι.

Ἄς πιῇ τοῦλάχιστον λίγο νερό, μήπως ἀνακουφιστῇ. Νά, ἐκεῖ εἶναι ἕνα κρυστάλλινο δοχεῖο γεμᾶτο νερό. Τὸ ἀδειάζει στὸ στομάχι του βιαστικά. Ἀλλὰ τώρα πιά καταλαβαίνει πὸς εἶναι βαρὺς, ἀσήκωτος καὶ πὸς νυστάζει πολὺ. Θὰ πρέπει βέβαια νὰ γυρίσῃ στὴν κάμαρά του πρὶν τὸν πάρουν εἰδησι οἱ γονεῖς του καὶ τὸν μαλώσουν. Ὅστόσο, καλὰ θὰ ἦταν νὰ ἔπαιρνε καὶ λίγον ἀέρα. Πᾶει μετὰ κόπο στὸ μεγάλο παράθυρο τῆς σάλας καὶ τὸ ἀνοίγει. «Α, τί δροσιὰ! Ἡ νύχτα τοῦ Γενάρη πλημμύρισε μετὰ σκιὰς τὴ μεγάλη σάλα. Πὸς φέγγει ἔτσι ὁ οὐρανός! Πὸς νὰ μὴ φέγγῃ ἀφοῦ στὸν οὐρανὸ ταξιδεύει τὸ φεγγάρι, ὁλοστρογγυλὸ, μόνον του. Μάλιστα θαρρεῖ πὸς ἔχει κατέβει πῶς χαμηλὰ, σὰ νὰ ἤθελε νὰ πᾶ νὰ σταθῇ ἀπάνω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ἀληθινὸ Αστεροσκοπεῖο, πὸν φαίνεται τεράστιο μέσα στὴ νύχτα, ἐκεῖ στὸν πράσινο λόφο. Μὰ κι ὁ λόφος φαίνεται στὸν Φώτη σὰ βουνό. Ὅλα ἔχουν μεγαλώσει καὶ βαρύνει κι αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ Φώτης νοιώθει πὸς μεγάλωσε, μεγάλωσε, πὸς ἔγινε γίγαντας σωστός, ἱκανὸς γιὰ τὰ πάντα. Μόνον ἀπὸ

κειδὰ πὸν ἔχει μισοξαπλώσει, δὲν μπορεῖ νὰ σαλέψῃ, ἀπὸ κείνην ἐκεῖ τὴ μεγάλη πολυθρόνα, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο. Ὁραῖα εἶναι ὅλ' αὐτά, μὰ πόσο θὰ ἤθελε ὁ γίγαντας Φώτης νὰ βρισκεται στὸ κρεβάτι του. Θὰ ἤθελε ὅμως καὶ νὰ κἀν ἕνα ταξιδάκι στὸ φεγγάρι...

Τὶς πῶς πολλές φορές, τὰ πράγματα εἶναι τόσο δύσκολα σ' αὐτὴ τὴ γῆ — συλλογίζεται ἡ νομίζει πὸς συλλογίζεται ὁ Φώτης. Γιὰ ὅ,τι καὶ νὰ κάμῃ, θέλεις κόπο, χρόνο, προσπάθειες, τύχη, βοήθεια. Καμμιά φορὰ ὅμως γίνονται ὅλα τόσο εὐκόλα! Ἐνα ταξίδι στὸ φεγγάρι, δὲν εἶναι τίποτε! Ἀμέσως ὁ Φώτης, τρέχει στὸ δωμάτιο τῆς Δώρας, τῆς ἀδελφῆς του, τὴν ξυπνᾷ, τὴν ἀναγκάζει νὰ ντυθῇ γρήγορα, καὶ τώρα κ' οἱ δυὸ δὲν ξέρουν πὸς βρέθηκαν στὸ ραφτάδικο τοῦ κύρ - Παναγῆ, ἐκεῖ πάρα κάτω ἀπὸ τὸ σπῆν τους, πὸν σοῦ ἔφτιαχνε ὅ,τι στολὴ ἤθελες. Λοιπὸν, τοῦ λέει τοῦ κύρ - Παναγῆ ὁ Φώτης.

— Γρήγορα νὰ μᾶς φτιάξῃς δυὸ ἀστροναυτικὲς στολές!

Πιάνει τὰ ἐργαλεῖα τοῦ ὁ κύρ - Παναγῆς, καὶ σὲ δυὸ λεπτά, νὰ σου καὶ οἱ δυὸ ντυμένοι ἀστροναῦτες! Φοροῦσαν καὶ στὴν κεφαλὴ τους ἕνα γυάλινο κράνος πὸν εἶχε μονάχα μιὰ τρυπούλα στὸ στόμα, νὰ παίρνουν οἱ ἀστροναῦτες μᾶς λίγον ἀέρα. «Καὶ σὰ μπῆκαν στὴ στολὴ τους — τράβηξαν γιὰ τὸ βουνό — γιατί νόμιζαν, ἀλλ' οὐκ — ὅτι θᾶναι πῶς κοντὰ στὸν οὐρανόν!» Μὰ ὁ Φωτάκης μᾶς δὲν εἶχε λογαριάσει — μετὰ πῶς τρόπο στὸ φεγγάρι θὰ νὰ φτάσῃ. Μ' ἀεροπλάνο; Ποῦ νὰ βρῇ; Σποῦντικ; Πύραυλο; πὸς θὰ τοὺς φτιάξῃ; — Μήπως μετὰ μιὰ ψηλὴ σκάλα; Μὰ μπορεῖ — μετὰ μιὰ σκάλα, ἐκεῖ ψηλὰ κανεῖς νὰ φτάσῃ; Μὰ ἄξαφνα βλέπουν ἀπὸ ψηλὰ — ἕναν δίσκο φωτεινὸ νὰ κατεβαίνει, — κι ἀπὸ μέσα του ἕναν νάνο νὰ προβαίνει, — μιὰ στολὴ παρὰξενη φοροῦσε — καὶ μονάχα μ' ἕνα μάτι τοὺς κοιτοῦσε! — «Μὴ φοβάστε», λέει ὁ νάνος στὰ παιδιά, — χαίρομαι πολὺ πὸν ἐδῶ σὰς βρῖσκω! — Ἐμπρὸς τώρα, μὴ μιλάτε, τσιμουδιά, — κ' ἔλα, ἐμπᾶτε μετὰ σ' αὐτὸν τὸν δίσκο! — Θὰ πετάξουμε ψηλὰ στὸν οὐρανόν, — καὶ θὰ φτάσουμε σὲ λίγο στὸ φεγγάρι, — εἶμαι ὁ φεγγαράνθρωπος ἐγώ, — κ' ἔρθω νὰ σὰς κἀν αὐτὴ τὴ χάρι!» — Τὶ χαρά! Ὁ Φώτης καὶ ἡ Δώρα — πήδηξαν στὸ δίσκο μετὰ μιὰ φόρα! — Βῆζζζ! ἀκούστηκε κ' ὑψώθηκαν μετὰ ὀρμῇ, — μετὰ τὸ φτερωτὸ τους δίσκο στὸν αἰθέρα, κ' οἱ ἀστροναῦτες μᾶς βλέπουν τώρα τὴ γῆ, — νὰ μὴ κραινὴ καὶ νὰ λάμπῃ σὰ μιὰ σφαῖρα. — Σύννεφα τοὺς τυλίξαν πολλὰ, — βγήκαν ἀπ' τὰ σύννεφα πῶς πάνω — κι ὅλο ἀνέβαιναν ψηλὰ-ψηλὰ-ψηλὰ, — μετὰ στὸ στρογγυλὸ τους ἀεροπλάνο! — Γύριζεν ὁ νάνος τοὺς μοχλοῦς, — ὁ Φωτάκης κράταε τὸ τιμόνι — καὶ ἡ Δώρα θαύμαζε τοὺς οὐρανούς — πὸν ἔλαμπε ἡ καλὴ Σελήνη μόνη! — Ὅσο πᾶνε τὸ φεγγάρι μεγαλώνει — καὶ ὁ Φωτάκης πὸν ὅλο καὶ γυρνᾷ τὸ τιμόνι, — βλέπει νὰ ζυγώνει μιὰ σφαῖρα μετὰ θεόρατα βουνά! — «Φτάσαμε», φωνάζει ὁ νάνος καὶ πατάει — ἕνα ἡλεκτρικὸ κουμπὶ καὶ οἱ δίσκος ἀκουμπάει, — σ' ἐνὸς μυτεροῦ βουνοῦ κορυφῇ. — Γύρω γύρω, ἄλλα βουνὰ ὑψωνόνταν — μυτερὰ σὰν πύργοι καὶ γυμνά, — οὔτε δέντρα, οὔτε ἄνθρωποι φαινόταν, — οὔτε ζῶα, οὔτε ποτάμια, οὔτε χωριά!

Βλέπουν κάτω καὶ τοὺς πιάει ζάλη. — «Πὸς θὰ κατεβούμε ἀπ' τὴν κορυφῇ; — λέν στὸ νάνο, μετὰ σφυρτὸ νάνος καὶ πατάει — ἕνα ἡλεκτρικὸ κουμπὶ καὶ οἱ δίσκος ἀκούμπει, — σ' ἐνὸς μυτεροῦ βουνοῦ κορυφῇ. — Γύρω γύρω, ἄλλα βουνὰ ὑψωνόνταν — μυτερὰ σὰν πύργοι καὶ γυμνά, — οὔτε δέντρα, οὔτε ἄνθρωποι φαινόταν, — οὔτε ζῶα, οὔτε ποτάμια, οὔτε χωριά!

νὰ πετοῦν σὰ νᾶταν πουλιά! — Κ' ἔτσι κατεβήκαν καὶ σταθήκαν — σ' ἕνα χῶμα κίτρινο, σὰ σκόνη — καὶ τὰ πόδια τους μέσα τοῦ βυθίστηκαν, — μὰ ὁ νάνος τοὺς ἀνασηκώνει — καὶ τοὺς λέει: «στὸ φεγγάρι — ἡ ἀτμόσφαιρα εἶναι πολὺ ἀραιή, — καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔχουμε τὴ χάρι — τῆς ζωῆς, ποῦχετε σῆς στὴ γῆ! — Τὸ σῶμα μᾶς βάρος πολὺ δὲν ἔχει — γι' αὐτὸ καὶ στὸν ἀέρα περπατᾷς, — ἐδῶ, μὴτε φυσᾷς καὶ μὴτε βρέχει! — Ρίξε μιὰ πέτρα καὶ νὰ δῆς πὸν θὰ τὴν πᾶς!» — Πιάνει ὁ Φωτάκης μιὰ μεγάλη πέτρα — πὸν στὴ γῆ θᾶταν ἀσήκωτη, βαρεῖα — κ' εὐκόλα τὴν πετάει μακριά, χιλιάδες μέτρα — καὶ πέφτει ἡ πέτρα ἀπ' τοῦ βουνοῦ τὴν ἄλλη τὴ μεριά! — Κ' ἔτσι φαντάστηκε πὸς γίγαντας ἐγίνη — καὶ πὸς θὰ κυβερνήσῃ τὴ σελήνη! — Μὰ ὁ νάνος, τοὺς κοιτάζει καὶ γελά — καὶ τοὺς λέει, «πᾶμε πῶς χαμηλὰ».

Καὶ πιασμένοι οἱ τρεῖς ἀπὸ τὸ χέρι, — σχεδὸν δίχως ν' ἀκουμποῦν στὸ χῶμα — γύρισαν τοῦ φεγγαριοῦ τὰ μέρη — κι ἄλλα γιὰ νὰ ἰδοῦν ἀκόμα! — Κ' εἶδαν φαράγγια τρομερά — καὶ βυθοῦς ποῦγεν ἡ θάλασσα στερέψει — καὶ σκελετοὺς ἀπὸ θηρία πὸν μιὰ φορὰ — εἶχαν τὸ φεγγάρι κυριέψει. — Ἐμπρὸς τοὺς πάλι μιὰ ἔρημος ἀπλώθη, σὰ θάλασσα νεκρή. — Τὴν πέρασαν κι αὐτὴ, — μὰ ὁ Φωτάκης ἄρχισε τώρα νὰ νοιώθῃ — πὸς θᾶταν πῶς καλὰ νᾶταν στὴ γῆ. — Φτάσανε πιά στὸν νάνο τὸ σπιτάκι — ποῦμοιαζε μετὰ σκοτεινὴ σπηλιά, — χωρὶς ἐπιπλα, χωρὶς κᾶν κρεβατάκι, — κι οὔτε φαῖ, κι οὔτε νερὸ σταλιά. — «Πεινάμε», λέει στὸ νάνο, πρώτη ἡ Δώρα, δῶσε μᾶς — νάνο φεγγαροφαῖ, — δῶσε μου καὶ βιβλία γιὰ νὰ διαβάσω τώρα, ἔτσι ὅπως διάβαζα στὸ σπῆνι μᾶς, στὴ γῆ! — «Χά, χά, ἀπαντᾷ ὁ νάνος, — ἐδῶ πέρα — τίποτε δὲ θὰ βρῆτε ἀπὸ ὅσα ξέρετε, — ζοῦμε, ρουφώντας μόνον λίγο ἀέρα κ' ἐσεῖς — ἔπρεπε ἀπὸ τὴ γῆ ὅλα νὰ τὰ φέρετε! Τώρα ἐγὼ σὰ πεταχτὰ θὰ κοιμηθῶ — καὶ θὰ τὰ ποῦμε ἅμα θὰ σηκωθῶ». — Κι ὁ Φωτάκης καὶ ἡ Δώρα, βγήκαν στὴν αὐλὴ — σκεπτικοὶ καὶ οἱ δυὸ πάρα πολὺ. — Ἀρχισε νωρὶς καὶ γοργὰ νὰ σκοτεινιάζῃ — καὶ ἡ Δώρα νὰ πεινάη — τ' ἄστρα — πάνω ἀπὸ τῶν βουνῶν τὰ μαῦρα κάστρα! — Τὰ βλέπει ὁ Φωτάκης καὶ μελαγχολεῖ — καὶ λέει στὴ Δώρα: — «Ποῖ ἀπ' αὐτά, νᾶναι ἡ καλὴ μᾶς γῆ; — Ἀλλὰ, ἔξαφνα, μέσα ἀπὸ τ' ἄστρα ἐφάνη — ἕνα λαμπερὸ στεφάνι, — ἔτσι ὅπως ἦταν ἡ Σελήνη, — ὅταν τὴν ἔβλεπε ἀπ' τὴ Γῆ καὶ λαχταροῦσε — τὰ μυστικά της νὰ τὰ ξεδιαλύνῃ! — Κι ὁ νάνος ποῦγε σηκωθῇ, — τοὺς λέει: «Αὐτὸ πὸν λάμπει ἐκεῖ ψηλὰ, εἶναι ἡ δικὴ σας Γῆ! — Ἀχ, νάνο, ἂν μᾶς γυρίσῃς πίσω, — πάρα πολὺ θὰ σ' ἀγαπήσω», — ἡ Δώρα τὸν παρακαλεῖ — κι ὁ νάνος, μιὰ καὶ δυὸ, τοὺς πᾶει στὸ βουνὸ πὸν ὁ δίσκος ἀκουμπάει... — «Α, μετὰ τί φόρα πάλι μέσα μπαίνουν, — κι ἀρχίζουνε στὴ γῆ νὰ κατεβαίνουν! — Κ' ἡ Γῆ μπροστά τους ὅλο μεγαλώνει — καὶ τις χάρες της μιὰ-μιὰ τις φανερώνει. — Μετὰ μάτια γουρλωτὰ κοιτοῦν καὶ οἱ δυὸ καὶ βλέπουν ἔξαφνα τὸ Αστεροσκοπεῖο! — Γύρω γύρω, πολὺς κόσμος μαζεμένος. — «Ἐμᾶς θὰ ψάχνουν», λέει ὁ Φώτης δακρυσμένος. — «Ἐρχομαι, πηδᾷ, σταθεῖτε, κατεβαίνω! — Στὸ φεγγάρι πιά δὲν ξαναπηγαίνα...»

Ἄνοιξε τὰ μάτια του μετὰ κόπο... Ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ. Τὸ στομάχι του ἦταν βαρὺ. Ἦταν ξαπλωμένος στὴν πολυθρόνα. Τὸ παράθυρο ἦταν ἀνοιχτό, μὰ οἱ σκιὰς τῆς νύχτας εἶχαν φύγει κι ὁ οὐρανὸς εἶχε ἀρχίσει νὰ χλωμαίῃ. Τὸ φεγγάρι δὲν

(Συνέχεια στὴ σελίδα 25)

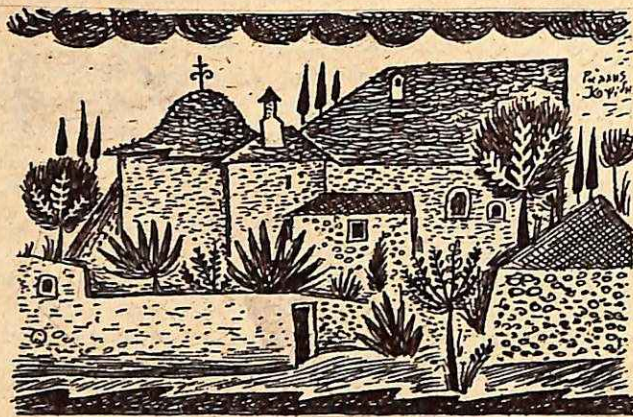
— ΔΕΝ ΠΑΣ, ΑΡΓΥΡΗ, στὸ λόγγο νὰ φέρης μερικά ξύλα; Πρωτοχρονιά ξημερώνει μεθαύριο. Φτάνει πού θὰ περάσουμε μὲ λίγα μπιζέλια, νὰ μὴν ἔχουμε καὶ φωτιά;

—Ναί, πατέρα. Φεύγω άμέσως, έκανε πρόθυμα τὸ παιδί. Θά φροντίσω νά μαζέψω καί σαλιγκάρια.

— Μακάρι να βρῆς. Θ' ἀποκρέψουμε μ' αὐτά...

Φόρεσε τὸ τριμμένο πανωφόρι τὸ δεκαπεντάχρονο παλληκάρι, ἔρριξε σ' ἓνα ταγάρι τὸ κλαδευτήρι καὶ λίγο κριθαρόψωμο κι ἀφοῦ φίλησε τὴν ἄρρωστη μητέρα του, βγῆκε λέγοντας «πηγαίνω».

Τό άπομεσήμερο, καθώς ό γέρο-Λάφης έθυσίαζε κάτι παλιά χοντροά βιβλία πετώντας τα στήν παραστιά να ζεστανή λίγο τό σπίτι, άκουσε δυνατά χτυπήματα

στην πόρτα. Παραξενεύτηκε. "Όσο να σηκωθῇ ἀπὸ τὸ скаμνὶ καὶ νὰ πάη ν' ἀνοίξῃ, νέα χτυπήματα ἀκόμη πὶδ δυνατά, ἀκούστηκαν μαζί μὲ οὐρλιάσματα λυκανθρώπων. Κατάλαβε, κ' ἔνοιωσε ἓνα σύγκρυο σ' ὅλο του τὸ κορμί. Ἐρριξε μιὰ πονεμένη ματιὰ στὴ γυναίκα του, ποὺ εἶχε ξυπνήσει τρομαγμένη καὶ πᾶσχιζε ν' ἀνασηκωθῇ, τῆς ἔγνεψε νὰ ἡσυχάσῃ καὶ βιάστηκε νὰ ρωτήσῃ ποῖδς εἶναι. Τότε σταμάτησαν τὰ ξεφωνητὰ καὶ μιὰ γλυκερὴ φωνὴ Φραγκολεβαντίνου εἶπε :

— Φρουραρχεῖον. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐρευνηθῇ ὁ οἶκος σας.

“Ανοιξε. Τρεῖς γιγαντόσωμοι στρατιῶτες, μὲ ὅλο-
πολυβόλα στὸ χέρι καὶ κάτι χοντρές ἀλυσίδες περα-
σμένες στὸ λαιμό, μπήκαν μέσα ἕνας-ἕνας ἀλαφια-
σμένοι. Πίσω τους ἦταν ἕνας καλοντυμένος ἀδύνατος
ἄντρας ποὺ εἶχε κρύψει τὸ πρόσωπό του μὲ μιὰ
μαύρη μάσκα. Πῆρε πρῶτος τὸ λόγο. Εἶπε πῶς
ζητοῦσαν τὸ μεγάλο τους παιδί, τὸν Κωστή, ποὺ
ἦταν ἑφεδρος ἀξιωματικός στὸ Ἀλβανικὸ μέτωπο.

— Τὸν ἔχουμε χάσει ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνες, ἀπάντησε στενάζοντας ὁ γέρος.

— Αὐτὸ ζητᾷμε νὰ μάθουμε κ' ἐμεῖς...

Ὁ Φραγκολεβαντῖνος, μὲ μιὰ ματιά ἔδωσε τὸ

σύνημα στον ψηλότερο στρατιώτη, κ' ἐκεῖνος ὕψωσε εὐθύς τὸ μαστίγιό του κι ἄρχισε νὰ χτυπάη στὴν πλάτη τὸ νοικοκύρη. Ἡ ἄρρωστη γυναίκα του πέταξε μὲ μιὰν ὑπεράνθρωπη δύναμι τὰ σκεπάσματα κι ὥρμησε ἀπάνου τὰς θεριάς. Μιά γερὴ σπρωξιὰ τὴν ἔκανε νὰ κυλήσῃ χάμου ἀγκομαχώντας.

— Ἀρχεῖ! φώναξε ὁ σπιοῦνος.

Κι όταν ο δήμιος έπαψε να χτυπάει κ' οι άλλοι δυο στάθηκαν ασάλευτοι, στράφηκε στο Λάφη, που έσκυβε άπάνω από τη γυναίκα του.

— Εξέρετε πού είναι, καὶ θὰ μᾶς τὸ πῆτε. Ἀλλῶς ὁ πέλεκυς τῆς Νέας Τάξεως θὰ πέση ἐφ' ὅλων ὑμῶν, εἶπε κουνώντας ἀπειλητικὰ τὸ κεφάλι, ἐνῶ μὲ μιὰ χειρονομία πρόσταξε ἕναν ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες νὰ κἀνὲ ἐρευνα.

Νέα ἄρνησι, νέο μαστίγωμα.

—Ὁμιλήσατε λοιπόν! Τσίριξε ἐκνευρισμένος ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴ μαύρη μάσκα.

Προτοῦ νὰ πάρῃ ἀπάντησι, στράφηκε στὴ γυναῖκα ;
— Σεῖς, δὲν ξέρετε;

—Ὁ . ὅ . χι. Τίποτα δὲν ξέρω, μурμουρίσε ἐκείνη σκουπίζοντας τὰ δάκρυά της.

Τότε τὸ μαστίγιον ὑψώθηκε πάνω ἀπὸ τὸ γεροντικό κορμί πὺν ἡ πῆνα κ' ἡ ἀρρώστια εἶχαν μαρμαχιάσει, πρὶν ὅμως τ' ἀγγίξῃ, ἐκεῖνο σωριάστηκε χάμου. Ἡ Λάφαινα εἶχε πεθάνει ἀπὸ συγκοπή.

Ἐνῷ σπάραζε ἀπὸ τοὺς σωματικούς καὶ τοὺς ψυχικούς του πόνους ὁ ἄντρας τῆς, οἱ δυὸ στρατιῶτες, ἀνάληγτοι, ρώτησαν αὐτὸν ποῦ εἶχε πάει γιὰ ἔρευνα ἂν βρῆκε τίποτα. Μετὰ τὴν ἀρνητικὴ τοῦ ἀπάντησι, ἔδεσαν πιστάγκωνα τὸ γερο-Λάφη κ' εἶπανε πῶς ἦταν καιροὺς ἀπὸ πηγαίνου. Ὁ σπαιῶνος δὲν εἶχε ἀντίρρηση, πρόσταξε μόνον ἕνα ἀπὸ δαύτους νὰ μὴν τὸ κουνήσει ἀπὸ τὸ σπῆτι «μέχρι νεωτέρας διαταγῆς». Ἐπειτα βάλανε στὸ φορηγὸ τὴν πεθαμένη καὶ τὸ λιγοθυμημένον ἄντρα τῆς, πήδησαν ἀπάνω καὶ χάθη-καν μέσα στὴ νύχτα, ποῦ εἶχε πιά πέσει βαρεῖα στὴ σπλαθυμένη πολιτεία...

ΔΕΝ ΤΑ ΕΙΔΕ όλα αὐτὰ ἡ Καλόμοιρη, ποὺ καθότανε ἀντίκρυ, μὰ λίγα τῆς εἶχαν ξεφύγει. Καὶ τὶς κουβέντες ἄκουσε καὶ τὶς βουρδουλιές καὶ τοὺς θρήνους. Κι ὅταν εἶδε νὰ τοὺς φορτώνουν στ' ἀμάξι καὶ τοὺς δυό, παρὰ λίγο νὰ βάλῃ τὶς φωνές. Ἔπειτα ἄκουσε τὰ βήματα τοῦ φύλακα στρατιώτη, ποὺ πηγαينوρχότανε στὸ ἄδειο σπίτι χτυπώντας δυνατὰ μὲ τὶς μπότες του τὸ σανιδένιο πάτωμα. Τὸν εἶδε σὲ λίγο νὰ βγαίνει στὴν πόρτα μὲ τ' ἀναμμένο τσιγάρο στὸ στόμα· καὶ ξαφνικὰ μιά σκέψι πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ της.

—Τὸ παιδί, εἶπε μέσα της, ἀνατριχιάζοντας.
"Ἄμα πατήση τὸ πόδι του ἐκεῖ μέσα, θὰ τὸ πιάσῃ ὁ
ἀντίχριστος. Κάτι πρέπει νὰ κάνω ἀμέσως.

Τυλιχθηκε καλά, τράβηξε με προσοχή την αυλό-
πορτα για να μην άκουστού, και βγήκε στο δρόμο.
Ήξερε πώς ο Άργύρης δὲ μπορούσε παρὰ ἀπὸ τὸ

στενό του Ληξιαρχείου να περάσει, μιὰ κ' είχε πάει γιὰ ξύλα. Έκανε ελαφροπατώντας κόμποσα βήματα, έφτασε ώς τὸ ὑπόστεγο τοῦ Σχολείου, κι ἀπάγκιασε κάτω ἀπὸ μιὰ πυκνόφυλλη νερατζιά. Ὁ βοριάς ἔτσουζε, μὰ ἡ Καλόμοιρη τίποτα δὲ λογάριάζε μπροστὰ στὴ ζωὴ τοῦ μικροῦ τῆς γείτονα, ποὺ ἀγαποῦσε γιὰτὴ ἦτανε σεμνὸς καὶ καλοαναθρεμμένος κ' ἐργα-
τικὸς.

Πέρασε μισή ώρα, πέρασε μία. Οἱ ἀραιοὶ διαβάτες οὐτε τὴν πρόσεξαν, ἔτσι καθὼς ἦταν μισοκρυμμένοι μες στὰ κουρέλια τοὺς κ' ἐκεῖνοι καὶ βιαστικοί. Τέλος, εἶδε τὸν Ἀργύρη νὰ ἔρχεται φορτωμένος. Τὸν ἄφησε νὰ ζυγώσῃ, τὸν σταμάτησε καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ λέῃ με τρόπον τι ἔγινε. Ξαναμμένον τὸ παιδί, ἔκανε νὰ τρέξῃ στο σπῆτι τοῦ. Τὸ κράτησε γερά, τοῦ εἶπε πὼς ἔπρεπε νὰ φύγῃ μακριὰ ἀν ἤθελε νὰ σωθῇ καὶ νὰ βοηθήσῃ τὸν πατέρα τοῦ. Μὲ τὰ πολλά, κατάφερε νὰ τὸν πείσῃ. Τῆς ἄφησε τὰ ξύλα καὶ τὸ ταγάρι με τὸ τσεκούρι καὶ τὰ σαλιγκάρια ποὺ εἶχε μαζέψῃ ὁ Ἀργύρης, τῆς φίλησε τὸ χέρι, καὶ πῆρε δρόμο.

ΠΕΖΟΠΟΡΩΝΤΑΣ ὅλη νύχτα τὸ παλληκάρι, βρέθηκε πρὶν ἀκόμη χαράξει μπροστὰ στὴν ψιλλή μάντρα τοῦ Μοναστηριοῦ τῆς Ἀγία-Μαρίνας. Δὲν εἶχε ξαναπαίει ποτὲ, μὰ κάτι ἤξερε γι' αὐτό. Ὑστερα ἀπὸ πολλοὺς διαταγμὸς ἀποφάσισε νὰ ζητήσῃ ἐκεῖ σούλο. «Ἐπόμετε ὁμοῦς ἀπὸ πάρη πρῶτα τῆς μέρας.

—“Αχ, φέξε, Θεέ μου, επιτέλους, έκανε σέ μια στιγμή υψώνοντας τὰ μάτια στὸν οὐρανό, πού σκεπάζανε σύννεφα βαριά.

Ὁ παραμένους ἀέρας, πού ἐκεῖ ψηλά ἦτανε πιά τσουχτερός, τυραννοῦσε τὸ λιγνὸ τοῦ κορμί, οἱ πικροὶ λογισμοὶ κόντευαν νὰ τὸν τρελλάνουν. Πῶς νὰ σταθῇ στὰ πόδια του, πῶς νὰ προσμένῃ ἀκόμῃ; Πῆρε τὴν ἀπόφασιν, ἔπιασε τὸ σιδερένιο γλωσσίδι, χτύπησε. Στὴν ἀρχὴ δειλά, ἔπειτα ζωρότερα. Περίμενε μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, μὴν ξέροντας τί τὸν περιμένει. «Νοοῦμαι πῶς ἂν δὲ τοῦ ἀνοιγῶν ἀμέσως θὰ σωριαζότανε χάμου.

“Ένα παραθυράκι, πού ήταν στη μέση της αὐλό-
πορτας, ἀνοίξε, κάποια μορφή πού φώτιζε ἕνα θαμπό
φανάρι ἀόρατο σίμωσε καὶ μιὰ γυναικεία φωνὴ ρώ-
τησε δειλὰ : «Ποιὸς εἶναι;». Εἶπε τ’ ὄνομά της
καὶ τὸ λόγο πού τὸν ἀνάγκασε νὰ τοὺς ἀνησυχοῦν
τέτοια ὥρα.

— Μια στιγμή νά ξυπνήσω τὴν ἀγία Ἑγουμενή, παρακάλεσε ἡ καλόγρια καὶ βιάστηκε ν' ἀνέβῃ τὴν ἐξωτερική, πέτρινη σκάλα.

Μιά στιγμή! Πόσο κράτησε εκείνη η στιγμή. Σίγουρα όχι περισσότερο από πέντε λεπτά της ώρας. Τοῦ Ἀργύρη ὅμως τοῦ φάνηκε πῶς εἶχαν περάσει μερόνυχτα ὥς τότε πού ἀκούστηκαν πολλά βήματα, ἀνοίξε διάπλατη ἡ μεγάλη πόρτα καὶ φάνηκαν μερικὲς καλόγριες κρατώντας λαδοφάναρα στὰ χέρια. Ἐκείνη πού ἦταν ἐπικεφαλῆς, ἡ Ἡγουμένη, τὸν πῆρε στοργικὰ ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὸν ἔμπασε μέσα δίχως νὰ τοῦ κάνει καμμιὰ ἐρώτηση. Κι ὅταν αὐτὸς θέλησε νὰ δώσῃ ἐξηγήσεις, τοῦ ἔγνεψε νὰ σωπάσῃ λέγοντας μὲ σιγανή, μελωδική φωνή :

—Ὁ Κύριος εἶπε : «Κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται».

Σὲ ξένους τόπους ὁ Ἰωσήφ προσμένει
στὴν Αἴγυπτον τὸ μήνυμα, νὰ φύγῃ
ἀπὸ τῆς σκόνης τὰ χωριὰ γιὰ λίγη
ἀγάπης συντυχιά· καιρὸ γαμῆν!

Μὲ φόβον τὸν προστάτη αὐτῆς θλιμμένη
κυττάζει ἡ Παναγία, πὸν τὰ εἰρήνῃ
τοῦ κίνδυνου σὲ κρῦν ἰδρῶτα πνίγει,
σὰ ροιῶθει τῇ Βηθλεὲμ γαροκαμένη.

Κι' ὅπως αὐτὰ τριγύριζαν στὸ νοῦ τους,
«Ἰδοὺ Ἄγγελος Κυρίου ἐφανερώθη
κατ' ὄναο τῷ Ἰωσήφ νὰ λέγῃ»: ἐδόθη

ἐκδίκησις σ' αὐτούς, πὺν τοῦ Θεοῦ τοὺς
ζητῆσαν τὴ σφαγὴν, καὶ μ' ἄνθια ἐστρώθη
ὁ δρόμος σας στὴ χώρα τοῦ χαμοῦ τοὺς.

ΘΕΟΔ. Β. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

(Συνέχεια από την σελίδα 5)

τοῦ Ἀνάγνου, διετύπωσε μερικὲς σκέψεις πὺν δὲν
 ἔχουν καθόλου χάσει τὴν ἀξία τους καὶ γιὰ τὸ σημε-
 ρινὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Ἀμερικῆς : « Ἐμεῖς στὴν Ἀμε-
 ρικῇ, εἶπε ὁ Ἐπίσκοπος Ἀώρενς, «ζηλεύουμε κάπως
 γιὰ τὴν ἀγάπην καὶ ἀφοσίωσιν πὺν δείχνουν γιὰ τὴ
 γενετικὰ τους μερικοὶ ἀπὸ ἐκείνους πὺν ἔρχονται
 νὰ ζήσουν μεταξὺ μας. Θέλουμε νὰ μετατραποῦν οἱ
 ἄνθρωποι αὗτοι δόλοτελα καὶ ξαφνικά σέ Ἀμερικανούς.
 Ἔχουμε ὁμως δίκην ὅταν ζητοῦμε κάτι παρόμοιο;
 Δὲν εἶναι ἴσως καλύτερο νὰ διατηροῦν οἱ μετανάσται
 τὴν ἀνάμνησιν τῶν παραδόσεών τους καὶ νὰ τίς καλλιε-
 ροῦν, καὶ δὲν ἦταν μήπως ἓνα ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα
 χαρακτηριστικά τοῦ Ἀναγνωστοπούλου ὅτι, ἐνῶ ἀφω-
 σιώθηκε στὸ ἔργο του στὴ χώρα αὐτῇ, ἀγαποῦσε
 τόσο πολὺ τοὺς συμπατριῶτες του, ὥστε κατὰ τὴ
 διάρκεια τῆς ζωῆς του καὶ μετὰ τὸ θάνατό του, ν'
 ἀφήσῃ κληροδοτήματα γιὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν συμ-
 πατριωτῶν του καὶ τῶν παιδιῶν τους; Ποιὸς θὰ ἐφαν-
 τάζετο ὅτι ὁ νεαρὸς Ἕλληρ, πὺν εἶχε γεννηθῇ στὰ
 βουνὰ τῆς Ἡπείρου, θὰ γινόταν ὁ συμπατριτικὸς φίλος
 τῶν μικρῶν τυφλῶν παιδιῶν τῆς πορριτανικῆς Μασσα-
 χουσέτης, ὁ διευθυντὴς ἐνὸς μεγάλου ἐκπαιδευτικοῦ
 ἰδρυμάτος τῆς Νέας Ἀγγλίας; Ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀνα-
 γνωστοπούλου μᾶς ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως, γιὰτι
 χιλιάδες ἄτομα ἔρχονται τώρα στὴ χώρα μας ἀπὸ τὴν
 Ἀνατολικὴν Ἑυρώπην. Πολλὲς φορὲς ἀνησυχοῦμε γιὰ
 τὴν ἐπίδρασιν πὺν ἐνδέχεται νὰ ἐξασκήσουν οἱ μετα-
 νάσται αὗτοι στὸν ἀμερικανικὸ μας πολιτισμό. Ἔσται
 καὶ ἂν παραδεχθοῦμε ὅτι οἱ περισσότεροὶ τοὺς δὲν
 εἶναι προικισμένοι μὲ τὰ χαρίσματα τοῦ Ἑλλήρος
 Ἀναγνωστοπούλου, τὸ γεγονός, ἐν τούτοις, ὅτι εἴησε
 ἐδῶ καὶ ἐξετέλεσε τὸ ἔργο του ὁ Ἀναγνωστοπούλος,
 μᾶς παρέχει τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν πεποίθησιν ὅτι, ἀπὸ
 τίς ἄλλες αὐτὲς χιλιάδες, μπορεῖ νὰ προέλθουν ἐκεῖνοι
 πὺν θὰ παράσχουν εὐγενῇ συμβολῇ στὴν ἀμερικανικὴ
 μας ζωὴ». Πόση ἐκτίμησις ἔτρεφε ἀκόμη καὶ ἡ ἐπί-
 σμη Ἀμερικῇ γιὰ τὸν Μιχαὴλ Ἀνάγνου, φανερώνει
 τὸ γεγονός ὅτι στὰ 1944 ἐδόθη τὸ ὄνομα του εἰς
 ἓνα ἀπὸ τὰ ὑπερωκεάνια φορητὰ τύπου «Λίμπερτυ»
 πὺν ναυπηγήθηκεν τότε γιὰ τίς πολεμικὰς ἀνάγκας.

ΣΤ. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΤΑΞΙΜΟ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΗ

ΜΟΛΙΣ ΗΤΑΝ ν' αρχίσει τὸ μάζεμα τῶν ἐλιῶν στὸ ἀργολικὸ χωριὸ τοῦ, ὁ Σωτήρης Κοψαχείλης ἀποχαιρέτησε τοὺς δικούς του καὶ ἐπῆγε στὴν Κόρινθο νὰ καταταχθῇ στὸν λόχο τοῦ. Κάποια ξένη χώρα εἶχε χτυπήσει τὰ ἑλληνικὰ σύνορα καὶ ὁ στρατός μας ἔπρεπε νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν πατρίδα.

Δὲν ἀρνήθηκε στὰ ψηλὰ βουνὰ νὰ πλακώσῃ ὁ χειμώνας. Βροχές, χιόνια, παγωνιά. Τὸ χιονόπαιγμο ἦταν προτιμώτερο ἀπὸ τὴ βροχή. Στὰ χαράκωματα, δταν τὸ χιόνι ἐσκέληται κ' ἐπάγωνε, μπορούσες τουλάχιστον νὰ γείρῃς σὲ στεγνὸ ἔδαφος τυλιγμένους μέσα στὴ γλαίη καὶ μὲ καλὰ προφυλαγμένα πόδια γιὰ νὰ γλυτώσῃς τὰ κρυοπαγήματα. Οἱ πιὸ ὑποφερτὲς ὥρες ἦταν δταν ἐξαστέρωνε ὁ οὐρανὸς κ' ἔλαμπε ὁ ἥλιος. Καὶ οἱ χειρότερες, δταν κάτω ἀπὸ βροχή ὁ λόχος ἐβάδιζε γιὰ νὰ αἰφνιδιάσῃ ἀπὸ τὰ πλάγια κανενὸς ὑψώματος τὶς θέσεις πού ἐκρατοῦσε ὁ ἀντίπαλος στρατός, νὰ ἐνεργήσῃ δηλαδὴ αὐτὸ πὺν λέγεται πλεuroκόπημα στὴ στρατιωτικὴ γλώσσα.

Στὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου λοιπὸν ὁ ἀντίπαλος στρατός εἶχε μπῆ αἰφνιδιαστικὰ στὸ ἱερό μας ἔδαφος. Οἱ ἑλληνικὲς στρατιωτικὲς δυνάμεις ὅμως, πὺν ὑπερασπίσανε τὴν πατρικὴ γῆ, δὲν ἀρνήσαν νὰ γίνονιν ἐπιθετικὲς. Καὶ τότε ἀρχισαν οἱ ἀδιάκοπες πορείες, οἱ καταλήψεις ὀχυρῶν, οἱ ἐξαφνικὲς ἐφοδοί, οἱ «σφυροκοπήσεις» ἀντιπάλων θέσεων μὲ τὸ πυροβολικό, πὺν τὶς ἀκολουθοῦσαν οἱ ὀρμητικὲς ἐπιθέσεις μὲ ἐφ' ὄπλον λόγχη, γιὰ νὰ κυριευθῇ ἡ ὀχυρωμένη θέσι. Σὲ κάποια τέτοια ἐφοδο ἦταν μαζί καὶ ὁ λόχος τοῦ Σωτήρη.

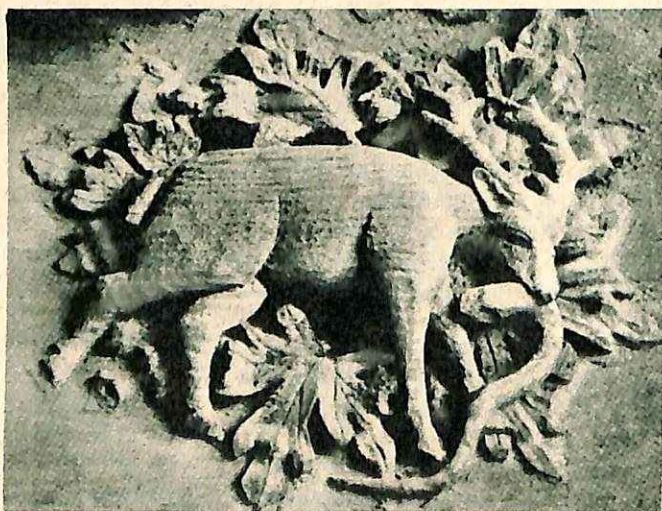
Ὅταν τὸ πυροβολικό τοῦ ἀντιπάλου ἐσώπασε, εἶχε φτάσει ἡ ὥρα γιὰ τὴν ἐπίθεσι. Καθὼς ἔκανε κρύο, οἱ ὀρμητικοὶ φαντάροι εὐρέθηκαν γρήγορα ἐμπρός στὰ ἀντίπαλα χαράκωματα. Οἱ ὀλίγοι ἦταν πια οἱ ἄντρες πὺν τὰ ὑπερασπίζαν. Οἱ περισσότεροι εἶχαν φύγει καὶ μόνο ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀπόμειναν λιγοστοὶ γιὰ νὰ ἀναγκάσουν τὸ ἐπιτιθέμενο ἑλληνικὸ σῶμα καὶ νὰ «καλύψουν» τὴν ὑποχώρησι τῶν συναδέλφων τους σὲ ἄλλες θέσεις. Ὅποτε ὁ Σωτήρης ἀνεβαίνοντας στὴν ἄκρη τοῦ χαράκωματος ἀντίκρινε σιμὰ-σιμὰ κάποιον πολυβολητὴ. Καθὼς εἶχε σκαρφαλώσει στὸ πῆλωμα, δὲν ἤξερε ποιὸν καὶ τί θὰ εὕρισκε ἐμπρός του. Ἔτσι, καθὼς κ' οἱ σύντροφοί του, ἐκρατοῦσε καὶ αὐτὸς τεντωμένο τὸ ὄπλο μὲ τὴ λόγχη, ἔτοιμος κάθε στιγμή νὰ χτυπήσῃ. Ἐχτύπησε λοιπὸν καὶ ὁ Σωτήρης Κοψαχείλης, μ' ὄλο πὺν τοῦ εἶχε φανῇ, μέσα ἀπὸ τὸ θαμπωμένο τέτοια ὥρα βλέμμα του, πὺς ὁ πολυβολητὴς εἶχε σηκώσει ὕψηλὰ τὰ χέρια καὶ κατὶ τοῦ φώναξε. Μὰ τὴ λόγχη, ἐπάνω στὴν ὀρμὴ του, τὴν εἶχε πια μπηγμένη στὸ στήθος τοῦ ἀντιπάλου. Ἀκουσε πάλι κατὶ, πνιχτὰ πια τώρα, λόγια, κατὶ σὰν παράπονο, σὰν φωνὴ θλιμμένη κ' ἔπειτα κατὶ σὰν ροχαλητό. Καὶ τότε ξεθάμπωσαν τὰ μάτια του καὶ ἐθυμήθηκε πὺς ὁ πολυβολητὴς, σηκώνοντας ὕψηλὰ τὰ χέρια, τὸν εἶχε ἱκετεύσει νὰ μὴ χτυπήσῃ, νὰ μὴν τοῦ πάρῃ τὴ ζωὴ, νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ ζήσει, αἰχμαλωτίζοντάς τον...

Τώρα, ὅστερα ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ Σωτήρης εὕρισκόταν σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἀθηναϊκὰ νοσοκομεῖα μαζί μὲ ἄλλους

πληγωμένους, τραυματισμένους καὶ αὐτὸς ἀπὸ ὄλμο στὸ μηρό. Ὅταν ἔβγαυε ὁ ἥλιος καὶ οἱ ἄλλοι ἐξοπλωμένοι στὸν ἐξώστη, ἀστειεύονταν ἡ ἐτραγονδοῦσαν, ὁ Σωτήρης Κοψαχείλης ἐκαθότανε σιωπηλός, μελαγχολικός, νυσταγμένος. Γιατί, ὅπως συχνὰ τοῦ συνέβαινε, πάλι δὲν εἶχε καταφέρει νὰ κλείσῃ μάτι τὴν περασμένη νύχτα. Ἀνάμεσα ὕπνου καὶ ξύπνου ἀντίκρινε ὀλοένα, καὶ τὴν ἡμέρα ἀκόμα, τὸν ἄμοιρο πολυβολητὴ, καθὼς σηκώνοντας ψηλὰ τὰ χέρια καὶ βάζοντας ὄλη τὴν ψυχὴ στὸ τρομαγμένο μπροστὰ στὴ φρίκη τοῦ θανάτου βλέμμα, ἱκέτευε τὸν Ἕλληνα ὀπλίτη νὰ μὴν τοῦ στερήσῃ τὴ ζωὴ. Ἡ μόνη παρηγοριά τοῦ Σωτήρη θὰ ἦταν νὰ ἐφευγε πια ἀπὸ κεῖ, ἀπὸ τὰ τραγούδια καὶ τὰ χωρατὰ τῶν συντρόφων, καὶ νὰ ἔμενε μόνος μὲ τὶς ἐλιές του, σιμὰ στὸ πατρικὸ χῶμα. Σ' αὐτὰ θὰ ὁμολογοῦσε σιωπηλὸς τὴν ἀνησυχία του, τὸν πόνο του, ἐκεῖνο τὸ σαράκι πὺν τοῦ ἐροκάνιζε τὴν ψυχὴ.

Μὲ τὸν καιρὸ, δταν ἐπέρασε πια ἡ Κατοχὴ καὶ ἡρέμισαν κάπως τὰ πνεύματα, ὁ Σωτήρης Κοψαχείλης παντρεύτηκε, ἀπέκτησε καὶ τὸ πρῶτο τέκνο. Ἡ θύμησι τότε εἶχε γίνεῖ ἀπαλότερη. Καὶ μιὰν ἡμέρα πὺν, ἀναγεγμένους σὲ κάποια γέρικη ἐλιά, δέντρο πὺν εἶχε εὐφράνει γενεὲς προγόνων καὶ εἶχε εὐλογηθῇ ἀπ' αὐτές, ἐδιάβασε στὴν ἐφημερίδα κατὶ γιὰ τὸ ἔργο βοηθείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ: ἐκκλησι γιὰ τὰ ὀρφανὰ τοῦ πολέμου ὄλων τῶν χωρῶν καὶ γιὰ σεισμοπλήκτους πληθυσμούς τῆς γειτονικῆς χώρας, πὺν χρόνια πρὶν εἶχε πατήσῃ ἀνάιτια τὰ ἑλληνικὰ σύνορα. Ὁ νοῦς του πῆγε εὐθὺς στὸ παλληκάρι πὺν τὸ εἶχε, ἀθελά του, σκοτῶσει ἐπάνω στὴν ἐφοδο. Σκέφθηκε πὺς ἴσως ἡ καταγωγὴ του νὰ ἦταν ἀπὸ τὸν τόπο πὺν τὸν εἶχαν σπαράξει οἱ σεισμοί. Ἄν εἶχε ἀφήσει ἕνα δυὸ ὀρφανὰ, θὰ ἦταν τώρα καὶ αὐτὰ ἄστεγα, δυστυχισμένα. «Νὰ βοηθήσω κ' ἐγὼ ὅσο περνάει ἀπὸ τὸ χέρι μου», ἐπιθύρισε ὁ Σωτήρης καὶ εὐθὺς ἀλάφρωσε ἡ καρδιά του.

Ἀπὸ τότε, ἐκτελώντας κάθε χρόνο τὸ τάξιμο πὺν εἶχε καμωμένο στὴ μνήμη τοῦ ἀδικοσκοτωμένου συνανθρώπου του, ὁ Σωτήρης Κοψαχείλης ξαναβῆκε τὴ γαλήνη τῆς ψυχῆς του. Μιὰ ἀπὸ τὶς κρυφὲς χαρὲς τῆς καινούργιας ζωῆς του, ἦταν νὰ πηγαίνει στὸ ταχυδρομεῖο τοῦ χωριοῦ του καὶ νὰ συμπληρώνῃ τὴν ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Ἐρυθρὸ Σταυρὸ.

Α.Κ.

ΟΛΑ ΝΕΑ...

Ο ΠΑΛΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ, τὸ 1968, μὰς «ἄφησε χρόνους», δηλαδὴ ἔφυγε γιὰ πάντα σὰ νὰ ἤθελε νὰ ἐπαληθεύσῃ ἕναν στίχο τοῦ Ἰωάννη Πολέμη πὺν μὰς παρουσιάζει τὸν χρόνο σὰν ἕνα γέρο νὰ πεθαίνῃ τὴν τελευταία μέρα τῆς ζωῆς του: «Ἀπὸψε στὸ παλάτι του, ψυχομαχάει ὁ χρόνος, τρακόσων τῶσαν ἡμερῶν, γέρος, ὀκνός, βαρὺς...». Ἀλλὰ τὸ περίεργο εἶναι πὺς ὁ χρόνος δὲν πεθαίνει ποτέ. Μέσα ἀπὸ τὸν παλιὸ πὺν ξεψυχάει σὰ γέροντας μὲ κάτασπρα μαλλιά, ξεπετιέται ἁμέσως ὁ καινούργιος — ἡ μᾶλλον ὁ ἴδιος ὁ παλιός, ἀλλάζοντας μόνο τὸ τελευταῖο νοῦμερο τοῦ ἀριθμοῦ πὺν τὸν προσδιορίζει, μὰς παρουσιάζεται σὰν ὀλοκαινούργιος: «Ἐγὼ, εἰμαι ὁ νέος χρόνος, μὰς λέει μ' ἕνα παιδικὸ χαμόγελο, ἀφήστε τὸν παλιὸ νὰ κοιμηθῇ στὰ περασμένα, κρατήστε μόνο ὅ,τι καλὸ σὰς ἔφερε, ξεχάστε ὅ,τι κακὸ σὰς ἔκανε, καὶ τώρα, ἐλάτε νὰ λογαριαστῇτε μαζί μου. Θέλω ἀπὸ σὰς νέα διάθεσι γιὰ τὴ ζωὴ, νέα προγράμματα γιὰ ἐργασία, νέες σκέψεις, καινούργιες καὶ περισσότερες καὶ πιὸ συγκεκριμένες ἐλπίδες γιὰ σὰς καὶ γιὰ τὴν πατρίδα μας, ἀπὸ τὶς περσινές. Γιορτάσατε τὸν ἐρχομὸ μου μὲ τόσα καὶ τόσα: μὲ διακοπὲς τῶν μαθημάτων πὺν σὰς ξεκούρασαν. Μὲ οἰκογενειακὲς ἐορτές. Χυθήκατε στοὺς δρόμους καὶ ἀπολαύσατε τὸ διάκοσμο τῆς Πρωτοχρονιάς, φῶτα, χρώματα, διτρίνες πλούσια στολισμένες. Πήρατε καὶ δώσατε δῶρα. Φάγατε γλυκά. Φορέσατε καινούργια ρούχα. Ὅσοι εἶχατε φθαρμένες σχολικὲς τσάντες, σὰς δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ τὶς ἀνανεώσετε μὲ ἐντελῶς καινούργιες. Ὅπως εἶπε καὶ ὁ ποιητὴς, «εἶναι ὄλα νέα σήμερον, ἔτος, δωρήματα, ἐλπίδες...». Σὰς προσφέρθηκαν τὰ πάντα ἀπὸ τὸ ὀλάνοικο γιὰ ὄλους παλάτι τῆς Πρωτοχρονιάς: «Τῆς ρήγισσας πρωτοχρονιάς μεστὸ εἶναι τὸ παλάτι, — διάπλατα σὰς ἀνοίγεται, καὶ πλούσιοι καὶ φτωχοί». Λοιπὸν, ἀγαπητοί μου, δλ' αὐτὰ, τὰ χρωστάτε σὲ μένα, τὸν νέο χρόνο. Ἐλπίζω νὰ εἴσατε πολὺ εὐχαριστημένοι. Καὶ τώρα, ἡ σειρά σας. Πρέπει κ' ἐσεῖς τώρα, νὰ μοῦ δείξετε λίγο τὴν εὐγνωμοσύνη σας γιὰ τὶς

χαρὲς πὺν σὰς ἔδωσα. Πὺς θὰ τὴ δείξετε ὅμως; Ποιὸς θὰ μοῦ μιλήσῃ γιὰ λογαριασμὸ ὄλων σας; Νά, βλέπω ἕνα παιδί πὺν κρατάει πολλὰ διβλία. Ἔλα ἐδῶ, παιδί μου. Πὺς σὲ λένε ἐν πρώτοις;

— Ἐμένα μὲ λένε... μὲ λένε Μελέτη...

— Μπράβο Μελέτη: ἔχεις ὄνομα πολὺ σοβαρό. Ἄν πράγματι εἶσαι τόσο μελετηρὸς ὅσο δείχνει τὸ ὄνομά σου καὶ ὅσο μὲ κάνουν νὰ πιστεύω νὰ διβλία πὺν κρατᾷς! Γιὰ ἔλα πιὸ κοντὰ, νὰ ἰδῶ τί διβλία κρατᾷς;

— Αὐτὰ πὺν βλέπετε ἐδῶ, εἶναι τὰ διβλία τοῦ σχολείου μου! Πηγαίνω στὴ δευτέρα Γυμνασίου, καὶ τὰ πῆρα μαζί μου, γιὰ νὰ τὰ εὐλογήσετε, νὰ μοῦ φανοῦν καὶ αὐτὰ σὰν καινούργια, ἀφοῦ ὄλα εἶναι καινούργια αὐτὸν τὸν μῆνα! Κ' ἕνα καινούργιο διβλίο, τὸ χρησιμοποιοῦμε πιὸ εὐχάριστα, μαθαίνουμε πιὸ εὐκόλα αὐτὰ πὺν μὰς διδάσκει...

— Μπράβο Μελέτη, ἔχεις ἀρχίσει νὰ σκέπτεσαι σὰ μεγάλος. Φαίνεται πὺς διαβάξεις καὶ ἄλλα διβλία, ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ τοῦ σχολείου σου...

— Μοῦ ἀρέσουν πολὺ τὰ διβλία, Κύριε Καινούργιε Χρόνε... Ὅταν τελειῶνω τὴ μελέτη τῶν μαθημάτων μου, νοιώθω βέβαια κουρασμένος. Μὰ τότε, μὲ πόση χαρὰ ἀνοίγω ἕνα διβλίο πὺν μιλάει γιὰ ταξίδια, γιὰ ἄγνωστες χώρες, γιὰ τὰ οὐράνια σῶματα, γιὰ τοὺς μυθολογικοὺς θάλασσων, γιὰ ἱστορίες ἀρχαίων λαῶν! Μοῦ ἀρέσει κιόλα πολὺ νὰ βλέπω τὶς εἰκόνες τῶν διβλίων: ὀραῖα τοπία, δάση, λίμνες, βουνὰ, ἀγριε φυλές, ἀρχαῖα μνημεῖα, ναοὺς, ἀγάλματα, ἥρωες. Ἐ, σ' αὐτὰ βέβαια, θὰ τὸ ξέρετε, ἡ πατρίδα μας ἔρχεται πρώτη...

— Μπράβο καὶ πάλι, Μελέτη... Ἀσφαλῶς τὰ ἄλλα διβλία πὺν κρατᾷς θὰ εἶναι ἀπ' αὐτὰ πὺν διαβάξεις μὲ τὴ μελέτη σου, τὸ δράδυ, ἡ τίς Κυριακές...

— Τὸ καταλάβατε! Ξέρετε, Κύριε Καινούργιε Χρόνε, σὶς διακοπὲς τῶν Χριστουγέννων, πάρα πολλές ὥρες πέρασα μέσα στὰ διβλία τοῦ σχολείου. Γιὰ μένα, αὐτὸ εἶναι ἡ

καλύτερη διασκέδασι. Οὔτε στὸν κινηματογράφου χαίρομαι τόσο πολὺ, οὔτε στὰ πάρτυ τῶν φίλων μου. Πηγαίνω βέβαια παντοῦ. Ἀλλὰ ἂν χαθοῦν καμμιά φορὰ τὰ διβλία, νομίζω πὺς θὰ χαθῶ κ' ἐγὼ... Χώνομαι μέσα, τριγυρίζω, παίρνω ἕνα-ἕνα τὰ διβλία, διαβάζω ὀραῖους τίτλους, μὲ αἰχμαλωτίζουν τὰ ὄνόματα τῶν συγγραφέων... Κάνω ὥρες νὰ βρῶ τὸ διβλίο πὺν μοῦ ταιριάζει... Γιατί ξέρετε, δὲν ἀγοράζω ὄλα τὰ διβλία. Ξέρω πὺς πολλὰ ἀπὸ τὰ διβλία εἶναι κατὰ ἡ πὺς πρέπει νὰ τὰ διαβάσω ἅμα μεγαλώσω... Ὅποτε, ἀγοράζω ὅσα μπορῶ, τρέχω σπῖτι μου, κλείνομαι στὸ δωμά-

τιό μου, καὶ τότε ἀρχίζει μιὰ δευτέρα, μεγάλη χαρὰ: τὸ κόλλημα τῶν σελίδων. Ἄ, τί ὀραῖα πὺν νοιώθω τότε! Καθὼς κόβω τὶς σελίδες, ἀρπάζω πὺν καὶ πὺν καμμιά φράσι καὶ ἀπὸ κεῖ προσπαθῶ νὰ μαντέψω τί θὰ εἶναι ὄλο τὸ διβλίο. Κ' ὅποτε, ἡ τρίτη καὶ πιὸ μεγάλη χαρὰ: τὸ διάβασμά του! Σὰν τὸ τελειώσω καὶ ἂν βέβαια μοῦ ἀρέσει πολὺ, νοιώθω πλὺς στὴν ψυχὴ, στὸ μυαλό, στὴ φαντασία. Ὅποτε γυρίζω στὰ διβλία τοῦ σχολείου, καὶ σκαβῶ στὰ μαθημάτων μου μὲ περισσότερη ἀγάπη. Ὅλα, καὶ τὰ μαθηματικά, καὶ ἡ φυσικὴ, μοῦ φαίνονται πιὸ εὐκόλα...

— Μελέτη, μὲ εὐχαρίστησε πολὺ μὲ ὅσα μοῦ εἶπες! Εἶσαι ἕνα «παιδί-ὕποδειγμα». Μόνο πὺν θὰ σὲ παρακαλέσω, σὰν Καινούργιος Χρόνος πὺν εἰμαι, νὰ ἐφαρμόσης ἐφέτος, (Συνέχεια στὴ σελίδα 13)

Ο ΑΓ' ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΦΤΥΧΟ ΠΑΙΔΙ

ΜΙΑ ΦΤΥΧΟΚΑΜΑΡΟΥΛΑ όλο κι όλο τὸ σπιτάκι όπου έμενε τὸ παιδί. Σὲ μιὰ γωνιά ένα στρώμα γιὰ έναν άνθρωπο, πὸν έπρεπε όμως νὰ χωράη δυὸ — τὸ παιδάκι καὶ τὴ μητέρα του. Ένα κουτσοτράπεζο σὲ μιὰν ἄλλη γωνιά, ένα σκαμνὶ παρέκει, μιὰ φουφού, δυὸ πιάτα τσίγρινα, ένα τσουκάλι. Καὶ στὸ τραπέζι ἀπάνω μιὰ λαμπίτσα, πὸν φωτίζε τὴν καμαρούλα — μιὰ πὸν δὲν τὴ ζέσταινε καθόλου... Κι ἔκανε κρύο ἐκεῖ μέσα, πὸν τουρτούριζε. Ρίγος πέρασε τὸ κορμὶ τοῦ Ἀγίου.

— Ἀκόμα δέ... δὲν κοιμήθηκες; λέει ὁ ἈΓ-Βασίλης στὸ παιδάκι, ἔτσι γιὰ νὰ πῇ κάτι.

— Περιμένω τὴ μανούλα μου νὰ γυρίσῃ ἀπ' τὴ δουλειά

— Σένα τὸν ἴδιον ἤθελα, ἈΓ-Βασίλη! τοῦ εἶπε τὸ παιδάκι.

της. Περιμένα καὶ σένα... τοῦ ἀποκρίνεται τὸ παιδί καὶ δὲ λέει νὰ ξεκολλήσῃ τὰ ματάκια του ἀπὸ τὴν κόφα.

— Ἄνω κάτω τὸν ἔκανε τὸν Ἅγιο αὐτὴ ἡ ματιά τοῦ μικροῦ — πὸν ἦταν, δὲν ἦταν πέντε χρονῶν, τὸ εὐλογημένο!

— Κουράγιο, ἈΓ-Βασίλη...

Εἶπε τότε στὸν ἐαυτὸ τοῦ ὁ καλὸς ὁ γέροντας ἀπὸ τὴν Καϊσάρεια. Καὶ τὴν ἴδια ὥρα ἔπιασε καὶ ὠμολόγησε στὸ παιδί πὸς τὸ εἶχε λησμονήσει καὶ πὸς δὲν εἶχε τίποτα πιά ἀπομείνει μέσα στὴν κόφα.

— Κρίμα, εἶπε ἅμα τὸν ἀκουσε στὸ τέλος ὁ μικρός. Κι ἤμουνα τόσο σίγουρος πὸς θὰ μὲ θυμόσουν καὶ δὲ θὰ μὲ ξέγναγες. ἈΓ-Βασίλη...

Καὶ τὸ χεῖλάκι τοῦ παιδιοῦ πῆγε καὶ σούφρωσε. Μὰ δὲν ἔλαφε, μόνο τὰ ματάκια του ἔδειξαν λυπημένα, πολὺ λυπημένα. Τὸν ἈΓ-Βασίλη, τί τὰ θέτε, πῆγαν νὰ τὸν πάρουν τὸν ἴδιον τὰ κλάματα. Κι ἔτσι, γιὰ νὰ πῇ κάτι, ρώτησε:

— Καὶ σὰν τί περιμένες νὰ σοῦ φέρω, ἀγοράκι μου; Κἀνα ταμπούρλο, κἀνα φασουλή ἢ καμμιά καραμούζα;

— Ὁχι, ἔχει, ἔκανε τὸ μικρὸ παιδί.

— Θὰ 'θελες μήπως κἀνα τόπι, κἀνα τραινάκι, μολυβένια στρατιωτάκια, ἀεροπλάνο;

Κι ὁ ἈΓ-Βασίλης ἄρχισε νὰ τοῦ ἀραδιάζῃ μὲ τὰ ὀνόματά τους ένα σωρὸ παιχνίδια, ἀπ' αὐτὰ πὸν ζετρελλαινουν τὰ παιδιά, ἀπ' αὐτὰ πὸν εἶχε γεμίσει φεύγοντας ἀπὸ τὴν Καϊσάρεια τὴν κόφα του. Μὰ τὸ παιδάκι, σὲ κάθε ὄνομα πὸν ἀκουγε, κουνούσε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του. Καὶ στὸ τέλος, κοιτώντας τὸν κατὰματα, τοῦ λέει:

— Σένα τὸν ἴδιον ἤθελα, ἈΓ-Βασίλη!

— Ἐμένα τὸν ἴδιον; Δὲ σὲ καταλαβαίνω....

— Ἐκανε παραξενεμένος ὁ ἈΓ-Βασίλης. Καὶ τότε, τὸ παιδάκι τοῦ φτωχοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἐξήγησε:

Στὸν παραπάνω δρόμο, στὸ μαγαζάκι τοῦ κυρ-Πολύδωρου, καταμεσῆς στὴ βιτρίνα του, ἔχει έναν ψεύτικο ἈΓ-Βασίλη ἀπὸ χαρτόνι καὶ ἀπὸ μπαμπάκι. Κι εἶναι ντυμένος σὰν ἀληθινὸς ἈΓ-Βασίλης. Ἐχει ἄσπρα γένια ἀπὸ μπαμπάκι καὶ μιὰ κόφα στὴν πλάτη. Μόνο πὸν εἶναι ἕνας ἀκριβὸς ἈΓ-Βασίλης — καὶ πὸν νὰ βρεθοῦν τὰ λεφτὰ νὰ τὸν ἀγοράσῃ ὁ βόμπιρας...

Τώρα, τὸν πῆραν τὰ κλάματα τὸν ἀληθινὸ ἈΓ-Βασίλη. Καὶ κλαίγοντας, ἄρχισε νὰ λιγοστεύῃ, νὰ σώνεται, νὰ κονταίνει καὶ νὰ μικραίνει. Ἰσαμε πὸν ἔγινε ἕνας μικρός, μικρούλης ἈΓ-Βασίλης ἀπὸ χαρτόνι καὶ ἀπὸ μπαμπάκι, μὲ ψεύτικα ρούχα καὶ ψεύτικα γένια καὶ μὲ μιὰ κόφα στὴν πλάτη, πὸν δὲν ἦταν ἀληθινὴ, ἴδιος κι ἀπαράλλαχτος μὲ τὸν ἈΓ-Βασίλη πὸν εἶχε στὴ βιτρίνα τοῦ μαγαζιοῦ τοῦ ὁ κυρ-Πολύδωρος. Κι ἅμα ἔγινε τόσο πολὺ μικρός, πὸν νὰ μπορῇ νὰ τὸν σηκώσῃ ἀκόμα κι ἕνα μικρὸ παιδί, τὸ δικό μας τὸ φτωχὸ παιδάκι, ἔσκυψε, τὸν πῆρε στὰ χέρια του, τὸν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του. Καὶ τὴν ἴδια στιγμὴ, τὸ πρὶν θλιμμένο προσωπάκι του ἔαστέρωσε καὶ τὰ λυπημένα ματάκια του γέμισαν ἀπὸ γέλιο.

[Ἀπὸ τὸν Δ' τόμο τῆς Ἀνθολογίας Ἑλληνικοῦ Παιδικοῦ Λιγνῆματος]

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ

1) Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ ταχύτερον:

α) τὸ Γενικὸν Δελτίον ἐγγραφῆς τοῦ σχολείου εἰς τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. καὶ

β) αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἑρυθροσταυριτῶν.

2) Ἐπιστροφὰι φυλλαδίων Περιοδικοῦ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνός, δηλ. τεύχη Ἰανουαρίου 1969 θὰ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1969.

3) Τὰ ἐμβάσματα διὰ τὸ Περιοδικὸν δέον νὰ στέλλωνται ἀπροσώπως δηλ. «Ἑλληνικὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν Νεότητος», ὁδὸς Λυκαβηττοῦ 1, ἄλλως δυσχεραίνεται ἡ εἰσπραξίς.

4) Πρέπει νὰ στέλλετε εἰς τὰ γραφεῖά μας σύντομον περίληψιν τῆς Ἑρυθροσταυρικῆς δοάσεως τῶν μαθητῶν διὰ νὰ δημοσιεύωμεν εἰς τὸ Περιοδικὸν καὶ νὰ ἐνημερώνωμεν τὸν ἐν Γενεῇ Σύνδεσμον τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν.

5) Πολλὰ τῶν φωτογραφιῶν δράσεως τῶν Ἑρυθροσταυρικῶν ὁμάδων ἀποστέλλονται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν πρὸς συμμετοχὴν εἰς Διεθνεῖς Ἐκθέσεις Ἑρυθρῶν Σταυρῶν Νεότητος, δι' ὅ καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως λαμβάνεται μέριμνα κατὰ τὴν λήψιν τούτων, ὥστε νὰ ἐμφανίζονται αὐταὶ τοὺς Ἑρυθροσταυρίτας ἐν δράσει καὶ νὰ εἶναι, εἰ δυνατόν, μεγάλου μεγέθους, κατὰ προτίμησιν 0,13 X 0,18.

6) Πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ τώρα ἡ ἐτοιμασία Λευκωμάτων σχολικῆς ἀλληλογραφίας, ὥστε νὰ εἶναι ταῦτα ἐγκαίρως ἔτοιμα καὶ μὲ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέραν πληρότητα συμφώνως πρὸς τὰς ἀναγραφόμενας εἰς τὸ σχετικὸν ἐντυπον «Σχολικὴ ἀλληλογραφία», ὁδηγίας μας.

ΤΟ ΑΣΜΑ ΤΗΣ ΔΑΣΚΑΛΑΣ

ΚΥΡΙΕ, Σὺ πὸν δίδαξες, συγχώρα με πὸν διδάσκω, πὸν φέρνω τ' ὄνομα τῆς δασκάλας πὸν Σὺ ἔφερες στὴ γῆ!

Δὸς μου τὴ μοναδικὴ ἀγάπη τοῦ σχολειοῦ μου, ὥστε οὔτε τὸ κάμα τῆς ὁμορφιάς νὰ μπορῇ νὰ τῆς κλέψῃ τὴν τρυφερότητα τῆς κάθε στιγμῆς.

Κάνε μου, Κύριε, παντοτινὴ τὴ ζέσι καὶ διαβατικὴ τὴν ἀπογοήτευσιν. Ξερρίζωσε ἀπὸ μένα, τὴν ἀκάθαρτὴ αὐτὴ ἐπιθυμία δικαιοσύνης πὸν μὲ ταράζει ἀκόμη, τὴν στενόκαρδὴ ἐποκίνησι διαμαρτυρίας πὸν ἀνεβαίνει ἀπὸ μένα ὅταν μὲ πληγώνουν. Νὰ μὴ μὲ πονᾷ ἡ ἀκατανοησία, νὰ μὴ μὲ θλίβῃ ἡ λησμοσύνη αὐτῶν πὸν δίδαξα.

Δόσμον νάμαι μητέρα περισσότερο ἀπὸ τίς ἴδιες τίς μητέρες, γιὰ νὰ μπορέσω ν' ἀγαπῶ καὶ νὰ προστατεύω ὅ,τι δὲν εἶναι σάρκα ἀπὸ τὴ σάρκα μου. Δόσμον νὰ πετύχω νὰ τεχνουργήσω μὲ μιὰ ἀπ' τίς μαθητρίδες μου τὸν τέλειο στίχο καὶ νὰ Σοῦ ἀφήσω χαραγμένη σ' αὐτὴ τὴν πιὸ διαπεραστὴ μου μελωδίαν, ὅταν τὰ χεῖλιά μου δὲν τραγουδᾶνε πιά.

Δείξε μου τὸ Ἐυαγγέλιό Σου δυνατὸ στὴν ἐποχὴ μου, γιὰ νὰ μὴ λιποταχτήσω ἀπὸ τὴ μάχη τῆς κάθε

ΟΛΑ ΝΕΑ...

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 11)

περισσότερο ἀπὸ ἄλλοτε, τὸ πρόσταγμα τῶν ἀρχαίων πὸν λέγει πὸς «πάν μέτρον ἄριστον». Βάσι τῶν σκέψεών σου καὶ τῆς ἐργασίας σου πρέπει νὰ εἶναι τὰ βιβλία τοῦ σχολείου σου καὶ τὰ μαθήματά σου. Καὶ τὰ ἄλλα βιβλία πὸν διαβάξεις, ὅσο μπορεῖς νὰ τὰ διαλέγῃς, ἔτσι ὥστε νὰ συγγενεύουν μὲ τὰ μαθήματά σου. Καὶ νὰ φροντίζῃς καὶ λίγο γιὰ τὴ σωματικὴ σου ὑγείαν. Νὰ κάνῃς γυμναστικὴ, νὰ περπατᾷς, καὶ νὰ μὴ χάνῃς καμμιά εὐκαιρία γιὰ ἐκδρομὴς. Ἀλλὰ μαζί σου στίς ἐκδρομὴς νὰ παίρνῃς καὶ κανένα ἀπὸ τὰ νέα καὶ ὡραῖα βιβλία, πὸν ἐφέτος πρωτοβγῆκαν μαζί μου στὴ ζωὴ. Μπράβο Μελέτη, πῆγαινε τώρα, καὶ σοῦ εὐχομαι κ' ἐγώ: «Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος»...

Α.Κ.

μέρας καὶ τῆς κάθε ὥρας γι' αὐτό.

Φώτισε τὸ σχολεῖό μου μὲ τὴ λάμψη πὸν τύλιγε τὴν ὁμάδα τῶν ξυπόλιτων παιδιῶν Σου.

Κάνε με ρωμαλέα ἀκόμα καὶ στὴ γυναικείαν μου ἀδυναμίαν, τῆς φτωχῆς γυναικῆς. Δόσμον νὰ περὶφρονήσω κάθε δύναμι πὸν δὲν εἶναι καθαρὴ, κάθε πίεσι πὸν δὲν εἶναι ἡ πίεσι τοῦ θεοῦ Σου θελήματος στὴ ζωὴ μου.

Κύριε, συνόδεψέ με, στήριξέ με! Πολλὲς φορὲς ἄλλον δὲ θάχω στὸ πλευρό μου παρὰ Ἑσένα. Ὅταν γίνῃ ἡ διδασκὴ μου πιὸ ἀγνή καὶ πιὸ φλογερὴ ἢ ἀλήθεια μου, θὰ μείνω μακριὰ ἀπ' τοὺς θνητούς. Ἀλλὰ τότε Σὺ θὰ μὲ σφίξεις στὴν καρδιά Σου ἐπάνω, αὐτὴ τὴν καρδιά πὸν τόσα ξέρεῖ ἀπὸ μοναξιά καὶ ἐγκατάλειψιν. Καὶ τότε ἐγὼ δὲ θὰ γυρέψω παρὰ μονάχα στὸ δικό Σου βλέμμα τὴ γλυκύτητα τῶν δοκιμασιῶν.

Δόσμον ἀπλότητα καὶ βάθος: γλώττωσέ με ἀπὸ τὸ νάμαι περίπλοκη καὶ χυδαία στὸ καθημερινό μου μάθημα.

Δόσμον νὰ ἐψῶνω τὰ μάτια τοῦ στήθους μου τὰ πληγωμένα ὅταν μπαίνω κάθε μέρα στὸ σχολεῖό μου. Νὰ μὴ φέρνω στὸ τραπέζι τῆς δουλειᾶς μου τίς ἐλκικὲς μικροαχτάρες μου, τοὺς πενιχροὺς καημοὺς τῆς κάθε μέρας.

Ἀλάφρωσε τὸ χέρι μου στὴν τιμωρία, γλύκανέ το περισσότερο στὸ χᾶδι. Ἀς μαλώσω πονεμένα γιὰ νὰ ξέρω ὅτι διώρθωσα ἀγαπώντας!

Κάνε νὰ γίνῃ πνεῦμα τὸ σχολεῖό μου ἀπὸ τοῦβλα. Νὰ τυλίξῃ ἡ πυρκαγιά τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μου τὴ φτωχικὴν τοῦ ἀδελφῆ, τὴ γυνὴν τοῦ αἰθουσα. Νάναί ἡ καρδιά μου γι' αὐτὸ περισσότερο κολῶνα καὶ ἡ καλὴ μου θέλησι περισσότερο χουσάκι ἀπ' τὰ πλοῦσια σχολεῖα.

Θύμησέ μου, τέλος, ἀπὸ τὴν ὀχρότητα τοῦ πίνακα τοῦ Βελάσκεθ ὅτι τὸ νὰ διδάσκῃ καὶ ν' ἀγαπᾷ ἔντονα κανεῖς σ' αὐτὴ τὴ Γῆ, σημαίνει νὰ φτάσῃ στὴν ἑσχάτη μέρα μὲ τὴν κοινοταριὰ τοῦ Λογγίνου στὴν καρδιά ὁλόφλογος ἀπὸ ἀγάπη.

Ἀπόδοσις ΙΩΣΗΦ ΡΟΥΓΙ-Θ

(Ἀπὸ τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κ. ΤΣΙΡΟΠΟΛΑΟΥ, ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΝ ΣΥΜΠΟΣΙΟΝ, πὸν μόλις ἐκυκλοφόρησεν σὲ μιὰ ἐξαιρετικὰ καλῇ-σθητῇ ἐκδοσὶ τοῦ οἴκου Ι. Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ καὶ ΣΙΑ.)

ΤΟ ΛΑΒΑΡΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΟΥ 1821

ΟΡΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὅσοι μᾶς στέλνουν χειρόγραφα, πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψιν τοὺς ὅτι:

● Αὐτὰ πὸν κυρίως μᾶς ἐνδιαφέρουν εἶναι τὰ κείμενα πὸν συμβάλλουν στὴν διάδοσι τῶν ἀνθρωπιστικῶν ἰδεῶν τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τὴ διάπλασι νέων μὲ Ἑλληνοχριστιανικὲς ἀρχές (π.χ. περιγραφή Ἑρυθροσταυρικῶν δραστηριοτήτων, ἑξαιρέσις γενναίων πράξεων, προβολὴ μορφῶν πὸν συνετέλεσαν στὴν ἀνακούφισιν πασχόντων συνανθρώπων κ.λ.π.).

● Τὰ παιδικὰ σχέδια πρέπει νὰ εἶναι πρωτότυπα καὶ ὄχι ἀντίγραφα ξένων σχεδίων.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

[Από μίαν έκτενη περιγραφή της 'Εκθέσεως της Πολεμικής Ιστορίας των 'Ελλήνων, όφειλομένην εις τόν φοιτητήν κ. 'Α. Βογιατζήν, πού έδημοσιεύθη εις τήν έφημερίδα «Πολιτικά» της Μυτιλήνης, άνθολογούμεν τó κάτωθι χαρακτηριστικόν απόσπασμα:]

Μετά από τήν εποχήν αυτήν, τού 1909 - 1920, όπου ό 'Ελληνισμός έθναματούργησε, έπέρχεται ή κάμψις. Πολιτικά πάθη, κομμουνισμός,

τō 1940 νά διδάξη πάλιν τήν άνθρωπότητα, ότι θεία μοίρα έτάχθη νά φυλάττη τās Θερμοπύλας τού 'Ελευθέρου Κόσμου κατά παντός τυράννου.

Είσερχόμενοι εις τήν αίθουσαν τού 1940, βλέπομεν μίαν τεραστίαν φωτογραφίαν ενός 'Ελληνος Στρατιώτου ('Ακρίτα) με τήν έπιγραφήν «ΟΧΙ». 'Επίσης άνηρτημένα είναι

μόγελο στα χείλη» νά αποχαιρετούν τούς ιδικούς των, προκαλούν ρίγη συγκινήσεως. 'Ωραιότατοι έπίσης πίνακες τού 'Αργυρού, τού Προκοπίου και άλλων κοσμοούν τήν έκθεσιν. 'Υπάρχουν επίσης όπλα, σημαίαι και στολαι της εποχής.

Όλα αυτά δημιουργούν εις τόν έπισκέπτην της έκθέσεως ζωντανόν τόν θαυμασμόν διá τούς ήρωας τού 'Αλβανικού 'Επους. 'Εκείνο δέ τó όποιον ενισχύει και αποκορυφώνει τόν θαυμασμόν είναι ή διεθνής αναγνώρισις της θυσίας των 'Ελλήνων, από φίλους και έχθρούς. Σημειούμεν : «'Η χώρα μας, εις τήν όποιαν ιδιαιτέρως τιμάται ή 'Ανδρεία, παρακολουθεί με θαυμασμόν τόν άγώνα των 'Ελλήνων εις τήν 'Αλβανίαν, πού μάς συγκινεί τόσοσν ώστε, παραμερίζοντες πρός στιγμήν πάν άλλο αίσθημα, αναφωνούμεν : «Ζήτω ή 'Ελλάς», έγραφον αι 'Ιαπωνικαί έφημερίδες τούς τελευταίους μήνας τού 1940. 'Ο ίδιος ό Χίτλερ είπεν ότι έξ όλων των στρατών οι 'Ελληνες ήγωνίσθησαν γενναίως έναντίον του. 'Ο Ραδιοφωνικός Σταθμός της Μόσχας έλεγε τήν 27.4.42: «'Επολεμήσατε άσπλοι έναντίον πανόπλων και ένικήσατε. 'Επολεμήσατε μικροί έναντίον μεγάλων και επικρατήσατε. Δέν ήτο δυνατόν νά γίνη άλλως, διότι είσθε "Ελληνες. 'Ως Ρώσοι, ως άνθρωποι, έκερδίσαμεν χάρις εις τήν θυσίαν σας χρόνον διá νά άμυνθώμεν. Σās εύγνωμονούμεν». 'Όταν ό έχθρός αναγνωρίζει τόν ήρωισμόν μας, δέν έχομεν ανάγκην άλλων έγκωμίων.

Καθ' ήν έμωσ ώραν οι "Ελληνες ήγωνίζοντο κατά τού Χίτλερ και τού Μουσολίνι, ό κόκκινος φασισμός, ό αίμοβόρος κομμουνισμός εύρε τήν εύκαιρίαν νά δράση. Χρησιμοποιών κατ' άρχάς συνθήματα κατά των Γερμανών και ύποδύομενος τήν αντίστασιακήν δήθεν όργάνωσιν (ένώ κατεπρόδιδε τās έθνικās αντίστασιακάς οργανώσεις) παρέσυρε τόν 'Ελληνικόν Λαόν και με τās σατανικάς του μεθόδους έπετύγχανε νά τόν στρέψη έναντίον τού έαυτού του, προετοιμάζων ούτω τήν διάδοχον τυραννίαν της ναζιστικής και φασιστικής κατοχής, τήν τυραννίαν τού έρυθρ. ολοκληρωτισμού.

Ο ΔΙΚΕΦΑΛΟΣ ΑΕΤΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΩΝ

άσυνειδησία πολιτικών και ξένα συμφέροντα έφεραν τó 'Εθνος εις τó χείλος της άβύσσου. Μία μόνον όδός ύπήρχεν. 'Ητο ή όδός τήν όποιαν έπορεύθη ό άείμνηστος 'Ιωάννης Μεταξάς.

'Η 'Ελλάς έπρεπε πάλιν νά προετοιμασθή διá τήν νέαν θυσίαν, τήν όποιαν της έπεφύλαξεν ή μοίρα της. Τό έργον αυτό ανέλαβεν ό 'Ιωάννης Μεταξάς, ότε τήν 4ην Αύγούστου 1936 κατήργησε τούς φαύλους πολιτικούς και τούς κομμουνιστάς, διá νά δυνηθή ή 'Ελλάς

τó τελεσίγραφον της φασιστικής 'Ιταλίας και ή υπερήφανος άπάντησις τού 'Ελληνος Πρωθυπουργού, ως έπίσης και τά ιστορικά διαγέγματα τού Βασιλέως Γεωργίου Β' και τού 'Ιωάννου Μεταξά. 'Επίσης έντύπωσιν προκαλούν αι φωτογραφίαι τού Βασιλέως Γεωργίου Β', τού 'Αρχιστρατήγου Παπάγου καθώς και ή προτομή τού 'Ιωάννου Μεταξά έκ χαλκού. Φωτογραφία της άναχωρήσεως των στρατιωτών εις τó μέτωπον, δεικνύουσαι τά «φανταράκια» τού '40 «με τó χα-

ΤΟ ΒΟΥΡΤΣΑΚΙ ΤΩΝ ΔΟΝΤΙΩΝ

'Υπό ΣΤΕΛΙΟΥ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Καθηγητού τού Πανεπιστημίου - Λογοτέχνου

Όταν πήγαμε σιμά στη βρύσι, είδα τó φίλο μου νά κάμνη τόν καθαρισμό των δοντιών του σάν ένας τέλειος δάσκαλος της όδοντιατρικής. Τίποτε δέν παρέλειψε από όσα μου έλεγε άλλοτε. «Τί έπιδέξιός άνθρωπος!», είπα με τó νού μου.

— Τώρα θά σοϋ μιλήσω, μου είπε, για τó βουρτσάκι.

— Σ' άκούω. 'Όσόσο ξέρω, πώς δέν μπορεί κανείς νά μεταχειρίζεται όποιο βουρτσάκι τού τύχη.

— Σωστά. Πρώτα πρώτα καθένας πρέπει νά έχη τó δικό του βουρτσάκι. Έένο νά μη μεταχειρίζεσαι ποτέ. 'Επειτα νά φροντίξης τó βουρτσάκι σου νά μην είναι πολύ μεγάλο, για νά μπορή νά μετακινήται εύκολα στό στόμα, από τó ένα ως τó άλλο μέρος. Βουρτσάκια από καουτσούκ δέν είναι άξιόσυστατα. Καλά είναι εκείνα πού έχουν τρίχες άραιές, για νά καθαρίζονται εύκολα. Οι τρίχες πρέπει νά είναι όμαλές, ελαστικές, όχι πολύ μαλακές, μά ούτε και πολύ σκληρές για νά μη πληγώνουν τά ούλα. *Αν οι τρίχες μαδοϋν, άλλαξε άμέσως τó βουρτσάκι σου. Μιά σκούπα καινούργια σκουπίζει πάντα καλύτερα.

— Δέν μου λές, είναι καθαρά τά βουρτσάκια από κεί, πού μάς έρχονται;

— Κάθε βουρτσάκι καλής ποιότητος βγαίνει από τó έργοστάσιο άφού προηγουμένως άπολυμανθή επί 24 ώρες. Μά έμείς πριν νά τó μεταχειρισθούμε πρέπει νά τó αφήσωμε 2 ώρες μέσα σέ άλατόνερο. Τό βράσιμο καταστρέφει τήν ελαστικότητα των τριχών και γι' αυτό δέν σοϋ τó συστήνω.

'Αφού μεταχειρισθής τó βουρτσάκι σου, ξέπλυνέ το καλά με άφθονο κρύο νερό κάτω από τή βρύσι ή και με χλιαρό νερό, και έπειτα πασπάλισέ το με λίγο φιλό άλάτι. Τό άλάτι τó προστατεύει από τή σκόνη, άπομακρύνει τά μικρόβια και σκληρύνει τήν τρίχα. *Αν δέν θέλεις νά τó πασπαλίσης με άλάτι, χύσε στίς τρίχες λίγο όδοντόπλυμα. 'Επειτα άπ' αυτή τή φροντίδα, κρέμασε τó βουρτσάκι, περνώντας τή λαβή του μέσα σ' ένα

χαλκαδάκι βιδωμένο στόν τοίχο. Ποτέ μην τó κρεμάς κοντά σέ άλλα βουρτσάκια. 'Επίσης ποτέ μην τó κλείνης μέσα σέ κουτί για τó φόβο της σκόνης. *Ένας άνθρωπος μέσα σέ 5 λεπτά της ώρας άναπνέει, πολύ περισσότερη σκόνη και πολύ περισσότερα μικρόβια, από όσα μπορεί νά μαζέψη ένα βουρτσάκι σέ 24 ώρες. 'Εγώ κάνω και κάτι άλλο. Δυό φορές τήν εβδομάδα βάζω τά βουρτσάκια μου, για μισή μέρα, μέσα σ' ένα ποτήρι μισογεμισμένο από διάλυσι βόρακα. Δηλαδή : τó μισό ποτήρι νερό έχει μέσα ένα κουταλάκι τού καφέ βόρακα. *Επειτα τά κρεμώ νά στεγνώσουν.

— Για τίς όδοντόπαστες τί γνώμη έχεις;

— Δέν είναι ή όδοντόπαστα πού καθαρίζει τά δόντια. Είναι τó καλό βούρτσισμα. Γι' αυτό, αν δέν έχης τίποτε άλλο, χρησιμοποίησε άλατόνερο.

— Μερικοί μεταχειρίζονται σαποϋνι, είπα.

— Χμ! Δέν ξέρω αν πρέπει νά σοϋ τó συστήσω. Φοβούμαι πώς τó σαποϋνι έρεθίζει κάπως τά ούλα. *Όσο για τίς σκόνες, τά λεγόμενα όδοντοτρίμματα, νά μη μεταχειρίζεσαι όσες έχουν καρβονόσκηνη. Σκόνες πού δέν είναι πολύ λεπτές, καταστρέφουν τά δόντια. Νά μια συνταγή πού μπορείς νά τήν κάμης στό φαρμακείο :

Carbonate de chaux predipité 125 gram.

Racine d'iris pulvérisée 1 cuill. á café.

Savon medicinal 1 cuill. á café.

Αυτή τή σκόνη τήν βάζεις σ' ένα κουτί και στάξεις μέσα 10-20 στάλες μέντας. Τή μεταχειρίζεσαι κάθε φορά, πού θά πλύνης τά δόντια σου.

— Δέν μου είπες τίποτε για τίς όδοντόπαστες.

— Νά σοϋ πώ και γι' αυτές. 'Υπάρχουν άπειρες. 'Εσϋ νά προτιμάς τίς άσπρες και όχι τίς χρωματισμένες. Μά νά μη λησμονήης ποτέ ότι δέν είναι οι όδοντόπαστες πού καθαρίζουν, άλλα τó καλό βούρτσισμα.

— Αυτό δέν θά τó ξεχάσω.

— Μετά τó βούρτσισμα των δοντιών, καλό είναι νά ξεπλύνης τó στόμα σου με κανένα όδοντόπλυμα, για νά φύγουν έντελώς από τά μεσοδόντια και τά τελευταία ύπολείμματα της τροφής. Τρείς ή τέσσαρες γουλιές είναι άρκετές.

— Και πού νά βρω αυτό τó όδοντόπλυμα;

— Στα φαρμακεία. Μά έγώ ξέρω ένα θαυμάσιο, όσο και πρόχειρο όδοντόπλυμα. Μή νομίσης, όμως πώς τó βγάξω από τó κεφάλι μου. Τό διάβασα σ' ένα έπιστημονικό βιβλίο. Θά πάρης λοιπόν μισή όκά νερό βρασμένο, θά ρίξης μέσα μία κουταλιά φιλό άλάτι τού φαγητού και μία κουταλιά της σούπας άσβεστόνερο, καθώς και μία μικρή κουταλιά άλκοολ της μέντας, για νά άρωματίσης τó μίγμα. *Αν θέλεις μάλιστα νά δώσης στη γεϋσι του και κάποια γλύκα, ρίξε μέσα και ένα μικρό κομματάκι ζαχαρίνη, πού μπορείς νά τó πάρης από τó φαρμακείο....

— 'Αφού μου τó συστήνεις έσύ, θά τó κάμω, τόν έβεβαίωσα.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Βοήθεια εις σεισμοπλήκτους και ένδεεις
Help to earthquake victims and to the needy

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Έλευθερουπόλεως Καβάλας
Juniors of 2nd Elem. School Eleutheroupolis Kavala

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άνθοτόπου Άρτης
Juniors of Elem. School Anthotopos Arta

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμν. Άρρένων Άμαλιάδος
Juniors of High School Amalias Peloponessus

Ε.Ε.Σ.Ν. 6ου Δημ. Σχολ. Άμαλιάδος
Juniors of 6th Elem. School Amalias Peloponessus

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμν. Θηλ. Καλαμάτας
Juniors of High School for girls Kalamata, Peloponessus

Ε.Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Ληξουρίου Κεφαλληνίας
Juniors of 2nd Elem. School Lexuri Kefalenia

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμν. Θηλέων Κορίνθου διένειμαν χρήματα εις άπόρους οικογενείας
Juniors of High School for girls Corinthos

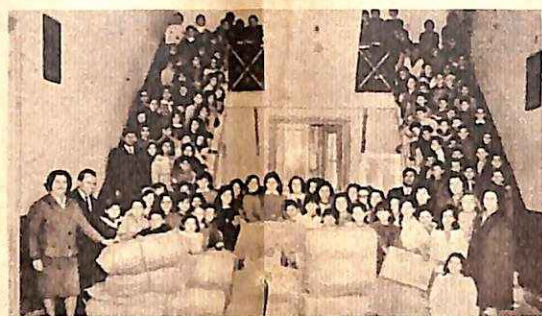
Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχ. Λεχαίου Κορινθίας ψάλλουν τὰ κάλαντα
Juniors of Elem. School Lecheon Corinth

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Άργοστολίου Κεφαλληνίας
Juniors of 1st Elem. School Argostoli Kefallinia

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Ίθάκης
Juniors of 1st Elem. School Ithaki

Ε.Ε.Σ.Ν. Βουβαλείου 1ου Δημ. Σχολ. Καλύμνου
Juniors of Vouvalion 1st Elem. School Kalymnos

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λιβαδίων Χίου
Juniors of Elem. School Levadia Chios

Ε.Ε.Σ.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Έρμουπόλεως Σύρου. Έπί-
σκεψις εις Νοσοκομείον
Juniors of 4th Elem. School Ermoupolis Syros

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Μεραμβέλλου.
Έπίσκεψις Γηροκομείου Σελιναρίου
Juniors of 1st Elem. School Neapole Kriti

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κεντρίου Έραπέτρας. Έπίσκεψις
εις Νοσοκομείον
Juniors of Elem. School Kentri Ierapetra

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχ. Κάτω Μονοκαρυάς Έστιαίας
Juniors of Elem. School K. Monokaria

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Βοήθεια εις Κοινότητας και σχολεία.
Health in the Home

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Προκοπίου Έστιαίας
Juniors of Elem. School Procopi Hestia

Ε.Ε.Σ.Ν. Γυμ. Θηλ. Έραπέτρας
Juniors of High School for Girls Ierapetra

Ε.Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχ. Μεσσήνης
Juniors of 1st Elem. School Messine Peloponessus

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μανδρακίου Νισύρου
Juniors of Elem. School Mandraki Nissyros

Ε.Ε.Σ.Ν. 7ου Δημ. Σχολ. Άγρινίου
Juniors of 7th Elem. School Agrinion

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φραγκάδων Έωαννίνων
Juniors of Elem. School Frangades Eperus

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Μ. Βόλβης Λαγκαδά
Juniors of Elem. School M. Volve Macedonia

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Άνω Ποροίων Σιντωής
Juniors of Elem. School Ano Poroia

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ίτέας Έωαννίνων
Juniors of Elem. School Itea Epirus

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Φιλιατών
Juniors of Elem. School Kallithea Filates

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΕΤΑ
ΔΑΦΝΗΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ. ΕΙΣ ΤΟΝ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ κ. ΣΤ. ΠΑΤΤΑΚΟΝ

Ο ΧΡΥΣΟΥΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.
ΕΙΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
κ. Α. ΠΑΤΡΑΝ

Τὴν 18 λήξαντος ὁ Πρόεδρος, ὁ Ἀντιπρόεδρος, ὁ Γεν. Γραμματεὺς καὶ ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς τοῦ Σώματος τῶν Ἑλληνίδων Ἀδελφῶν, ἐπεσκέφθησαν τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ. Στυλιανὸν Παττακόν. Ὁ Πρόεδρος κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὴν ἀνωτάτην τιμητικὴν διάκρισιν τοῦ Ε.Ε.Σ., ἥτοι Χρυσὸν Σταυρὸν μετὰ δάφνης, διὰ τὴν πολυτίμον καὶ εὐεργετικὴν συμπαραστάσιν του εἰς τὸ ἔργον αὐτοῦ.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐπεδόθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Λουκᾶν Πάτραν ὁ Χρυσὸς Σταυρὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διὰ τὴν πολυτίμον συμπαραστάσιν του εἰς τὸ ἔργον του.

Η Α.Θ.Π. Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ κ. ΑΘΗΝΑΓΟΡΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΤΟΥ ΕΕΣ

... Ἐχοντες δὲ ἀνάγκην τῶν προσευχῶν καὶ τῆς συνεργασίας τῶν ὑμετέρων λίαν ἀγαπητῶν Ἐντιμοτήτων, θεομῶς εὐχαριστοῦμεν ὑμῖν καὶ ὁλοκλήρῳ τῷ Ὁργανισμῷ διὰ τὸ συγκαταστήσειον τηλεγράφημα ὑμῶν, διὰ τὰς τόσον συγκινητικὰς εὐχὰς καὶ διὰ τὴν γλυκεῖαν ταύτην ἐπικοινωνίαν.

Καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν Ποιμένα τῶν προβάτων τὸν Μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης Αὐτοῦ, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐνισχύσαι ὑμᾶς πάντας ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιεῖν τὸ θέλημα Αὐτοῦ τὸ εὐάρεστον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐπὶ δὲ τούτοις εὐχόμεθα ὑμῖν πᾶσι καλὰ Χριστούγεννα καὶ αἰσιν τὸ Νέον Ἔτος.

21 Νοεμβρίου 1968
Μετὰ πολλῆς ἀγάπης καὶ ἐνθυμήσεως διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης.
(Ἀπόσπασμα ἐπιστολῆς τῆς Α.Θ.Π.)

Η ΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜ. Ε.Ε.Σ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς 3 Ἰανουαρίου, ἐγένετο εἰς τὸ ἀμφιθέατρον τοῦ Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ. ἡ καθιερωμένη τελετὴ τῆς κοπῆς τῆς πίττας.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Διοικήσεως τὸ Νοσοκομεῖον Ἐπιτροπῆς ὁμότιμος Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Γ. Ράμμος ἐξέθεσε τὰ πεπραγμένα τοῦ λήξαντος ἔτους καὶ ἐξῆρε τὸ ἐπιτελεσθὲν κατὰ τὸ 1968 ἐν τῷ Νοσοκομείῳ ἀνθρωπιστικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἐπετεύχθη παρὰ τὰς οἰκονομικὰς δυσχερεῖας, χάρις εἰς τὴν ἀμέριστον συμπαραστάσιν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἰδιαίτερος τοῦ Προέδρου κ. Κ. Γεωργακοπούλου καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ καθήκον ἀφοσίωσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ, νοσηλευτικοῦ, διοικητικοῦ καὶ τεχνικοῦ Προσωπικοῦ.

Ἀκολούθως ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. κ. Κωνστ. Γεωργακόπουλος ἐμνήσθη τοῦ ἀειμνήστου Προέδρου τοῦ Ε.Ε.Σ. Ἰωάννου Ἀθανασάκη, ἐπὶ τῆς Προεδρίας τοῦ ὁποῖου ἀνηγέρθη τὸ Νοσοκομεῖον καὶ καθιερώθη ἡ ἐτήσια τελετὴ τῆς κοπῆς τῆς πίττας, ὡς καὶ τοῦ ἐπὶ μακρὰ ἔτη Προέδρου τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς ἀειμνήστου Μ. Μακκά.

Αἱ οἰκονομικαὶ δυσχερεῖαι — εἰπὲν ὁ κ. Πρόεδρος — εἶναι πράγματι μεγάλα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιτεύγματα σπουδαῖα. Ἐλπίζομεν ὅτι, παρὰ τὰς ἀντιξοότητας τὰς ὁποίας ἐπεσήμενεν ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Διοικήσεως Ἐπιτροπῆς, ἡ ὑπὸ ἐκτέλεσιν ἐπέκτασις τοῦ Νοσοκομείου θὰ ὁλοκληρωθῇ καὶ ἐντὸς διετίας θὰ προικισθῇ ἡ Χώρα μας μὲ ἐν πρότυπον ἀπὸ πάσης ἀπόψεως νοσηλευτικὸν ἱδρυμα.

Ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀκολουθῶν ὁ κ. Πρόεδρος εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἐπιστημονικοὺς Συνεργάτας τοῦ Νοσοκομείου, χάρις εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει καταστήσει τὸ φάρος τῆς Ἐπιστήμης, ὡς ἀποδεικνύουν αἱ πολυάριθμοι ἐπιστημονικαὶ μελέται καὶ ἐργασίαι των. Μεταξὺ τῶν ἐπιτεγμάτων τοῦ ἔτους προέχει ἡ σύστασις τῆς Μονάδος Ἐντατικής Θεραπείας, ἡ ἀνθρωποσωτήριος δρᾶσις τῆς ὁποίας προκαλεῖ συγκινητικὰς ἐκδηλώσεις τῶν ἐν αὐτῇ νοσηλευθέντων καὶ τῶν οἰκείων των, οἵτινες εἶδον νὰ σώζωνται προσφιλεῖς των πρόσωπα τῶν ὁποίων

ὁ θάνατος ἐθεωρεῖτο βέβαιος. Τὴν ἀξίαν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς Μονάδος αὐτῆς διεπίστωσαν καὶ τὰ μέλη τοῦ συνελθόντος τελευταίως ἐν Ἀθήναις Χειρουργικοῦ Συνεδρίου, τὰ ὁποῖα τὴν ἐπεσκέφθησαν.

Χάρις εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, συμπληροῦται ἀπὸ πρακτικῆς πλευρᾶς ἡ θεωρητικὴ κατάρτισις ἢ λαμβάνουν αἱ μαθήτριά τῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Ε.Σ. ἀναγνωρίζομένης διεθνῶς ὡς μιᾶς τῶν καλυτέρων τῆς ὑφ' ἡλίου.

Παρὰ τὰς οἰκονομικὰς δυσχερεῖας, διὰ τὰς ὁποίας ἐγένετο λόγος, ὁ Ε.Ε.Σ. κατάρθωσεν ἐξ ἰδίων του πόρων νὰ κατασκευάσῃ τὸν σκελετὸν νέου 15ωροφου κτιρίου καὶ νὰ φέρῃ ἐγγὺς τῆς ἀποπερατώσεως τὸ πενταώροφον κτίριον τῆς Ἐφημερίας.

Ὅλα αὐτὰ ὀφείλονται εἰς τὴν Θεῖαν Πρόνοιαν, ἡ ὁποία θὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ νὰ φέρωμεν εἰς πέρας τὸ μέγα αὐτὸ ἔργον. Ἦδη ἔχομεν ἀξιολόγους προτάσεις χρηματοδοτήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτρέψῃ ταχεῖαν πρόοδον τῶν ἐργασιῶν. Εἰσερχόμεθα — κατέληξεν ὁ κ. Πρόεδρος — εἰς τὸ νέον ἔτος μὲ ἀκλόνητον πίστιν καὶ μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι, ἐντὸς διετίας, θὰ ἔχῃ ὁλοκληρωθῇ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελέσῃ ἐξαίρετον προδολὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ε.Ε.Σ. εἰς ὅλον τὸν κόσμον.

Ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως ἀκολουθῶν ὁ κ. Πρόεδρος εὐχὰς ὑπὲρ τῆς παγκοσμίου εἰρήνης καὶ ὑπὲρ ὑγείας καὶ εὐτυχίας τῶν παρόντων εἰς τὴν τελετὴν καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

ΤΙΜΗΤΙΚΑΙ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

Τὴν παραμονὴν τοῦ Νέου Ἔτους ὁ Πρόεδρος τοῦ ΕΕΣ κ. Κων. Γεωργακόπουλος ἐτίμησεν ἐκλεκτοὺς δημοσιογράφους ἀπονείμειας τιμητικὰς διακρίσεις τοῦ ΕΕΣ καὶ μετὰ τὴν ἐράνουν, καὶ τονίσας τὴν πολυτίμον συμβολὴν των εἰς τὸ ἔργον τοῦ ΕΕΣ.

Τιμητικὰς διακρίσεις ἔλαβον: ἡ Ἐνωσις Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων, ὁ Πρόεδρος αὐτῆς κ. Λεων. Πετρομανιάτης, ὁ ἐκλεκτὸς χρονογράφος κ. Π. Παλαιολόγος, ὁ Σύμβουλος τοῦ ΕΙΡ κ. Δημ. Χρονόπουλος, ὁ κ. Χρ. Φιλίπιδης, ὁ κ. Κων. Καλογερίδης, ὁ κ. Π. Κριναῖος, ὁ κ. Σαρ. Μιχαλόπουλος, ὁ κ. Παν. Φίρμπας, ὁ κ. Εὐδ. Λέκκας κ. ἄ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ ΠΡΟ-ΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Διανομὴ ἡματισμοῦ εἰς χωρίον Καπνόφυτα.

Διανομὴ ἡματισμοῦ εἰς τὸ χωρίον Ἀχλαδοχώριον.

Κατόπιν τῆς ἐπιτυχίας τὴν ὁποίαν ἐσημείωσεν ἡ ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τμήματος Ε.Ε.Σ. Κ. Μακεδονίας ὁργανωθείσα ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἐβδομάς Αἱμοδοσίας (7—12 Ὀκτωβρίου 1968), ὁ Πρόεδρος κ. Κωνσταντῖνος Γεωργακόπουλος ἀπένευμεν εἰς τὸν σχόντα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὁργανώσεως καὶ μετὰ ζήλου ἐργασθέντα κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς ἱατρὸν κ. Κωνστ. Τσόχαν τὸ Ἀργυροῦν Μετάλλιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ ἐξέφρασε τὰ συγκαταστήσεια τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΕΕΣ πρὸς τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν του Συμβούλιον Ἐθελοντῶν Σαμαρειτῶν.

Η ΠΙΤΤΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΟΥΛΑ
ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΥ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Τὴν 5ην τρέχ. ἐγένετο εἰς τὸ ἐν Βούλᾳ Ἀσκληπείου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡ τελετὴ τῆς πίττας, περὶ τῆς ὁποίας θὰ γράψωμεν ἐκτενῶς εἰς τὸ προσεχές τεῦχος.

Ο ΕΡΑΝΟΣ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.

Τὸ ἐκδηλωθὲν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως διὰ μηνυμάτων τοῦ Ἀντιπροέδρου αὐτῆς καὶ Ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Στυλ. Παττακοῦ, τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν κ. Α. Πάτρα καὶ ἐγκυκλίων ἄλλων ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, ἡ ἐνθαρρυντικὴ συμπαραστάσις τῆς Ἐκκλησίας, ἥτις ἐξεδηλώθη δι' ἐγκυκλίον τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γερωνύμου καὶ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ ἡ στοργὴ μὲ τὴν ὁποίαν πάντοτε περιβάλλει τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς, συνετέλεσαν εἰς τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ Πανελληνίου Ἐράνου, πού διεξήχθη κατὰ

τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ παρελθόντος μηνός.

Ἀξία ἐξάρεσως εἶναι ἡ συμβολὴ τῶν κ.κ. Νομαρχῶν, τῶν Δημάρχων καὶ Κοινοταρχῶν, τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τοῦ Σώματος Ἑλληνίδων Ὀδηγῶν καὶ τῶν Προσκόπων, τῶν Κυριῶν καὶ τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἐράνου, καθὼς καὶ τῶν κ.κ. Ἐκπαιδευτικῶν καὶ τῶν Μαθητῶν, πού μὲ τὴν προθυμίαν καὶ τὴν δραστηριότητά των συνετέλεσαν κατὰ πολὺ εἰς τὴν ἐπιτυχή διεξαγωγὴν τοῦ Ἐράνου.

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ

Ὁ Σταθμὸς Πρώτων Βοηθειῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἐξυπηρετήσῃ διὰ τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν του κατὰ τὸν λήξαντα μῆνα Νοέμβριον 8.544 ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, ἐκ τῶν ὁποίων 1.031 ἐξηκριβωμένοι περιπτώσεις ἡσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οἱ ἐξυπηρετηθέντες κατὰ κατηγορίας ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Τραύματα, κατάγματα	4.277
β) Παθολογικά νοσήματα	3.329
γ) Λοιπαὶ περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, ἐγκαύματα, κ.λ.π.)	938

Χαρακτηριστικαὶ περιπτώσεις

Δηλητηριάσεις, τροφικαί, φαρμακευτικαί	91
Δηλητηριάσεις διὰ μονοξειδίου τοῦ ἀνθρακός	10
Καρδιολογικά νοσήματα	445
Λοιμώδη νοσήματα	23
Ἐγκαύματα	143
Μέθη	35
Ἡλεκτροπληξία	4
Παροχὴ διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἱατρικῶν ὁδηγῶν εἰς ποιντοπόρα πλοῖα δι' ἀσθε-	

νοῦντα μέλη τῶν πληρωμάτων των..... 32

Τὸ Κέντρον Αἱμοδοσίας Ε.Ε.Σ. παρέσχε δωρεὰν δι' ἀπόρους φιάλας αἵματος 207

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ

(μέσῳ Ε.Ε.Σ.Ν.)

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος)
8) Τὸ Γυμν. Εὐλοκάστρου εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Κλειδίου Ἀμυνταίου, 9) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Εὐλοκάστρου εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Μενιδίου Ἀμφιλοχίας καὶ Εὐνόβρουσης Μαγνησίας, 10) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Συν/σμοῦ Τρικάλων Κορινθίας εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Παλαιοχωρίου Τρικάλων, 11) Τὸ Δημ. Σχολ. Μερόπης Μεσσηνίας εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Πέτρας Ζαγορίου, Ε' ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ : 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Λουκά Γιαννιτσῶν εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Καστανιάς Πυλίας, 2) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Κατερίνης εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Αὐλῶνος Ἀττικῆς, 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ψωμοτοπίου Σερρών εἶδη βοήθειας εἰς τὸν μαθητὴν Ε. Εἰστέρονον, 6ης τάξεως, Δημ. Σχολ. Κορρησίας Κέας.

ΣΤ' ΕΥΒΟΙΑ : Τὸ Δημ. Σχολ. Δοκοῦ Χαλκίδος εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Καλυβίων Καλαβρύτων καὶ Πετραλῶν Ἄρτης.

Ζ' ΝΗΣΟΙ ΙΟΝΙΟΥ : Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Ἰθάκης, εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Γενιάς Πρεβέζης.

Η' ΝΗΣΟΙ ΑΙΓΑΙΟΥ : 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Καλλονῆς Λέσβου εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀγ. Παντελεήμονος Πολυγύρου, 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Πλατάνου Σάμου εἶδη βοήθειας εἰς Δημ. Σχολ. Κισσαρίου

Διδυμοτείχου, 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Κοσσυκίων Ἰκαρίας ξηρὸς καρπούς κλπ. εἰς ἀκριτικὸν φυλάκιον.

Θ' ΚΡΗΤΗ : 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Πάντων Ἀποκορώνου εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μπελακομύτης Εὐρυτανίας, 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Τζιτζιφῆ Ἀποκορώνου εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀγ. Παντελεήμονος Πολυγύρου, 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Νιπιδίου Πεδιάδος εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ρούσης Διδυμοτείχου, 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Ροδοβανίου Σελίνου εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀρμενάδων Κερκύρας, 5) Τὸ Δημ. Σχολ. Γρά - Λυγιάς Ἱεραπέτρας εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ράμιας Ἀρτης.

Ι' ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ : 1) Ὁ Ἐρυθροσταυρίτης μαθητὴς Δημ. Σχολείου Στρατωνίου Χαλκιδικῆς εἰδη βοηθείας εἰς τὸν μαθητὴν τοῦ Δημ. Σχολ. Καρρησίας Κέας Εὐαγ. Εἰστέρον, 2) Ὁ Ἐρυθροσταυρίτης μαθητὴς τοῦ Γυμν. Τήνου Σ. Δεσποτάκης εἰδη βοηθείας εἰς ἄπορον μαθητὴ τοῦ Δημ. Σχολ. Αὐλώνος Ἀττικῆς.

*

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΚΙΖΟΝΤΑΙ

Ἀποστολαὶ εἰδῶν βοηθείας ἀπ' εὐθείας

1) Τὸ Δημ. Σχολ. Θάσου εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Ἐλαφοχωρίου, Στενωποῦ καὶ Δυσβάτου Νέστου καὶ εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Σχολείου, 2) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Πύλου τρέφει καὶ φροῦτα εἰς Νοσοκομεῖον Πύλου, 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀνθοτόπου Ἀρτης τρέφει εἰς Δημ. Σχολ. Περδικορράχης Ἀρτης, 4) Τὸ Γυμν. Ἐλευθεροχωρίου Καβάλας χρήσιμα δῶρα εἰς τοὺς Φρουροὺς τῶν Συνόρων, 5) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Πόρου Τροιζηνίας εἰς σεισμοπαθεῖς Εὐρυτανίας, 6) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀγ. Μαρίνης Βεροίας ἐβοήθησεν ἀπόρους μαθητὰς του, 7) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Νικήσιανης Καβάλας ἐβοήθησεν ἀπορὸν ὀρφανὸν μαθητὴν, 8) Τὸ 76ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθαμανίου Ἀρτης, 9) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Πολυδρόσου Μουζακίου, 10) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Χίου, εἰδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολεῖα Μυρμυγκίου καὶ Ἐξω Διδύμας Χίου, 11) Τὸ Δημ. Σχολ. Κάτω Διμηνίου Σικυῶνος, εἰδη βοηθείας εἰς ἀπόρους σεισμοπαθεῖς οἰκογενεῖας Ἀρτης καὶ Εὐρυτανίας.

*

ΑΘΗΝΑΙ. Τὸ Α' Οἶκον. Γυμνάσιον Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Σκεπαστῆς Πρεβέζης, 2) Τὸ Β' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Δρακοβουνίου Γορτυνίας, 3) Τὸ Ζ' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν, φαρμακευτικὰ εἰδη εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Μακρυπλαγίου Δράμας καὶ Κέλλης Ἀμυνταίου. Εἰδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Γιαννιτσῶν Μακροκώμης, Πετρῶν Ἀμυνταίου καὶ Λεπιανῶν Εὐρυτανίας, 4) Τὸ Γ' Γυμν. Ἀρρ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Κλειδίου Ἀμυνταίου, 5) Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Καστανιάς Καρδίτσας, 6) Τὸ 10ον Δημ. Σχολ. Ζ' Περιφ. Ἀθηνῶν εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἐλευθερίου Παραμυθιάς, 7) Τὸ 47ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Λυγγιάδων Ἰωαννίνων, 8) Τὸ 78ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀραχώβης Βοιωτίας, 9) Τὸ 5ον Δημ. Σχολ. Καισαριανῆς, εἰδη βοηθείας εἰς 1ον Δημ. Σχολ. Ἀθαμανίου Ἀρτης, 10) Τὸ 23ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Πέτρας Ζαγορίου Ἰωαννίνων, 11) Τὸ 15ον Δημ. Σχολ. Περιστερίου, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Σέττας Χαλκίδος, 12) Τὸ Ἀττικὸν Λύκειον εἰδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Δαφνῶνος Ἐάνθης, 13) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Β. Κρεατσούλη - Σταυράκη Γλυφάδας Ἀθηνῶν εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Βλασίου Μουζακίου, 14) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Μ. Χατζήμπετη Ν. Φιλαδελφείας Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μανωλιάσσης Ἰωαννίνων, Πετρίλου Καρδίτσας, Λακκωμάτων Καστοριάς καὶ Βλασίου Μουζακίου.

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ. 1) Τὸ 10ον Δημ. Σχολ. Πειραιῶς, εἰδη βοηθείας εἰς τὰ Δημ. Σχολ. Λογκανίου Λακεδαιμόνος καὶ Βρυσαρίου Καλαβρύτων, 2) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Λούλας Φυτιλᾶ, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἱεροπηγῆς Καστοριάς, 3) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Κ. Σταυριανοῦ, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Καστελλορίζου Δωδεκανήσου, 4) Ἡ Ἰδιωτ. Σχολὴ Ε. Τσάκωνα Νικαίας, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Τάρλας Ἀμφιλοχίας.

ΑΤΤΙΚΗ. 1) Τὸ 9ον Δημ. Σχολ. Ἐλευσίνος, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἀγορᾶς Παραμυθιάς.

ΕΥΒΟΙΑ. 1) Τὸ Γυμν. Αὐλωνογενεῖας Ἀρτης καὶ Εὐρυτανίας.

*

Χρυσοβεργίου Μεσολογγίου.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ. 1) Τὸ Γυμν. Δεσκάτης, εἰδη βοηθείας εἰς τὸ Δημ. Σχολ. Χρυσοβεργίου Μεσολογγίου.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ. 1) Τὸ Δημ. Σχολ. Ἀμυγδαλιάς Κοζάνης, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Γραμμένης Ὀξυᾶς Ναυπακτίας.

ΙΟΝΙΟΙ ΝΗΣΟΙ. 1) Τὸ 1ον Δημ. Σχολ. Ἰθάκης, εἰδη βοηθείας εἰς σεισμοπαθεῖς Ἀγ. Εὐστρατίου καὶ Λήμνου, 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Πλατρεϊτιάς Ἰθάκης, εἰδη βοηθείας εἰς σεισμοπαθεῖς Ἀγ. Εὐστρατίου καὶ Λήμνου.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ. 1) Τὸ Πανορμίτειον Γυμν. Σύμης, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ζυγοβιστίου Γορτυνίας.

Ἐπίσης μᾶς ἀπέστειλαν : 1) Ἡ Κα Κλειῶ Ζουρούδη, κάτοικος Σύμης Δωδεκανήσου, εἰδη βοηθείας διὰ Δημ. Σχολ. Ζυγοβιστίου Γορτυνίας, 2) Ὁ Κος Ἐλευθ. Γεωργαντᾶς, Τσάμη Καρτάση 15 Ἀθῆναι, εἰδη βοηθείας διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Πλαταριάς Θεσπρωτίας.

*

1) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Κορυδαλλοῦ Πειραιῶς, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Φυτειῶν Ξηρομέρου, 2) Τὸ Δημ. Σχολ. Γρά-Λυγιάς Ἱεραπέτρας εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ράμιας Ἀρτης, 3) Τὸ Δημ. Σχολ. Γονούσης Σικυῶνος, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μαχαλᾶ Ἰωαννίνων καὶ Λιασκόβου Ἀμφιλοχίας, 4) Τὸ Δημ. Σχολ. Δοκοῦ Χαλκίδος, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Καλυβίων Καλαβρύτων καὶ Πετραλώνων Ἀρτης, 5) Τὸ 56ον Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Ἐλευθεροχωρίου Γρεβενῶν, 6) Ἡ Ἰδ. Σχολὴ Ἁγίου Διονυσίου Ἀρειοπαγίτης Νέου Ψυχικοῦ Ἀθηνῶν, εἰδη βοηθείας εἰς Δημ. Σχολ. Μακρυχώρας Θεσπρωτίας.

Πανηγυρισμὸς τῆς 28 Ὀκτωβρίου εἰς τὸ Σχολεῖον τῶν Καρουσάδων

Οἱ Ἑρεῖς Ἱεράρχαι

Τρεῖς Ἱεράρχαι, τρεῖς μεγάλοι φωτισμένοι, ἅγιοι δάσκαλοι, μὲ σοφία ἔχουν λαμπρύνει τὴ Χριστιανοσύνη.

Φωτεινὴ εἶχανε λαμπάδα τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα. Κι εἶπαν στὴ δική μας γλῶσσα χρυσὰ λόγια τόσα!

Τοῦ Χριστοῦ μας τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὴν πίστι εἶχαν θεμέλιο. Καὶ τοῦ Χρυσοστόμου οἱ λόγοι — χρυσὸ κομπολόγι!

Τοῦ Γρηγορίου ἡ ἁγία γλῶσσα — ὅλ' ἡ Θεολογία. Καὶ τοῦ Βασιλείου τοῦ Μέγα — τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὠμέγα!

Κι ἦτανε κι οἱ τρεῖς τρεῖς ἥλιοι, ποὺ μὲ λόγο ἢ μὲ κοντύλι τρεῖς φωστῆρες ἔχουν μείνει στὴ Χριστιανοσύνη.

ΝΙΚΟΣ ΣΦΤΡΟΕΡΑΣ

(Ἀπὸ τὴν ἀνέκδοτη συλλογὴ : «Τέσσερα ἀδέλφια στὸ Χορὸν»)

*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Τὸ περιοδικὸν «Ὁ Ποιμὴν» ἐξέδωσεν ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἔργον μίᾳ δεκαετίας» πλουσιώτατα εἰκονογραφημένον λεύκωμα, περιέχον μελέτας, προσφωνήσεις καὶ ἐκθέσεις κληρικῶν, διὰ τῶν ὁποίων προβάλλεται τὸ πολύμορφον Χριστιανικόν, Ἐθνικὸν καὶ Ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μυτιλήνης κ. Ἰακώβου καὶ ἀπονέμεται δίκαιος ἔπαινος αὐτῷ.

Ἡ ἐκδοσις ἐγένετο ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως δεκαετίας ἀπὸ τῆς εἰς τὸν μητροπολιτικὸν θρόνον τῆς Μυτιλήνης ἀναρρήσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου κ. Ἰακώβου, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλονται ἐκτὸς πολλῶν ἄλλων κοινωφελῶν ἔργων, καὶ ἡ ἴδρυσις Θεραπευτηρίου, «Φάρου Τυφλῶν», «Ἀσύλου Ἀνιάτων», «Κέντρου Αἱμοδοσίας», «Ἱματιοθήκης παιδιοῦ», Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς, Παιδικοῦ Σταθμοῦ, Γηροκομείου, Νυκτερινῆς Σχολῆς, Μαιητικῶν συσσιτίων, Ἀναγνωστηρίου κλπ.

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΞΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Θεοχάρης Δημ. Σχολ. Κτιστάδων Ἀρτης

Γκαρτζανόπουλος Εὐαγ. Δημ. Σχολ. Κομποτίου Ἀρτης

Λιάτσος Γεώργ. Δημ. Σχ. Ἀγ. Ἰωάννου - Θηβῶν

Μπουζιάνης Νικέλ, Δημ. Σχολ. Λογκανίου Λακεδαιμόνος

Παρασίδης Μιχ. Γυμν. Κ. Νευροκοπίου Δράμας

Ἀθανασιάδου Ἀνατολή Δημ. Σχ. Κομνηνῶν Ἐορδαίας

Παπουτσή Βασίλ. Δημ. Σχολ. Ἀρνης Λακωνίας

Θεοδωρακόπουλος Ν. Δημ. Σχ. Λογκανίου Λακεδαιμόνος

Χατζαρίδου Ἀγάπη Δημ. Σχολ. Κομνηνῶν Ἐορδαίας

Ἀρματάκης Γ. Δημ. Σχ. Κομνηνῶν Ἐορδαίας

Τζιώτης Τάκης 4ον Δημ. Σχ. Ἐρακλείου Κρήτης

Μαρκάκης Γεώργ. 1ον Δημ. Σχ. Κριτσᾶς Μεραμβέλλου

Καντζίδου Δόμινα Δημ. Σχολ. Κ. Νευροκοπίου Δράμας

Δαμιανίδης Κων. Δημ. Σχολ. Κρανέας Ἀλμωπίας

Λαδάς Ἰωάννης Δημ. Σχ. Κλήματος Μεσσήνης

Μένεγας Ἐμμαν. 2ον Δημ. Σχ. Σαλαμίνος

Ἀλεξίου Ἰωάννης Δημ. Σχ. Κάτω Τιθορέας Λοκρίδος

Δημητρίδης Ἀριστέλης Δημ. Σχ. Ἀγ. Ἰωάννου - Θηβῶν

Κομητόπουλος Κων. Δημ. Σχ. Μαντζαβιναίων - Κεφαλληνίας

Φασουλάκη Μαρία 1ον Δημ. Σχ. Κρουσίων - Κρήτης

Ἀνεῦρον χρήματα καὶ διάφορα ἀντικείμενα ἀξίως καὶ τὰ παρέδωσαν εἰς τοὺς δικαιοῦχους.

Ο ΑΙΓΙΘΑΛΟΣ

ΟΠΟΙΟΣ ΘΕΛΕΙ να γνωρίσει έναν από τους πιο πολύτιμους φίλους του ανθρώπου ανάμεσα στον κόσμο των πουλιών, ας κάμει αυτή την εποχή έναν περίπατο σε κάποιο δάσος, σ' ελαιώνα ή και σε δενδρόκηπο. Με λίγη υπομονή δεν θα άργηση να ανακαλύψει στον κορμό και τους κλάδους κάποιου δένδρου μια ομάδα από 8-10 πουλάκια μικρότερα από το σπουργίτι, πραγματικά «φτερωτά ψίχουλα», όπως τα έχει είπει κάποιος συγγραφέας. Θα ιδή λοιπόν τα μικρά αυτά

Αιγίθαλος ο μελανωπός

φτερωτά ψίχουλα να ανεβοκατεβαίνουν στον κορμό του δένδρου, να σκαρφαλώνουν, να γαντζώνονται, πολλές φορές να κρεμιούνται από τις προεξοχές του φλοιού με το κεφάλι προς τα κάτω, σαν ακροβάτες που εκτελούν γυμνάσματα.

Τι γυρεύουν τα πουλιά αυτά εκεί; Απλούστατα: αναζητούν τροφή ανάμεσα στις σχισμάδες και τα σκασίματα του φλοιού. Αν έχουμε υπομονή να τα παρακολουθήσουμε, θα τα ιδούμε κάθε λίγο και λιγάκι να βυθίζονται στο ράμφος τους σε κάποια χαραμάδα και να βγάζουν κάτι από εκεί που το καταπίνουν με όρεξη. Τι είναι αυτά; Είναι τα αύγα ή οι προνύμφες πολλών επιβλαβών εντόμων, που έχουν κυρτή κάτω από τη φλούδα, ώσπου να έρθει η άνοιξη, όποτε από τα αύγα αυτά ή τις προνύμφες, που είναι κλεισμένες μέσα στο κουκούλι τους, θα βγούν νέα έντομα. Τα πουλάκια όμως αυτά εξερευνούν με μεγάλη προσοχή το φλοιό και εξολοθρεύουν πολλές χιλιάδες από τους έχθρους

αυτούς των δέντρων και γενικά όλων των φυτών, που καλλιεργεί ο άνθρωπος. Και όσο ψάχνουν, ακούγεται ένα μονότονο τσίτ-τσίτ..

Κοιτάξετε ακόμη λίγο με προσοχή αυτά τα πουλάκια. Είναι όμορφα και χαριτωμένα. Η ράχι και οι φτερούγες των στο επάνω μέρος έχουν χρώμα πρασινοκίτρινο προς το σταχτί, ενώ η κεφαλή τους είναι κατάνυρη σαν να φορούν μαύρη σκούφια. Τα μάγουλά τους είναι άσπρα, το ράμφος τους λεπτό και μυτερό· στη ρίζα του είναι φυτρωμένες τρίχες σκληρές, σαν μουστάκια. Το στήθος και η κοιλιά τους είναι άσπροκίτρινα με μια μαύρη λουρίδα στη μέση, που αρχίζει από το κάτω μέρος του λαιμού και φθάνει έως την ουρά. Έξ αιτίας της μαύρης σκούφιας που έχουν στο κεφάλι ο λαός ονομάζει τα πουλάκια αυτά καλογέρους ή καλογριές, ή παπαδίτσες. Η επιστημονική τους ονομασία είναι: αιγίθαλος ο μελανωπός. Τα είδη του αιγίθαλου είναι πολλά και υπάρχουν σε όλο τον κόσμο, εκτός από τη Νότιο Αμερική. Όλα δε είναι ωφελιμώτατα. Υπολογίζεται ότι ένας αιγίθαλος εξολοθρεύει το χρόνο 300.000 αύγα εντόμων και περί τις 20.000 κάμπιες! Απ' αυτό είναι δυνατόν να εκτιμησουμε πόσο μεγάλη είναι η ωφέλεια που μάς προσφέρει ο μικροσκοπικός αιγίθαλος.

Γιατί όμως οι αιγίθαλοι αναζητούν την τροφή τους κατά μικρές ομάδες; Δεν είναι δύσκολο να το μαντέψει κανείς: για λόγους ασφαλείας. Αυτή δηλαδή την εποχή, που η εξέρεση της τροφής γίνεται δύσκολη για όλα τα ζώα, οι κίνδυνοι που απειλούν τον αιγίθαλο είναι μεγαλύτεροι. Εκεί που θα αναζητή την τροφή του, κάποια νυφίτσα, κάποιο κουνάβι, κάποιο άρπακτικό πουλί μπορεί να τον αρπάξει πριν προφθάσει να αντιληφθεί τον κίνδυνο. Όταν όμως είναι πολλοί μαζί, κάποιοι από όλους θα αντιληφθεί τον κίνδυνο και θα δώσει το σύνθημα. Αυτός είναι και ο λόγος, που όσο ψάχνουν, βγάζουν το άσταμάτητο τσίτ-τσίτ. Τουτό σημαίνει: μη φοβάστε· καλένας κίνδυνος δεν φαίνεται. Όταν όμως θα παρουσιασθεί κάποιος έχθρος, το κελάδημα αλλάζει, γίνεται

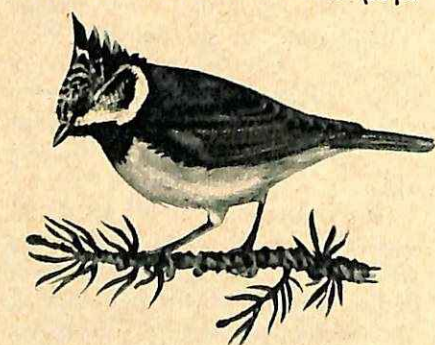
ένα γρήγορο σφύριγμα και οι αιγίθαλοι σπεύδουν να βρουν τη σωτηρία τους στη φυγή. Έτσι θα περάσουν όλο το χειμώνα τους οι αιγίθαλοι. Αν και τα αύγα των εντόμων και οι κλεισμένες στα κουκούλια τους χρυσάλλιδες είναι πολλές, ή εξασφάλισι της τροφής είναι δύσκολη. Γι' αυτό θα τους ιδήτε να πλησιάζουν κοντά στα σπίτια των ανθρώπων, ελπίζοντας κάτι να βρουν να φάνε.

Θέλετε να προσελκύσετε στον κήπο σας αιγίθαλους;

Θα σας υποδείξω έναν εύκολο τρόπο. Κρεμάσατε κάπου ένα κομματάκι χοιρινό ή βοδινό λίπος. Μόλις οι αιγίθαλοι το ανακαλύψουν, θα τους ιδήτε να το τσιμπούν και να καταπίνουν με μεγάλη όρεξη τα κομματάκια που θα κόβουν. Τους άρεσει πολύ.

Όταν έρθει η άνοιξη και πλησιάζει ο καιρός της φωλεοποιίας, τότε οι ομάδες διαλύονται. Κάθε ζευγάρι αναζητεί κατάλληλο μέρος για να κάμει τη φωλιά του. Στην περιοχή που βρίσκεται γύρω από τη φωλιά δεν μπορεί να έρθει άλλο ζευγάρι. Γιατί είναι σαν ιδιοκτησία του ζευγαριού, που έχει κάμει εκεί τη φωλιά του. Κι αν εμφανισθεί άλλο ζευγάρι, θα ακολουθήσει μάχη σκληρή, ώσπου οι νεόφερτοι να διωχτούν μακριά..

Η φωλιά κατασκευάζεται μέσα σε κάποιο κούφωμα δένδρου ή στην τρύπα κάποιου τοίχου. Εκεί το θηλυκό γεννά 8-10 αύγα. Οι γονείς ανατρέφουν με άφοσίωσι τα μικρά των και δεν διστάζουν να επιτεθούν και έναντιον πολύ μεγα-

Αιγίθαλος ο λοφοφόρος

λυτέρων έχθρων, αν αντιληφθούν ότι τα παιδιά τους διατρέχουν κίνδυνο.

Οι αιγίθαλοι έχουν και μεγάλη αλληλεγγύη μεταξύ των. Αν κάποιος από τους συντρόφους των πληγωθεί και δεν μπορεί να πετάξει, (Συνέχεια στη σελίδα 28)

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Οι αρχαίοι θεώρουν τον ουρανό ως ένα στερεόν σκέπασμα της γης, που ακουμπούσε εις τα άκρα της περιφέρειας της, διότι και η γη έπιστενέτο ότι είναι ένας στρογγυλός δίσκος, που τον έκρατούσε εις τους άμους του ο Άτλας.

Εις το στερέωμα του ουρανού ήσαν καρφωμένα όλα τα άστρα, εκτός από τους πλανήτες. Οι πλανήται, καθώς δεν ήσαν καρφωμένοι, έκινούντο κατά τρόπον ακανόνιστον εις τον ουρανόν, ώστε άλλοτε να φαίνονται εις τον ορίζοντα το βράδυ, άλλοτε το πρωί και άλλοτε να εξαφανίζονται από τον ουρανόν. Η ασυδοσία αυτή των πλανητών και η εμφάνισις των πότε κοντά εις τον ένα άστερισμόν και πότε εις τον άλλον ή ή σύμπτωσις εμφανίσεως μαζί ταυτοχρόνως διαφόρων πλανητών έπιστενέτο ότι είχε σημασίαν δια την τύχην των ανθρώπων και αυτός είναι ο λόγος που παρητήρουν την κίνησιν των άστερων οι αρχαίοι λαοί με πολλήν επιμέλειαν.

Ημεείς σήμεραν τους παρατηρούμεν όχι δια να μάθωμεν απ' αυτούς την τύχην μας, αλλά δια να θαυμάσωμεν την άρμονίαν του Σύμπαντος, την μεγαλοπρέπειαν του θεάματος και την εκπληκτικήν τάξιν της κινήσεως των ουρανίων σωμάτων εις το άχανές του χώρου με τους σταθερούς νόμους που έχει όρισει ο ασύλληπτος νους του μεγάλου Δημιουργού.

Με το πρώτο λυκόφως το βράδυ εμφανίζεται εις τα ΝΔ του ορίζοντος πολύ ύψηλά ως βασίλισσα της νυκτός η Αφροδίτη, ο λαμπρότερος των πλανητών. Την 21ην Ιανουαρίου το άστρον αυτό θα εύρίσκεται πλησίον της Σελήνης.

Το βράδυ κατά τας 8.30' ο ουρανός προς το ανατολικόν του μέρος είναι γεμάτος με λαμπρά κοσμήματα απλανών άστερων. Υψηλά, σχεδόν εις την κορυφήν, βλέπει κανείς εις μίαν σειράν από επάνω εις κάτω πρώτον την σφήνα των Πλειάδων, πιο κάτω την γωνίαν των Υάδων μαζί με τον ζωηρόν Λαμπατήν, ο οποίος αποτελεί το άλφα του Ζωδίου του Ταύρου, πιο κάτω το μεγαλοπρεπές τετραπλευρον του Ωρίωνος με την τριάστερον ζώνην εις το μέσον και τέλος εις το κατώτερον προς τον ορίζοντα μέρος τον λαμπρότατον απλανή, τον Σείριον.

Αριστερώτερα αυτού του στοιχου υπάρχει ένας δεύτερος στοιχος παράλληλος του πρώτου. Εις την κορυφήν αυτού ύψηλά διακρίνεται ο λαμπρός άστηρ κορυφήν αυτού ύψηλά διακρίνεται ο λαμπρός άστηρ Αίξ, ήτοι ο άλφα του άστερισμού του Ηνιόχου. Πιο κάτω οι δύο λαμπροί άστέρες Κάστωρ και Πολυδέκης του Ζωδίου των Διδύμων και πιο κάτω ο λαμπρός Προκύων.

Την ιδίαν ώραν βλέπει κανείς ύψηλά προς Νότον τον πλανήτην Κρόνον, αρκετά φωτεινόν. Ο πλανήτης Ερμής κατά τον μήνα Ιανουάριον εμφανίζεται όχι πλέον πρωί εις την Ανατολήν, όπως τον Νοέμβριον, αλλά το βράδυ εις την Δύσιν. Την 13ην Ιανουαρίου δύοι μιάμισην ώραν μετά την δύσιν του ήλιου και ήμπορεί κανείς να τον διακρίνη πλησίον του ορίζοντος — αν τύχη και δεν υπάρχουν σύννεφα — επί της ευθείας γραμμής από της Αφροδίτης μέχρι του σημείου που έδυσεν ο ήλιος. Την 19ην Ιανουαρίου σημειούν ότι εύρίσκεται το νέο φεγγάρι, αριστερά του Ερμού θα εύρίσκεται το νέο φεγγάρι, (Συνέχεια στη σελίδα 32)

Ο ΝΕΟΣ ΡΟΛΟΣ

ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ

ΕΙΣ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ ΣΗΜΕΡΙΝΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Εις διάλεξίν της, που έγινε την 26 Νοεμβρίου π. έτους εις τον «Παργασόν», ή διακεκριμένη Φιλόλογος έθιξεν όλα τα προβλήματα τα όποια ανησυχούν περισσότερο την σημερινήν νεολαίαν, και που «περικλείονται εις 4 περιοχάς:

1. Προσαρμογής (κοινωνικής, προσωπικής, ψυχολογικής).
2. Αναπτύξεως των παιδιών (σωματικής, πνευματικής, συναισθηματικής).
3. Προσωπικότητας και
4. Προσανατολισμού.

Μεταξύ άλλων ή κυρία Μωραΐτου ανέπτυξε σχέδιον οργανώσεως λειτουργίας οδηγητικής εν τῷ Σχολείῳ Μέσης Εκπαιδεύσεως ήτοι παιδαγωγικής καθοδηγήσεως της νεολαίας και πρόγραμμα μορφώσεως και επιμορφώσεως του Εκπαιδευτικού, ίνα δυνήθη και ανταποκριθῇ εις τον νέον ρόλον του, της καθοδηγήσεως και μορφώσεως της σημερινής νεολαίας.

Ετόνισε ότι ο νέος ρόλος του Εκπαιδευτικού απαιτεί σήμεραν ευρείαν μάθησιν, αλλά πρό πάντων απαιτεί ανθρώπινα εφόδια: πίστιν εις τας αιωνίας αξίας της ζωής, τας ήθικας αξίας, αγάπην, αφιέρωσιν ότι οι νέοι και αι νέαι έχουν ανάγκην από υποδείγματα ζωής, πρότυπα και ότι ή «Ελληνική Παιδεία ανέκαθεν άντλεί τα αγαθά της από τας αιωνίας αξίας του Έλληνοχριστιανικού ανθρωπισμού. Αδται θα είναι το θεμέλιον εις το ύψηλόν έργον του και ότι με τοιαύτην βάσιν και άφειτηρίαν δεν έχει να φοβηθῇ τας δυσμενεῖς συνεπειάς εκ της τεχνικής και βιομηχανικής ανέλιξεως.

Ετόνισεν επίσης ότι εις όλον τον κόσμον σήμεραν λαμβάνεται πρόνοια δια την νεότητα διότι τα συμπτώματα είναι ανησυχητικά. Απιστία και μηδενισμός, θρασυτης, παιδική εγκληματικότητα, εξυλλοσύναι εις την εμφάνισιν και την κοινωνικήν διαβίωσιν. Χαλάρωσις των οικογενειακών δεσμών. Εις την Ελλάδα, ειπε, το κακό δεν είναι προχωρημένον, οσαδήποτε και αν είναι τα νοσηρά συμπτώματα.

Δια να οικοδομήσωμεν μίαν νέαν Έλληνικήν κοινωνίαν ισχυράν, κατέληξε, θα άντλήσωμεν τας πηγάς μας από την γενεάν των εφήβων. Αδτας τας πηγάς, που είναι ή συνισταμένη των ιδιοτήτων της Έλληνικής φυλής, πρέπει να προσέξῃ ο Έλλην Εκπαιδευτικός και να δημιουργήσῃ τους νέους Έλληνας και τας νέας Έλληνίδας ολοκληρωμένους, με ψυχικήν και σωματικήν υγείαν, ώστε με αξιοπεποίθῃσιν να βαδίσουν και να επιτύχουν εις την ζωήν, χρήσιμοι εις τον έαυτόν των και εις το Έθνος.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ «ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ» (μια ωφέλιμη καινοτομία)

ΤΟ 1948 Η ΥΠΗΡΕΣΙΑ τών ταχυδρομείων της Γαλλίας καθιέρωσε τα λεγόμενα τηλεγραφήματα πολυτελείας, ακολουθώντας το παράδειγμα άλλων χωρών, που είχαν προηγηθεί στην καινοτομία αυτή. Τό 1959 διαταγή του Γάλλου πρωθυπουργού καθώριζε προς όφελος του Γαλλικού Έρυθρου Σταυρού πρόσθετο τέλος για τα τηλεγραφήματα πολυτελείας. Πρόκειται για εικονογραφημένα τηλεγραφήματα που στέλνονται με την ευκαιρία χαρμossύνων γεγονότων, για τις εορτές ή σε άλλες παρόμοιες περιστάσεις. Εύχες ή άλλες κατάλληλες συνθηματικές και σύντομες φράσεις, είναι τυπωμένες κάτω από την εικονογράφηση των τηλεγραφημάτων αυτών κατά τρόπον καλαίσθητο, πρωτότυπο και επαιγωγό, προερχόμενες από τον Έρυθρό Σταυρό ή αναφερόμενες σ' αυτόν. Λόγου χάριν: «Τα εικονογραφημένα αυτά τηλεγραφήματα πολυτελείας έχουν το πρόσθετο τέλος της καρδιάς» και στο πλάγιό ο Έρυθρός Σταυρός. Σ' άλλα πάλι υπάρχει η μνεία: «Για τις εύχες σας χρησιμοποιείτε τα εικονογραφημένα τηλεγραφήματα. Κολλάτε επάνω στα γράμματά σας τα Χριστουγεννιάτικα γραμματόσημα του Γαλλικού Ε.Σ.: δυό δραχμές χειρονομίες: μία καλή πράξη». Δεξιά και αριστερά του φύλλου απεικονίζονται τα σχετικά γραμματόσημα. Και τώ όντι, φυσικό είναι και εύκολονόητο πώς ο παραλήπτης τέτοιου είδους τηλεγραφήματος ευχαριστείται πολύ περισσότερο, παρά αν λάβη τις εύχες φίλων ή συγγενών του επάνω σε συνηθισμένο τηλεγραφικό έντυπο, που η γυννότητά του δεν συντελεί βέβαια στο να ζεστάνη περισσότερο τις εύχες που μεταδίδει.

ΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΣΕΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

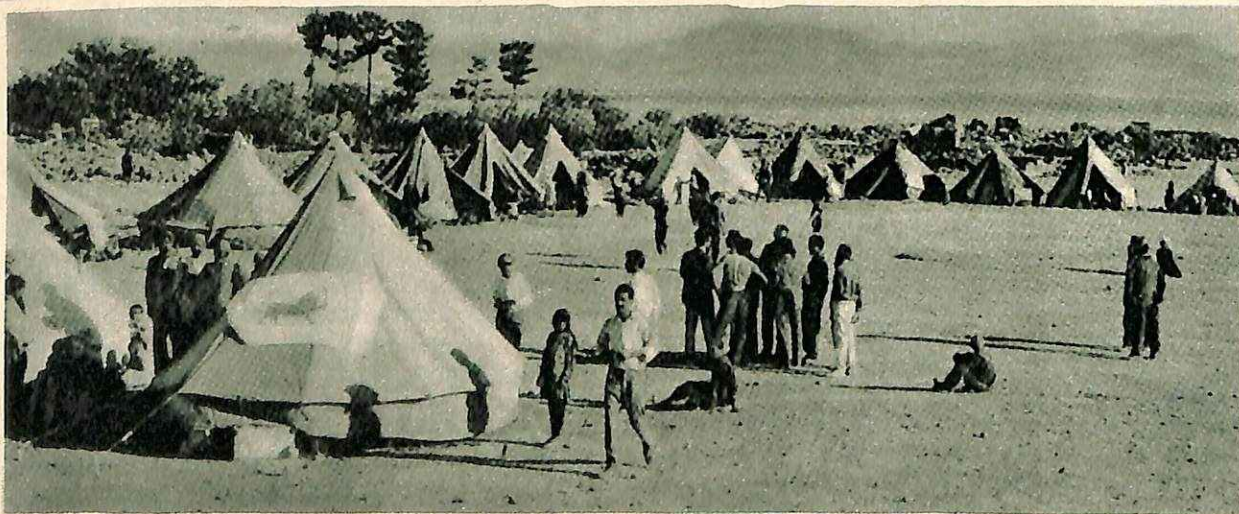
ΤΟ «ΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ» είναι το επίκεντρο του σεισμού του Καρασάν στο Ιράν. Δεσπόζει σε πολλές πολιτείες και χωριά που εγκρεμίστηκαν κατά

τους τελευταίους σεισμούς του φθινοπώρου. Ο «Έρυθρος Λέων και Ήλιος» του Ιράν, οργάνωσι ανάλογη με τον Έρυθρό Σταυρό, έβαλε σε ενέργεια γοργά και αποτελεσματικά μέτρα για τη βοήθεια προς τον πληθυσμό, την περίθαλψη των πληγωμένων και λοιπών θυμάτων και το ξεκαθάρισμα της ερειπωμένης περιοχής. 21 συνοικισμοί σε ύψος 1200 και 1400 μέτρων επάνω από την επιφάνεια της θάλασσας αποτελούν το σύνολο της καταστροφής. Το κλίμα στα βουνά αυτά είναι τραχύ, κυρίως τον χειμώνα, ο τόπος φτωχός, το νερό σπανίζει και ο πληθυσμός, μικροί καλλιεργηται και βοσκόι, ζή αποκλειστικά από τις εσοδείες του: όλλγο σιτάρι, λαχανικά, μερικές κατσίκες και όλλα πρόβατα.

Καθώς έγράψαμε εις το τεύχος Νοεμβρίου π.έ. η έκτασις της καταστροφής είναι τρομερή. 75.000 κάτοικοι έμειναν χωρίς στέγη. Με τη σύμπραξη του Υπουργείου Υγιεινής ο «Έρυθρός Λέων και Ήλιος» εφρόντισε συγχρόνως να αποκλείση την σεισμόπλη-

Οι σοβαρά πληγωμένοι περιβάλλονται στα κινητά νοσοκομεία του «Έρυθρου Λέοντος και Ήλιου» του Ιράν. Έδώ νεαρός Πέρσης με γυνωμένο όλόκληρο το δεξί πόδι επάνω στο φορείο. Όπισω από το φορείο ό γιατρός και ή Αδελφή του Έλέους.

Στο ύψιπεδο αυτό του Όρους του Παραδείσου ό Ιρακινός «Έρυθρός Λέων και Ήλιος» έχει εγκατεστημένη την πρόχειρη κατασκήνωσι για την περίθαλψη και τη στέγαση των σεισμόπληκτων πληθυσμών, προς τους όποιους τόσο στοργικών ενδιαφέρον έδειξαν ή Έλληνική Κυβέρνησις και ό Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΑ ΝΕΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

κτη περιοχή, για να μη μεταδοθούν τυχόν κολλητικές αρρώστιες και μολυσματικά νοσήματα στην υπόλοιπη χώρα. Ομόφωνη υπήρξε ή γνώμη διαφόρων κύκλων του Ιράν (μέλη της κυβερνήσεως, στρατιωτικοί άρχηγοί, δημοσιογράφοι, διοικητικές άρχές, δημόσιοι υπάλληλοι και πληθυσμός) πώς ό «Έρυθρος Λέων και Ήλιος» εστάθηκε στο ύψος του, εκτελώντας επειγόντως την αποστολή που του είχε αναθέσει ή κυβέρνηση του Ιράν. 24 ώρες με αυτόκίνητο διαρκεί ή διαδρομή από την πρωτεύουσα της χώρας στην σεισμόπληκτη περιοχή, αλλά σε επείγουσες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ελικόπτερα και μεγάλης χωρητικότητας αεροπλάνα. Χίλια χιλιόμετρα απέχει από την πρωτεύουσα Τεχεράνη το κέντρο των σεισμών και 80 τόνοι μεταφέρονται κάθε ήμέρα με φορητά αυτοκίνητα: τρόφιμα, σκηρές, διάφορα χημικά όωρα, ύγειονομικό ύλικό, ξυλεία, ρουχισμός, κλινoσκεπάσματα, έργαλεία, σόνεργα, ό,τι φαντασθή κανείς. Από την άποψιν αυτή οι σημερινοί πληθυσμοί είναι, σε παρόμοιες περιστάσεις, χίλιες φορές πιο τυχεροί από εκείνους που, τα παλαιότερα χρόνια, τους έχτυπούσαν θεομηνίες. Τότε μήτε το κράτος εφρόντιζε, μήτε τα μέσα συγκοινωνίας ήταν τόσο ανεπτυγμένα όσο σήμερα, μήτε του Έρυθρου Σταυρού το άνθρωποσωτήριο έργον είχε λάβει την σημερινή του έκτασι.

Στην περίπτωση αυτή γενναία και ραγδαία υπήρξε ή βοήθεια των περισσότερων Έρυθρών Σταυρών. Ιδιαίτερη έντύπωσι έκανε ή συμβολή του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, ό όποιος άμέσως μόλις έλαβε γνώσιν της καταστροφής, έσπευσε να στείλη αεροπορικώς στην Τεχεράνη πλήθος κλινoσκεπασμάτων, φαρμάκων και ειδών ίματισμού συνολικής αξίας 2.281.550 δραχμών και ν' αναλάβη ταυτοχρόνως την αποστολήν μεγάλων ποσοτήτων τροφίμων, κλινoσκεπασμάτων, φαρμάκων και σκηρών, που έδώρησε στους σεισμόπληκτους ή Έλληνική Κυβέρνησις.

ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΣΕ ΔΡΟΜΕΙΣ

Στα περίχωρα του Κίτο, πρωτεύουσα της Δημοκρατίας του Ισημερινού, έγινε τελευταία Μαραθώνιος δρόμος νέων σε απόστασι 8 χιλιομέτρων. Ο Έρυθρός Σταυρός είναι επιφορτισμένος με την εξέτασι και την επίβλεψι της καταστάσεως της ύγείας

Αθλητής που έχτύπησε στα πόδια μεταφέρεται στο όχουμένο ιατρείο του Έρ. Σταυρού του Ισημερινού.

των άθλητών που λαμβάνουν μέρος στον άρκετά κοπιαστικών αυτόν δρόμο. Στο έργο αυτό πρόσφεραν πολύτιμες υπηρεσίες οι νέοι Έρυθροσταυρίτες. Ομάδες παιδιών έτοποθετήθηκαν σε διάφορα σημεία της διαδρομής, όπου εγκαταστάθηκαν πρόχειρα ιατρεία για τις πρώτες βοήθειες.

Μόλις ξεκίνησαν οι δρομείς, ακολουθήσε τον τελευταίο τους κινητό όχουμένο ιατρείο του Έρυθρου Σταυρού, είτε για να βοηθήση κάποιον δρομέα που θα έπεφτε στον δρόμο από εξάντλησι, είτε για να στείλη κάποιαν ομάδα νέων για βοήθειά του.

Ο Ε.Σ. ΤΟΥ ΙΣΗΜΕΡΙΝΟΥ

Σε παιδιά άτόρων οικογενειών ό Έρυθρός Σταυρός της Δημοκρατίας του Ισημερινού (Νότιος Αμερική), διδάσκουν με ειδικούς εκπαιδευτάς, ξυλουργική και ραπτική. Τα κορίτσια, μέσα σε εδάερο, φωτεινό εργαστήριο που εγκαταστάθηκε με τη βοήθεια του Καναδικού Έρυθρου Σταυρού, κατασκευάζουν διάφορες

Κορίτσια του Ισημερινού (Νότιος Αμερική) μαθαίνουν κοπτική και ραπτική. Κατασκευάζουν διάφορα ρούχα, ανάμεσα σ' άλλα και υποκάμισα από... πανί άλευροσάκκων, προοριζόμενα για τους νεαρούς άλγτες, που δύσκολο είναι να τους συμμαζέψουν από τους δρόμους.

στολές για προσκόπους και μαθητάς. Επίσης ράβουν και υποκάμισα, κομμένα από άλευροσάκκους, προοριζόμενα για τους νεαρούς άλγτες των δρόμων. Τα άγόρια που εκπαιδεύονται στην τέχνη του μαραγκού θα είναι, έπειτα από ένα-δυό χρόνια, ικανά να εύρουν εργασία ή ν' ανοίξουν ιδικό τους εργαστήριο.

ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΜΟΥΣΙΚΟΥ

Επάνω σε παλαιά, πολυσυναρπαστική μελωδιά, ό Γιονγκοσλάβος τραγουδιστής Άρσέν Ντέντις, έγραψε λόγια γεμάτα άπαισθήματα φιλαλληλίας.

Τό τραγούδι αυτό τό ένορχήστρωσε ό Ντέντις και τό συνοδεύει χορός από νέους Έρυθροσταυρίτες.

Ο Γιονγκοσλάβος τραγουδιστής Άρσέν Ντέντις, γράφει την άφιέρωσι του τραγουδιού του «Αν όλοι οι άνθρωποι του κόσμου...»

ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΚΟΥΤΑ

1) Κι' αυτό θα φώναζε

Για να καθήση φρόνιμα ή Σοφούλα, ή μητέρα της της λέει, καθώς την πλένει :

— Για κοιτάξε το γατάκι, τι καλό που είναι! Ούτε κλαίει ούτε φωνάζει. Ένω έσύ...

Κ' ή μικρή Σοφούλα :

— Για πλύνε το όμως το γατάκι με κρύο νερό, να δούμε τι θα κάνει;

2) Γιατί έγραφε όρθος

— Γιατί Γιώργο, παιδί μου, γράφεις όρθος; Κάτσε να γράφης με την ήσυχία σου.

— Δεν μπορώ, μανούλα...

— Και γιατί παρακαλώ;

— Γιατί; Γιατί γράφω όρθο-γραφία!

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘ. ΝΤΟΥΡΟΥ
Α' Δημ. Σχολείου Πύργου

Ο ΑΙΓΙΘΑΛΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 22)

τότε όλοι οι άλλοι του πηγαίνουν τροφή ώσπου να γίνη καλά ή να πεθάνη.

Ανάμεσα όμως στις τόσες ωφέλειες, που μας παρέχει ο αιγίθαλος, γίνεται πρόξενος και ζημιών. Με-ρικοί πιστεύουν ότι καταστρέφει τα μάτια των φυτών, από τα όποια θα βγούν τα νέα φύλλα και τα άνθη, που θα δώσουν καρπούς. Αυτό δεν είναι σωστό. Είναι μόν αλήθεια ότι πολλές φορές ο αιγίθαλος ανοίγει κάποιο μάτι, όχι όμως για να το καταστρέψει, αλλά για να αρπάξει κάποιο έντομο που είναι κρυμμένο μέσα. Έτσι κι αλλιώς το μάτι αυτό είναι χαμένο. Όταν το έντομο θα βγί από το αυγό, θα το φάη. Άλλη είναι ή ζημιά που κάνει ο αιγίθαλος. Καμιά φορά σκοτώνει πουλάκια μικρότερα του, χτυπώντας τα δυνατά με το ράμφος του στο κεφάλι. Και αυτό το κάνει για να φάη το μυαλό. Σκληρή βέβαια ή πράξη του και επιζήμια για τους ανθρώπους, αφού όλα τα μικρά πουλάκια είναι ωφέλιμα. Είναι όμως τόσο μεγάλες οι ωφέλειες που μας παρέχει ο αιγίθαλος, ώστε, παρά τη σκληρότητα της πράξεως, μπορούμε να του συγχωρήσωμε τη μικρή ζημιά, που μας προκαλεί.

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

Πολύ σωστά

Ο ιερέας προς τον μέθυσο :

— Παιδί μου, πρόσεχε. Το κρασί είναι ο χειρότερος έχθρος σου.

— Μά γι' αυτό το αγαπώ κ' εγώ, πάτερ μου. Δεν έλέγατε τις προάλλες. «αγαπάτε τους έχθρους ύμών...»;

Ο άσπονδος φίλος

Ένας ζωγράφος σε κάποιο συνά-δελφό του :

— Αυτό τον πίνακα, θέλω να τον χαρίσω σε ένα ίδρυμα. Δεν ξέρω όμως, σε ποίο.

— Να σου πω : Νομίζω πως μόνο για το ίδρυμα των τυφλών είναι κατάλληλος!

ΙΩΑΝ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ
Γ' Γυμν. Άργους Όρεστικού

Είλικρίνεια

Δάσκαλος : "Ηθελα να ξέρω, Λάκη, τι απαντάς όταν σε ρωτούν πως πώς στο σχολείο.

Λάκης : Τους λέω την αλήθεια: πως πάω... με τα πόδια μου.

ΑΘΑΝ. ΠΕΧΑΙΒΑΝΗΣ
Έρυθροσταυρίτης Μαθητής
Πολύπετρον

ΕΙΜΑΙ ΕΥΤΥΧΗΣ

Είμαι εύτυχής διότι είμαι Έλλη-νοπούλα. Είμαι εύτυχής διότι είμαι Έρυθροσταυρίτισσα. Είμαι υπερή-φανη διότι κι εγώ, όπως και τόσα εκατομμύρια παιδιά σ' όλον τον κόσμο, ανήκω εις την μεγάλη οικο-γένεια που ονομάζεται Έρυθρός Σταυρός. Και έχω ένα σκοπό, ένα μεγάλο ιδανικό : να ιδώ να λάμψη ένας καινούργιος ήλιος πάνω από την γή μας και να ζεστάνη με τις ακτίνες της αγάπης όλες τις καρ-διές των ανθρώπων, να μαλακώση τον πόνο στις ανοιγμένες πληγές. Θέλω να δώσω το χέρι μου σε όλου του κόσμου τα παιδιά, κι όλα μαζί με καθαρή σκέψη και καθαρή καρδιά να ενώσωμε τα αγεφύρωτα χά-σματα που έχουν γεννηθί από τα μίσση και τα πάθη, από τα κρίματα του παραλογισμού, από την αλαζο-

νία και την πλάνη και να προσφέ-ρωμε εις την ανθρωπότητα την εύ-τυχία που πηγάζει από την πρα-γματική ειρήνη.

Είμαι εύτυχής διότι είμαι Έρυ-θροσταυρίτισσα και μπορώ με όλη μου την δύναμι να αγωνιστώ δια τα αγατά αυτά ιδανικά μου.

ΙΩΑΝΝΑ ΠΑΤΕΛΑΚΗ
12ον Δημ. Σχολ. Χανίων Κρήτης

ΑΥΤΑ ΤΑ ΞΕΡΕΙΣ;

- Πώς λέγονταν οι αρχαίοι κάτοικοι της Ρόδου;
- Ποι γεννήθηκε ο Άθ. Διάκος;
- Ποι βρίσκεται ή μεγαλύτερη γέ-φυρα της Εύρώπης;
- Ποιός είναι ο μεγαλύτερος ποιη-τής της Ιταλίας;
- Ποιός έφευρε την ατμομηχανή;

ΕΛΕΝΗ ΟΛΥΜΠΙΟΥ
Γ' Τάξιν Ε' Γυμν. Θεσ)νίκης

ΣΟΦΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ένας νεαρός λογοτέχνης, πή-γε μια μέρα να επισκεφθί τον Μπερνάρ Σω για να του διαβά-ση μια διήλεξι που είχε ετοιμάσει. Ο Μπερνάρ Σω τον άκουσε ήσυ-χος και σάν τέλειωσε του λέει :

— Άκου, τώρα, νεαρέ μου, και την δική μου συμβουλή. Στο τέ-λος της διαλέξεως, πρόσεξε να κα-τέβης από το βήμα με τις μύτες των παπουτσιών σου και στις μύτες πάλι να βγίς από την αίθουσα.

— Γιατί; ρωτά παραξενεμένος ο νεαρός.

— Για να μην ξυπνήσης τους ακροατάς! του απαντά ο Μπερνάρ Σω.

ΝΑΝΑ ΒΕΡΣΗ
Έρυθροσταυρίτισσα. Άθηναι

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Η Διασκευή του δημοσιευθέντος εις το προηγούμενον υπ' αριθ. 3 τεύχος διηγή-ματος «Άγγελος χωρίς φτερά» όφελεται όχι εις τον Γ. Μαντιάν, ως εκ τυπογρα-φικής άβλεψίας έγράφη, άλλ' εις τον Γ. ΜΑΝΙΑΝ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΝΥΧΤΑ

Χειμώνας! Σταχτιά σύννεφα σκε-πάζουν από το δειλινό τον ούρανίο θόλο. Σε λίγο ή νύχτα απλώνει παντού τα σκοτάδια της. Τα σύννε-φα γίνανε τώρα κατάμαυρα και βαριά. Η φύσις όλη έχει νεκρωθί.

Ο βοριάς φυσάει και ή πνοή του, περνώντας μέσα απ' τα ξερό-κλαδα των δένδρων, αφήνει ένα μακρόσυρτο σφύριγμα. Κλεισμένοι οι άνθρωποι στα σπίτια της ξε-κουράζονται μετά τον μόχθο της ημέρας. Όλα έξω από το σπίτι είναι άγρια. Μήτε ένα άστέρι δεν προβάλλει να σκορπίση μιή έλπι-δοφόρα ακτίνα. Μόνο τα φωτισμένα παράθυρα των σπιτιών δίνουν κά-ποια παρηγοριά στους άργοπορη-μένους διαβάτες, που διασχίζουν βιαστικά τους έρημικους δρόμους. Στο τζάκι ή φωτιά που τρίζο-βολά, ξεγυίνει εξαίσια θαλπωρή.

Καθισμένη στην αναπαυτική πο-λυθρόνα της ή γιαγιά με το σε-βάσμιο μα πάντα γελαστό πρόσω-πο και το κατάλευκο κεφάλι, μα-ζειει γύρω τα έγγονάκια της και αρχίζει τα παραμύθια για μακρινές εξωτικές πολιτείες, για δράκους και στοιχειά, για κάστρα και παλάτια μαγικά. Εκεί κοντά κουλουρια-σμένο και το γκριζωπό γατάκι πα-ρακολουθεί, θαρρείς, το παραμύθι με μισόκλειστα τα λαμπερά ματά-κια του.

Έξω το κρύο δυναμώνει. Η φωτιά χωνεύει σιγά - σιγά. Στο δω-μάτιο βασιλεύει τώρα ή ήσυχία. Τίποτε πιά δεν ακούγεται. Όλα έκοιμήθηκαν. Μόνο ο άέρας άγρυ-πνάει και με το δυνατό φύσημά του μαδάει από τα γυμνωμένα δέντρα τα στερνά τους φύλλα, σπάει τ' αδυ-νατα κλαδιά και σκορπάει σ' ού-ρανό και γή μια μαύρη ανατριχίλα.

ΚΑΣΣΙΑΝΗ ΚΑΝΤΗΡΟΥ
Α' τάξιν Γυμν. Συκουρίου Λαρίσης

ΣΥΣΤΑΣΙΣ

Οι Έρυθροσταυρίτες μας που στέλνουν χειρόγραφα για τη Στή-λη Συνεργασίας, δεν πρέπει να γράφουν κι από τις δυο όψεις του χαρτιού, γιατί δυσκολεύουν τους τυπογράφους. Διαβάζομε μόνον τα κείμενα που είναι γραμμένα από τη μιάν όψη.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΜΑΘΗΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Είδος φρεατοσιδούς μεταλλουρ-γικής καμίνου μεγάλου ύψους.
2. Η μεγίστη των εορτών των αρχαίων Άθηνών, προς τιμήν της Άθηνάς.
3. Μία των 9. Μουσών—Κράτος της Άσίας με μεγάλες πετρε-λαιοπηγές.
4. Χωρισμός εις δύο, Διαίρεσις.
5. Αρχαία πόλις της Άχαίας της Φθιώτιδος υπό την Όθρυν — Το κόβει... ο πρώτος.
6. Πλατεία χωρίς όθονης δι' ής σπαργανομνται τα βρέφη. — Άγγλικός τίτλος εύγενείας.
7. Ποταμός της Σιβηρίας—Κι-νεζικών μέτρον και νόμισμα.
8. Η εκ προθέσεως ενέργεια.
9. Έχει άνοσίαν (γενική).
10. Ο κάτοικος μεγάλης νήσου του Αίγαίου — Πάν είδος ζωικού λίπους.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Το υπό την καλλιεργουμένην επιφάνειαν στρώμα του έδάφους.
2. Όσμη ώμου ίχθύος — Μέρος του σώματός μας (άρχ.).
3. Κατά την μυθολογίαν Βασιλ. του Άργους, υιός της Τηθύος και του Όκεανού πατήρ της Ιούς και του Πελασγού — Δέρμα ζώου.
4. Συλλέγει πληροφορίες και είναι πολύτιμος εν καιρώ πολέμου.
5. Είς εκ των τριών Σωματοφυ-λάκων... του Άλ. Δουμά — Ιερών πτηνών των Αρχαίων Αιγυπτίων.

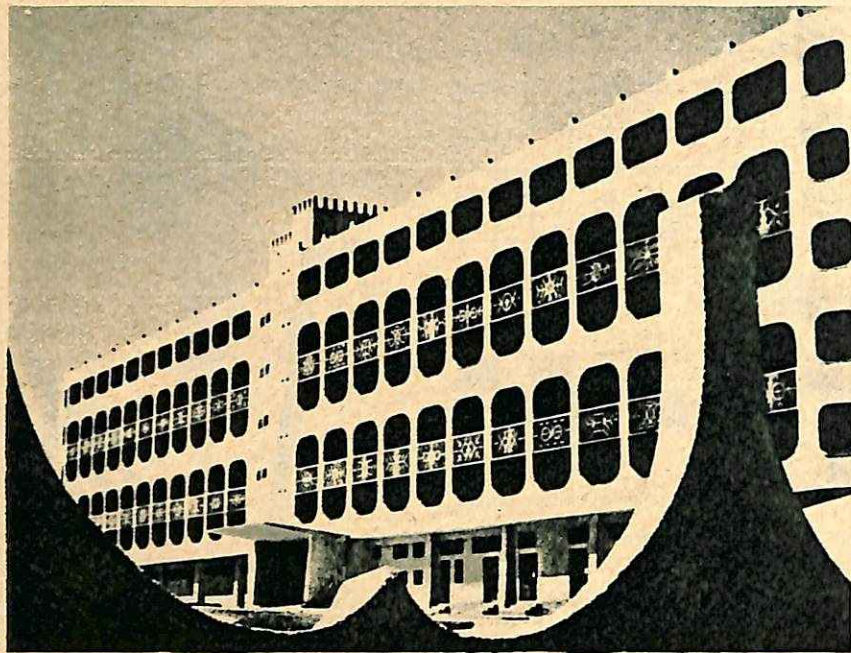
Έρυθρ. Κ. ΡΕΙ-ΣΗΣ

6. Απαγορεύει — Έδωσε το όνομά του σε μια χερσονήσον της Εύ-ρώπης.
7. Το όπισθιον και κάτω μέρος του κρανίου του ανθρώπου — Όρος πολλών άθλοπαιδιών (ξεν.).
8. Βασιλεύς της Περσίας κατα-κτήσας την Άρμενίαν και Μεσο-ποταμίαν. 294 - 303 μ.Χ.
9. Αναφορική έντωνυμία γένους θηλυκού — Αντικείμενον μελέ-της και φροντίδος περί ού με-ριμνά τις.
10. Πρώτη ύλη δια γλυκίσματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΑΓΑΠΙΟΣ
(Έρυθροσταυρίτης - Άμαρούσιον)

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΠΑΚΙΣΤΑΝ

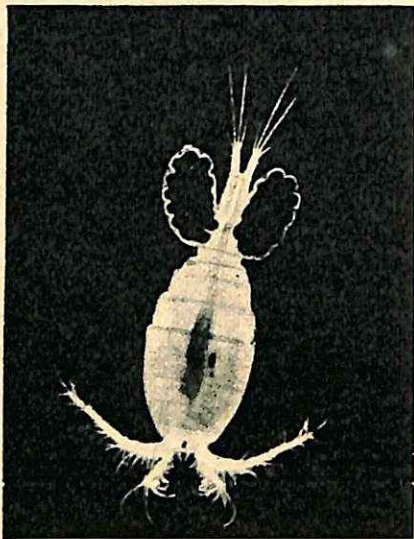
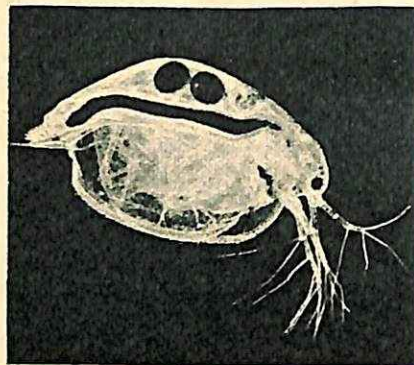
Το ξενοδοχείο «Πακιστάν Χάουζ» με 275 δωμάτια

ΑΦΡΙΚΗ

Πρωτόγονος τρόπος προετοιμασίας δερμάτων για κατεργασία: Κρέμονται στον αέρα

ΕΙΡΗΝΙΚΟΣ

Παράξενα θαλασσινά που ζούνε σε κυματοδαρμένους γιαλούς

ΠΕΡΟΥ

Ο θεός του πολέμου με την επίσημη στολή και το σκήπτρο του

(Οι φωτογραφίες ελήφθησαν από διάφορα τεύχη του περιοδικού της ΟΥΝΕΣΚΟ «ΟΤαχυδρόμος»)

ΜΑΤΙΕΣ Σ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΤΑΛΙΑ

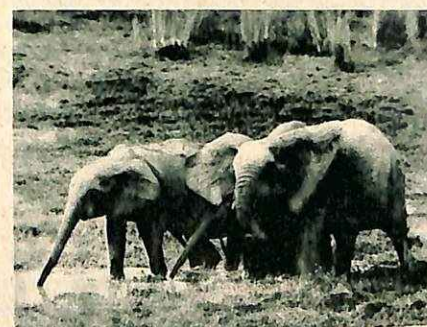

Χωρικοί της Σαρδηνίας με τις τοπικές φορεσιές τους

Μικροί λιθοξόοι

ΑΦΡΙΚΗ

Οικογένεια ελεφάντων σ' ένα πάρκο της Κένυας

ΕΛΒΕΤΙΑ

Χιονοδρόμοι των Άλπεων

ΒΡΑΖΙΛΙΑ

Γλυπτά του διασήμου Βραζιλιανού καλλιτέχνη Λισμπόα (Τέλη 18ου αργές 19ου αϊ.)

ΠΕΡΟΥ

Άδαμαντάρυχοι

ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΟΥΝΑΡΙΚΩΝ

Τό φωτοστέφανο

Ο λοχαγός λοιπόν και οι άλλοι βγήκαν απ' το δωμάτιο, αφήνοντας τον παράξενο επισκέπτη να ήσυχάσει στις άγκαλες του Μορφέως. Ύστερα από μισή ώρα τελείωσε κ' η γιορτή στο φρούριο «Ρελιάνς» κ' οι καλεσμένοι γύρισαν στα σπίτια τους.

Την άλλη μέρα ο άστρονόμος είχε συνέλθει. Η δυνατή του κράσι δεν έλύγισε από την παγωνιά. Αλλά τώρα, ως πούμε ακόμη δυο λόγια, για να τον γνωρίσετε καλύτερα:

Ο Θωμάς Μπλάκ ήταν διωρισμένος στο Άστεροσκοπείο του Γκρήνουϊτς, όπου επί είκοσι χρόνια είχε προσφέρει πολύτιμες υπηρεσίες στην Άστρονομία. Γι' αυτό και κάθε φορά που θα γινόταν καμιά παρατήρηση στο σύμπαν, καμιά εξαιρετική καταμέτρηση κλπ., αυτόν έκαιουσαν. Έτσι και τώρα που θα εξέταζαν ένα πολύ σημαντικό θέμα της Σεληνογραφίας, τον Θωμά Μπλάκ εκάλεσαν.

Όταν γίνεται όλική έκλειψι του ήλιου, είναι γνωστό, ότι η σελήνη περιτριγυρίζεται από ένα φωτεινό στεφάνι. Η όριστική όμως εξέγηση του φαινομένου αυτού δεν είχε δοθη ακόμη.

Πολλές εξηγήσεις εδόθηκαν από τους κορυφαίους άστρονόμους, κατά τις διάφορες όλικές έκλειψεις του ήλιου, αλλά καμιά ποτέ δε συμφώνησε με την άλλη. Έτσι, αντί να φωτιστή το ζήτημα, όλο και περισσότερο έσκοτιζόταν.

Κι όμως το ζήτημα έπρεπε να λυθ. Μια όλική έκλειψι ήλιου, όρατή στο βόρειο άκρο της Αμερικής, στην Ισπανία, στη βόρειο Αφρική κλπ. θα γινόταν στις 18 Ιουλίου 1860. Συμφώνησαν λοιπόν οι άστρονόμοι να παρατηρήσουν το φαινόμενο συγχρόνως από τις διάφορες αυτές χώρες. Κι ο Μπλάκ ώρίστηκε παρατηρητής στο βόρειο μέρος της Αμερικής.

Ε, φαντάζεται λοιπόν κανείς με πόσο ένθουσιασμό άκουσε ο άστρονόμος μας την εύκαιρία που του δινόταν να εξέταση το φωτοστέφανο της σελήνης.

Και ξεκίνησε. Πέρασε τον Ατλαντικό Ωκεανό, αποβιβάστηκε στη Νέα Υόρκη, πέρασε ανάμεσα απ' τις λίμνες που περικυκλώνουν τα κτίρια της εταιρίας, κ' έπειτα μ' ένα γρήγορο έλκηθρο, που ώδηγούσε ένας ταχυδρόμος της Εταιρίας, στις 17 Μαρτίου έφτασε στο φρούριο «Ρελιάνς», στην κατάσταση που τον γνωρίσαμε.

Αυτά είπε ο άστρονόμος στο λοχαγό Κραβαντί. — Όμως, κύριε Μπλάκ, τον ρώτησε εκείνος, γιατί βιαστήκατε τόσο να μάς έρθετε, αφού η έκλειψι του ήλιου θα γίνη το 1860, σ' ένα ολόκληρο χρόνο δηλαδή;

— Είχα μάθει, λοχαγέ μου, πως η Εταιρία ώργωνε μίαν άποστολή στις άκτες της Αμερικής, πέρα από τον έβδομηκοστό παράλληλο, και δεν ήθελα

του ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

να χάσω την εύκαιρία να φύγω μαζί με τον ύπολοχαγό Χόμφων.

— Κύριε Μπλάκ, είπε ο λοχαγός, και αν ο ύπολοχαγός είχε φύγει, θα σ'ας συνώδευα εγώ ως τα όρια της πολικής θάλασσας.

Κ' ύστερα τον βεβαίωσε, ότι είναι πρόθυμος να του προσφέρει όποιαδήποτε υπηρεσία του ζητήσει και ότι, όσο διαρκέσει η άποστολή αυτή, θα του παρέχη τη φιλοξενία του στο φρούριο «Ρελιάνς».

Οι προετοιμασίες για την άναχώρησι της άποστολής άρχισαν στα μέσα Μαρτίου και κράτησαν ένα μήνα. Μά ήταν πραγματικά ένα δύσκολο έργο ή παρασκευή μίας τέτοιας άποστολής μέσα στις πολικές χώρες. Έπρεπε όλα να τα φέρουν μαζί τους: Τρόφιμα, οικιακά σκεύη, ρούχα, όπλα, πολεμοφόδια, εργαλεία κλπ. κλπ.

Τη συνοδεία έπρεπε ν' άποτελούν ένας ύπολοχαγός, δυο ύπαξιωματικοί και δέκα στρατιώτες. Από τους τελευταίους οι τρεις είχαν μαζί τους και τις γυναίκες τους.

Και τώρα, ιδού ο κατάλογος των ανδρών, που ο λοχαγός Κραβαντί τους διάλεξε ανάμεσα στους πιο δυνατούς και γενναίους:

Διασκευή Β.

(Συνεχίζεται)

ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΚΑ

Ο ΟΥΡΑΝΟΣ ΤΟΥ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

(Συνέχεια από τη σελίδα 23)

ως οδηγός διά να ήμπαρέση κανείς να τον ανακαλύψη. Μετά την 29ην ελαττώνεται το φως του Έρμου και καθίσταται άόρατος διά γυμνού όφθαλμού.

Ο πλανήτης Άρης ανατέλλει μετά την 2αν μεταμεσονύκτιον και αυτήν την εποχήν είναι δυσδιάκριτος. Συμφορεύεται με τον άστερισμόν της Παρθένου. Την 12ην προς 13ην Ιανουαρίου εύρίσκεται όλίγον βορειότερον από την φθίνουσαν Σελήνην.

Ο Ζεύς, ο λαμπρός αυτός πλανήτης, ανατέλλει άκριβώς εις την Ανατολήν όλίγον πρό του μεσονυκτίου κατά τας αρχάς Ιανουαρίου. Κατά το λυκανγές πριν καλωφωτίση τον βλέπομεν εις το ύψηλότερον σημείον της τροχιάς του.

Ο Κρόνος διακρίνεται και κατά τον μήνα Ιανουάριον άρκετά ζωηρός από των πρώτων έσπερινών ωρών προς το Νότιον μέρος του ούρανου. Την 24ην Ιανουαρίου η Σελήνη διέρχεται πλησίον του πλανήτου τούτου και όλίγον βορειότερον αυτού.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ

Ο ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ 1969

Ιανουάριος

Πρώτη του μηνός Γενάρη, πανηγύρι των μπεμπέδων δίπλα σ' ένα παραγκιόζη κ' ένα λόφο κουραμπιέδων.

Η 1η Ιανουαρίου έφέτος συμπύπτει με την 1η του Νέου Έτους 1969, πράγμα που, κατά τους άστρονόμους, συμβαίνει για πρώτη φορά στον κόσμο! Και τούτο, διότι σ'όδεποτε άλλοτε μέχρι σήμεραν ενεφανίσθη έτος με την επωνυμία 1969.

Φεβρουάριος

Λένε πάντα ο Φλεβάρης καλοκαίρι πως μυρίζει, αλλά δίχως πανωφόρι όποιος βγαίνει τουρτουρίζει.

Ο Φεβρουάριος έχει ήμέρες μόνο 28, πράγμα εξαιρετικώς ευχάριστο για τους άμελείς μαθητάς, διότι θα έχουν να μελετήσουν... δυο ήμέρες λιγώτερο από τους άλλους μήνες!

Μάρτιος

Αν βρέξη ο Μάρτης δυο νερά κι ο Απρίλης άλλο ένα, αλλι' σ' εκείνον πού φορεϊ παπούτσια ξηλωμένα.

Ο Μάρτιος έχει ήμέρες 31 και νύκτες, κατά σύμπωσιν, επίσης 31!

Απρίλιος

Απρίλη λένε όριστικά πως μπαίνει καλοκαίρι, αλλά μπορεί «πρωταπριλιά» νάναι κι αυτό. Ποιος ξέρει;

Κατά τις πρώτες ήμέρες του μηνός η Σελήνη μάς αναγγέλλει ότι, εάν εξακολουθήσωμε να την ένοχλούμε, θα φροντίση να μετατεθῇ σε άλλον ούρανό.

Μάιος

Ο Μάιος μάς έφτασε γεμάτος άνη φάιν, και φτάνουν κ' οι διακοπές τον άλλο πιά το μήνα!

Τον μήνα τούτον σημειούνται άσθενείς τοπικές βροχές. Οι γιατροί δεν ήμπαρούν ακόμη να καθορίσουν το είδος της άσθενείας των...

Ιούνιος

Ηόθανε κ' οι εξετάσεις, όπου νάν' η μέρα φτάνει, κι ο Λελές δεν ξέρει ακόμα ένα κι ένα πόσο κάνει...

Ιούλιος

Μέσ' στη θάλασσα με γέλια πέφτουν όλοι μάνι-μάνι, κολυμπούν, βουτάνε, παίζουν, πούν' αλήθεια να τα χάσης, μα ο Λελές ο κακομοίρης μπουρμπουλήθρες μόνο κάνει, όπως και στις εξετάσεις...

Αύγουστος

Τα τζιτζίκια συναυλία έχουν μέσα στο λιοπύρι, κι όλα τα παιδιά στ' άμπέλια έχουν στησει πανηγύρι!

Κατά τα μέσα Αύγουστου τελειώνει στην Αμερική ή κατασκευή του άεροπλοίου «Θαύμα», πού θα καταπλήξη την ύψηλιο. Θα ξεκινά από την Ν. Υόρκη μεσημέρι και θα φτάνη στην Αθήνα... μεσημέρι παρά τέταρτο!

Σεπτέμβριος

Τη βροχή ο τυροκόμος περιμένει αυτό το μήνα και τα σχολικά βιβλία βγήκαν πάλι στη βιτρίνα.

Στις 12 του μηνός άγγέλλεται ή καταπληκτική εφεύρεσις του μηχανικού έγκεφάλου. Πρόκειται περί μηχανήματος που εκτελεί άστραπιαίως οιοδήποτε λογαριασμό, θυμάται τις ήμερομηνίες όλων των γεγονότων και άπαντά σε ό,τι τον έρωτήσης χωρίς λάθος! Ο κω' Λελές δεν μπορεί να κοιμηθῇ από τη χαρά του!...

Οκτώβριος

Όλοι πάλι στο σχολείο, τι χαρές, τι φασαρία, κι ο Λελές πιά τώχει μάθει: Ένα κ' ένα κάνουν τρία!

Νοέμβριος

Χωρίς τσοπάνο τα βουνά, χωρίς ξενά οι κάμποι, κι ο Ηλίας μες στα σύννεφα σαν σπερματόετο λάμπει.

Κατά τις αρχές Νοεμβρίου ή θερμοκρασία πέπτει, αλλι' ευτυχώς... δεν τραυματίζεται.

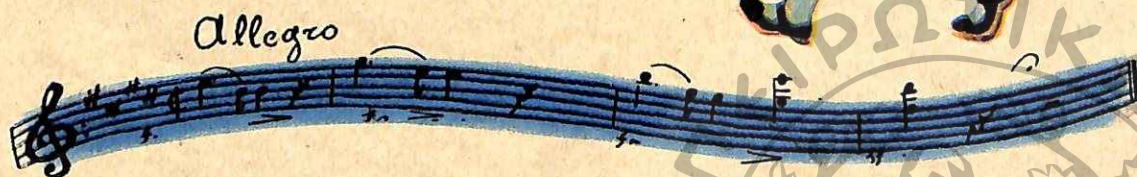
Δεκέμβριος

Μεθαύριο πρωτοχρονιά, καινούργιος χρόνος μπαίνει, και η Σελήνη βροίκεται πολύ κατσουφιασμένη.

Δώστε μας βιβλία
δώστε μας φτερά!

Δώστε μας βιβλία
δώστε μας χαρά!

ΒΙΒΛΙΑ - ΔΩΡΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & ΣΙΑ Α.Ε.

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΙΣ: «ΑΤΛΑΝΤΙΣ» ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.846

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΒΙΒΛΙΑ • ΟΙ ΠΙΟ ΟΜΟΡΦΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΗΛΙΚΙΕΣ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΖΗΤΗΣΤΕ ΤΟ ΝΕΟ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΓΕΝΙΚΟ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΜΑΣ

ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ